Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 17 HAZİRAN 1978

250 KURUŞ

Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Ecevit'in Moskova gezisinden sonra anlaşmayı imzalayacak

İran 100 milyon dolarlık kredili ham petrol veriyor

- Türkiye'nin petrol ihtiyacını, siyasi belge için bir koz olarak kullanan Sovyetler, bütün güçleriyle İran'la ilişkilerimizi engellemeye çalışıyor
- İran, petrolü Türkiye'nin isteğine göre ya krediyle, ya da mal mukabili verebileceğini söylüyor

ANKARA(ÖZEL)

İran, Türkiye'ye 100 milyon dolarlık ham petrol satmayı önerdi. Daha önceden de İran bu yolda öneriler yapmış ancak bu konuda anlaşmaya varılamamıştı. Son zamanlarda yapılan görüşmeler sonunda ilke anlaşmasına varıldı.

İlke anlaşması uyarınca Devlet Bakanı Hikmet Çetin Başbakan Bülent Ecevit'in Moskova dönüşü bir uzmanlar heyetiyle birlikte İran'a giderek bu konudaki anlaşmayı imzalayacak. Anlaşmanın imzalanmasından sonra İran'ın hemen petrol sevkine başlayabileceği öğrenildi.

İRAN'IN ÖNERİSİ

İran 100 milyon dolarlık petrolün kredili ya da mal mukabili satılmasını önerdi. Kredili olduğu takdirde bu borcun ödeme koşulları Tahran'da yapılacak görüşmelerde ele alınacak.

Ancak İran bu petrolun mal mukabili satılmasını tercih ettiğini bildirdi.

Bu koşullar kabul edildiği takdirde doğacak borç Türkiye'nin ihraç edeceği mallarla ödenecek.

İran'da bu yolu tercih etmesinin gerekçesini iki ülke arasındaki ticaretin daha da geliştirilmesi olduğunu belirtiyor.

Bu koşullarla anlaşma gerçekleştiği takdirde Türkiye ürettiği, ancak pazarlamada büyük güçlüklerle karşılaştığı dayanıklı tüketim

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Rusya, Türkiye'ye krediyle petrol veremeyeceğini söyledi

Rusya Türkiye'den petrol arama imtiyazı istiyor

ANKARA(ÖZEL)

Türkiye karşılaşılan petrol sıkıntısının giderilmesi için Rusya'dan ham petrol talep ettiğinde Rusya Türkiye'ye Kliring Anlaşması çerçevesinde ya da kredili olarak Türkiye'ye petrol veremeyeceğini ancak Türkiye'de petrol arayabileceğini bildirdi.

15 Mart 1977 yılında Sovyetlerle imzalanan ve Sovyetler'e geniş imtiyazlar tanıyan "işbirliğinin geliştirilmesi" anlaşması Rusya'nın önünde var olan engelleri kaldırmıştı. Rusya bu anlaşmaya dayanarak Amerikan şirketleriyle rekabet edebilmek amacıyla petrol arama talebinde bulundu.

Geçenlerde Başbakan Bülent Ecevit'le görüşen Sovyetler'in Ankara Büyükelçisi Radyanov aracılığıyla Başbakana iletilen bu talep 19. Ticaret görüşmelerinde de tekrarlandı. Rusya'nın petrol şirketi NAFTA, TPAO'ya ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne başvurarak Amerikalılar tarafından hazırlanmış olan Petrol Yasası uyarınca kendilerine petrol arama imtiyazının verilmesini talep ettiği bildiriliyor.

Henüz cevap verilmemiş olan bu talebin Başbakan Bülent Ecevit'in Moskova gezisi sırasında tekrarlanması bekleniyor.

YORUM

İran aleyhtarı kampanyanın ardındaki gerçek

Hürriyet gazetesi son günlerde sistemli bir yayına girişti. Önce "Yaşar Değerli olayı" ile ilgili akıldışı iddialar öne sürdü, ardından olaya "TİKKO" etiketi yapıştırdı, sonra "TİKKO" ile "KAVA" adlı grubun işbirliği yaptığını söyledi. Aynı gazete daha sonra KAVA'nın İran'ın SAVAK adlı casusluk örgütüyle ilişkisi olduğunu iddia etti. MİT'in SAVAK'la, TİKKO'nun da KAVA'yla ilişkilerini kestiğini yazdı. İran'ın TIR kamyonlarıyla kaçakçılık yaptığını ve yurda silah ve gizli yayın soktuğunu öne sürdü. Son olarak da, KAVA ismini bir yana bıra-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Üniversite giriş sınavı yapıldı

ANKARA (ÖZEL)

Üniversitelerarası Seçme Sınavı, 23 il merkeziyle Lefkoşe'de yapıldı. 1269 bina ve 13.937 salonda yapılan sınavlara 374 bin dolayında aday katıldı.

Dün saat 9.30'da başlayan sınav dolayısıyla sıkı güvenlik önlemleri alındı. Sınav yerleri sınav başlamadan önce uzman kişilerce arandı. Ayrıca sınava giren öğrenciler de sıkı bir aramaya tabi tutuldu ve sınav salonuna alındı. Sınavların yapıldığı 23

(Devamı Sa: 7 Sü: 10'da)

Daha önce tutuklanan beş köylü serbest bırakıldı

Demirci köylüleri: Jandarma komutanı Mehmet Çetin'i kasten vurdu

ALİ ÖZTÜRK bildiriyor

TİKP Parti Meclisi Üyesi Mehmet Çetin'in öldürülmesi olayında jandarmaya karşı koyduğu gerekçesiyle beş köylü tutuklanmıştı. 14.6.1978 günü yapılan duruşmalarında suçsuz görülen beş köylü mahkemece serbest bırakıldı. Pazarcık Asliye Ceza Mahkemesindeki 14.6.1978'deki duruşmasında Pazarcık İlçe Jandarma Komutanı İbrahim Günseren yeni iddialarda bulunup bir tertibi sahneye koymaya uğraşıyor. Yüzbaşı İbrahim Günseren, Assubay Fikret Özdemir, Assubay Üstçavuş Hüseyin Tosun ve sekiz jandarma eri, 25.5.1978 günü tanzim edilen zabıt varakasında şöyle diyorlardı:

"Mehmet Çetin'in

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

MAPUSANE ÇEŞMESİ

Armağan Anar

Niğde Cezaevindeki kadın hükümlüler

"Çalışırsan 6 yıl daha vereceğiz demişlerdi. Şimdi birden 4 yıla indirdiler"

"Kölece çalışma koşullarında hükümlü neden çalışsın?"

"Biz Niğde Kapalı Cezaevi kadınlar koğuşundaki hükümlüleriz. Aylardır hatta yıllardır bir infaz kanunu çıkacak ve çalışan hükümlü her otuz günün 14 gününü yatacak deniliyor. Şimdi birden Bakanlığın hesabı değişti ve 30 günün 16 günü yatılacak denilmeye başlandı.

(...)

"30 günde 2 gün fark küçük gibi görülebilir "14 gün yerine 16 gün yatılsa ne farkeder" denilebilir. Ama bu iki günlük farklar 30 yıllık bir

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Sahte TKP, bazı kuruluşlara "örgütsel sorunları görüşmek" için forum önerdi

HABER MERKEZİ

Sahte Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 9 Haziran günü yaptığı çağrıda TİP gibi partilere, CHP'li milletvekillerine, subaylara, DİSK ve Türk-İş sendikacılarına, Dev-Genç'e ve diğer bazı kuruluşlara ortak bir forum düzenlemeyi önerdi. Sahte TKP'nin bildirisinde, bu forumun "birliğin örgütsel sorunlarını görüşmek" amacıyla önerildiği açıklanıyor.

Sahte TKP'nin 12 Haziran günü "TKP'nin Sesi" radyosunda yayınlanan bildirisinin ilk bölümünde faşizmin tırmandığı iddia edilerek, "tüm ulusal demokratik güçlerin bir cephede birleşmesi" öneriliyor. Bildiride devamla şöyle deniyor:

"Bugüne kadar ulusal, demokratik cephesinin oluşturulmasının karşısına dikilen iki ana engel anti-Sovyetizm, anti-komünizm hızla geriliyor. Sovyet tehlikesi yalanının iflası artık resmi

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Türkiye ile Doğu Almanya arasında Ekonomik Anlaşma imzalandı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile Demokratik Alman Cumhuriyeti hükümetleri arasında ekonomik, teknik ve sınai bilimsel işbirliği anlaşması dün Ankara'da imzalandı. Anlaşma Afşin-Elbistan kömür sahalarının geliştirilmesi, Doğu Almanya'dan makina ve teçhizat sağlanması, kömürün safhaştırılması projeleri makina imalatı, takım tezgahları, kimya sanayii, ter-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

ATAŞ'ta üretim durdu

MERSİN(AA)

ATAŞ Rafinerisinde "hafta" stoku da bitti ve tüm ünitelerde dün sabahtan itibaren üretim durdu.

İlgililer, ATAŞ Rafinerisinden dün 300 tankere akaryakıt verildiğini belirttiler ve "dolum tesislerinden hergün 250-300 tankere akaryakıt vermeye bir süre devam edilecek, 7 gün sonra depolardaki işlenmiş akaryakıt stoku da bitecek" dediler.

Çankırı'da 210 mahkum İnfaz Yasasını protesto için açlık grevine başlıyor

ÇANKIRI(ÖZEL)

Çankırı Kapalı Cezaevinde bulunan 210 tutuklu ve hükümlü 647 sayılı İnfaz Yasasını protesto amacıyla uyarı niteliğinde bugün ve yarın iki günlük açlık grevi yapacaklarını açıkladılar.

Hükümlü ve tutuklular yayınladıkları bildiride açlık grevinin amaçlarını şöyle açıkladılar: "İnfaz Yasası çağdaş hukuk anlayışına temelden aykırıdır. Yeni İnfaz Yasası çağdaş hukuk anlayışına uygun ve daha kapsamlı bir şekilde yeniden değiştirilmeli sa-

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

İran halkı bugün 40 gün önce katledilen şehitlerini anıyor

TAHRAN(AA)

İran'da siyasal ve dini muhalefet liderleri, bugün ulusal yas tutulması için halka çağrıda bulundular.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Kıpriyanu: "Kıbrıs sorunu Amerika ile Rusya tarafından ele alınsın"

HABER MERKEZİ

ABD ve Fransa dönüşü Atina'ya uğrayan, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Spiros Kipriyanu, Yunanistan Başbakanı Karamanlis'le görüştükten sonra Kıbrıslı Öğrenciler Cemiyetinde yapılan

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Ankara'da dün POL-DER Genel Merkezi tahrip edildi

- İzmir'de ateş açarak kaçan bir grup anne ile kızını öldürdü
- Bitlis'te bir köylü öldürüldü
- İstanbul'da bir otobüs durağına ateş edildi, bir kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Ankara'da POL-DER Genel Merkezi dün sabaha karşı tahrip edildi ve bütün evrakları yakıldı.

Kimliği belirlenemeyen kundakçılar Hükümet caddesindeki Oğultürk hanının yangın merdivenlerinden üçüncü katına çıktılar ve kapıyı kırarak bütün evrakları ateşe verdiler.

Öte yandan Ankara'da Site Yurdunda ki olaylarla ilgili olarak göz altına alınanların sayısı 494'e yükseldi.

(Devamı Sa. 7, Sü.1'de)

POL-DER Genel Başkanı Mustafa Özgen: "POL-DER'e, MC döneminde bile bu kadar saldırı yapılmadı"

ANKARA(AA)

POL-DER Genel Başkanı Mustafa Özgen, Genel Merkez'lerinin tahrip edilmesiyle ilgili olarak yaptığı basın toplantısında, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın tutumunu kınayarak, MC döneminde derneklerine karşı bu denli saldırıda bulunulmadığını söyledi.

Özgen, POL-DER Genel Merkezi'nin yakılmasıyla ilgili olarak şunları anlattı:

"Genel Merkez'imizin kundaklanarak yakılmak istenemesiyle gerçekte, elimizde bulunan arşivlerin yok edilmesi istenmiştir. Böylece arşivimizdeki 2403 üyenin fişlerinin çalınması amacı güdülmüştür. Bilindiği gibi Ankara Şubemiz de

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

BAŞYAZI

Türkiye solu niçin parçalandı ve niçin birleşiyor?

Doğu Perinçek

Türkiye İşçi Partisi, 1965'lere kadar ülkemizdeki sol birikimi kucaklayabilmişti. Türkiye solundaki ilk bölünme 1965'te başladı ve 1968 yılında doruğuna ulaştı. Türkiye İşçi Partisi yöneticilerinin ABD emperyalizmiyle uzlaşan, parlamentoculuğa batan ve milli demokratik devrimi reddeden oportünist çizgilerine karşı mücadele, aslında dünya ölçüsünde Kruşçev-Brejnev revizyonizmine karşı mücadele ile birçok noktada birleşiyordu. Nitekim Doğu Berlin'deki Brejnev uşakları o zaman devrimcilere karşı TİP oportünizmini destekliyorlardı.

1960'lardan sonra yeni bir gelişme içine giren soldaki bu ilk önemli bölünme iyi miydi, kötü müydü? Hiç şüphesiz bu bölünme devrimin yararınaydı, çünkü Türkiye devrimcilerine parlamentoculuğa karşı çıkmayı, devrimi savunmayı, ABD emperyalizmine karşı kararlı mücadeleyi ve devrimin aşamalı olduğunu öğretti. Bölünme, 1969 yılında daha yüksek bir düzeyde yeni bir birliğe yol açtı. TİP'in oportünist yöneticileri sol içindeki etkilerini tamamen kaybettiler ve tecrit oldular.

1969 yılından sonra Türkiye solu defalarca bölündü ve Marksizmle revizyonizm arasında birçok iki çizgi arası mücadele yaşadı. Bu mücadelelerde revizyonist kanat aslında solu değil, "sol" kisve altındaki sağı temsil ediyordu.

Türkiye devrimci hareketi, Mihri Belli'nin ve Hikmet Kıvılcımlı'nın darbeci-milliyetçi çizgisine, maceracılık ve terörizme, TKP ve TSİP revizyonizmine, tasfiyeciliğe ve üçlü oportünist bloka karşı mücadelelerde gelişti. Her mücadele, devrimin yeni bir meselesinin çözülmesine ve bir üst düzeyde yeni bir birliğe

(Devamı Sa. 7, Sü. 8'de)

Arama ve dalma işlemi durduruldu Cesetlerin şişerek su yüzüne çıkması bekleniyor

7 ceset çıkarıldı, 25 ceset sular altında

Otobüs çıkartılırken biletçi Abdullah Kurt'un da cesedi birlikte çıktı.

- Kazaya otobüsün sağ ön lastiğinin patlaması sebep oldu
- Belediye otobüs bakıcıları, öteden beri kazanın olduğu yolun darlığından ve koruma demirlerinin bulunmamasından şikayetçi olduklarını söylediler
- Cesedi bulunan, gencin Ordu Lisesi öğrencisi Yılmaz Baykal olduğu ve İstanbul'a üniversite sınavları için geldiği saptandı

YAZISI 5. SAYFADA

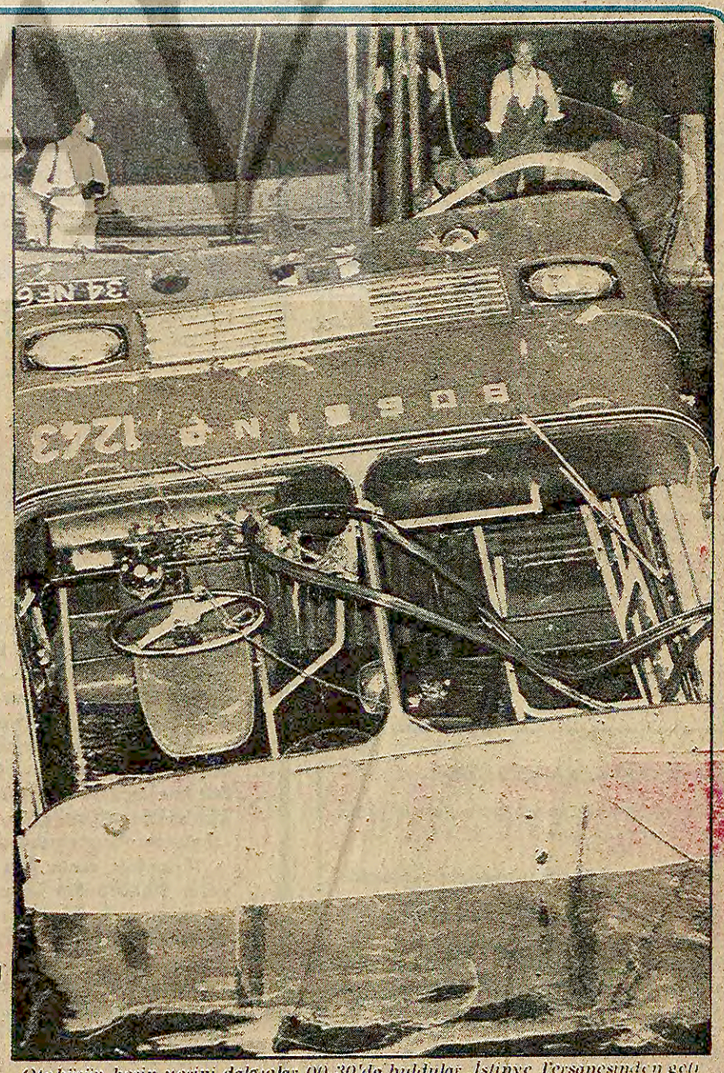

Otobüsün kesin yerini dalgıçlar 00.30'da buldular. İstinye Tersanesinden getirilen vinç otobüsü çıkardı. Bu arada birçok ceset tekrar denize düşerek sular altında kayboldu. (Fotoğraf İlhan Sarıcı)

Türkiye'de canın kıymeti var mı?

Kırkın üzerinde cana kıyan YIBA yangını Kaza mı, sabotaj mı?

11 Mayısı hatırlayacaksınız. Birdenbire çıkan bir yangın Ankara'yı YIBA 'nın önünde toplamıştı. YIBA çarşısı yanıyordu. İnsanlar bağrıştı:. yardım istedi, sağa sola koşuştu. İnsanlar yanıyordu içerde. Koca bir han. İçerde okul var üstelik. Öğrenciler, öğretmenler var. Odacısı, memuru, bekçisi bir okul yanıyordu. Amma..

Helikopterler yardıma koşmadı. İtfaiye geç geldi. Uzattığı merdivenler çürük. Merdivenin basamakları kırıldı, insanlar düştü, düştü ölcü. Açtığı branda bezleri çürük,patladı, atlayanlar sokağın taşlarına çarptı öldü. Velhasıl ajanslar 44 ölü diye geçti, ama kayıpların olduğu söyleniyor. Ölü sayısı tam olarak tespit edilmedi.

YIBA yangını da günlük olaylardan geçti, gitti.

Bazı gazeteler her ay açıklıyor bu ay ölü sayısı bilmemkaç. Acaba YIBA' yangınında ölenler de Mayıs ayı hesabı içinde sayılacak mı? Başka şekilde soralım, kaza mıydı, sabotaj mı? Araştırıldı mı?

Endüstri Meslek Lisesi öğretmen, hizmetli ve memurlarından YIBA yangınında hayatlarını yitirenlerin yakınları daha önce de okula bombanın konulduğunu hatırlatıyorlar. Müdür farketmiş de bomba patlamadan etkisiz hale getirilmiş. Yangının çıktığı gün Ülkü Ocaklı diye bilinen öğrenciler okulda yokmuş. Sağda solda "Biz burayı cayır cayır yakacağız" dedikleri duyulmuş.. Bunlar rivayet mi? Yangın sırasında da "bırakın yansın, biraz ısınalım" diye konuşanlardan bahsediliyor. Rivayet mi? Konuşanlar kanıt gösteremiyor, biz nasıl araştıralım, yetkililer araştırsın diyorlar, ama yangının birdenbire bütün katlara yayılması normal değil diyorlar.

Hadi, diyelim sabotaj değil de kaza yüzünden bunca insan öldü. Söyleyin Türkiye'de canın kıymeti var mı?

Hikmet Tezcan

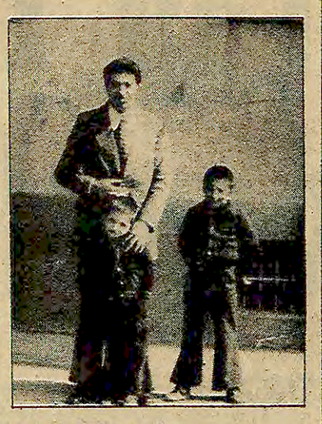

43 yaşında. Çankırılı. Evlenmeden önce kapıcılık ve kalorifercilik yapmış. Akdere semtinde bir gecekonduda 550 liraya kirada oturuyordu. YIBA' da 12 yıldır çalışıyor.

"Öğrencilere de çok üzülüyorum. Onları öldürenleri de, beni böyle yakanları da Allah yaksın, kavursun. Hikmet çok yardımseverdi. Herkesin hizmetine koşardı. Akşamları otobüsler geliyor. Memurlar iniyor. Kocam yok. O zaman çok fena oluyorum, ordan kaçıyorum" diyor Emine Tezcan. Daha önce ev işinde çalıştığını ama şimdi romatizma, nefes darlığı ve kalp hastalığı olduğunu söylüyor. Soruyor "Bu hayat pahalılığında ben nasıl geçineceğim? Çocuklar uyuduktan sonra oturup halimizi düşünüyorum. Bu yaştan sonra hiç bir yerde çalışamam."

Kendileriyle kimsenin ilgilenmediğini söylüyor Emine Tezcan. Meslek kuruluşlarından ve devletten şimdiye kadar arayan soran olmamış.

Emine Tezcan yangının sabotaj olduğuna inanıyor. "1 ay kadar önce aynı yangında ölen Naci Uysal'la beraber eve geldiler. Canımızı zor kurtardık, Okula bomba koymuşlar. Bereket versin ki patlamadan görüldü" dediler. Olay günü de yangını görünce müdüre haber vermek için yukarı koşmuş. Haber verirken de dışarı çıkamayarak yanmış. Zaten yangından önce de sanki içine doğmuş gibi korkusu vardı. Yangın günü de benimle vedalaştı'ya dönerim ya dönmem, Çocuklara iyi bak. Kimseye dövdürme' dedi. Nedenini anlayamadım".

Hakkı Karakoç

"Öğrencilerini kurtarmak isterken yandı. Kendisine binayı terketmesi söylendiğinde 'öğrencileri kurtarıp, sonra çıkarım.' demiş. Gece yangın yerine gittik. Bağırdık, çağırdık, elimizden hiç bir şey gelmedi. Eve gelmiş olabileceğini düşündük ve umutla eve döndük. Yoktu. Hastaneleri aradık, yine bulamadık. Sonra bize pantolonunun yanmayan cep parçasını getirdiler. Hemen tanıdım. O anda bayıldım." Anlatan, Hakkı Karakoç'un karısı. Hakkı Karakoç 42 yaşında öldü. Çankırı doğumlu, Endüstri Meslek Lisesinde odacıydı. Geride iki çocuk ve gözü yaşlı bir eş. Oğulları Ethem ve 13 yaşındaki Erdem anayı geçindirebilmek için iş bekliyor.

Naci Uysal

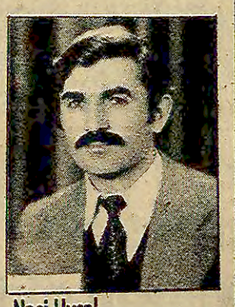

33 yaşında. Çankırılı. 4 senedir YIBA'daki Endüstri Meslek Lisesinin gece bekçisi. Geride 4 çocuğu ile eşi kaldı. Şimdi Emekli Sandığından bağlanacağı söylenen maaşı bekliyorlar.

Naci Uysal'ın eşi, "Çocuklarımız okusun, bizim gibi sürünmesin diye Çankırı'dan kalkıp buralara geldik. Bir ay önce de okulda bomba bulunmuştu. O zaman bu zaman huzurumuz kalmamıştı zaten" diyor.

Şahap Bekçi

25 yaşında Endüstri Meslek Lisesinde memur. Okuyabilmek için çalışıyor. Şahap ailenin 4 çocuğunun en büyüğü. Babası çok üzgün. Hâlâ kendisini toparlayamamış. "Yangın hakkında çok şey söylendi. Tam olarak değerlendiremiyoruz. Yalnız beş katın birden tutuşması düşündürücü. Savcılıktan da hiç bir şey öğrenemedik. Yangın normal görünümden uzak.

Cafer Yalcınkaya

24 yıllık öğretmen. Uzun yıllar gezici kurs öğretmenliği yapmış. Kurs eşyalarını köyden köye katır sırtında taşırmış. Bir yandan da çalışarak dışardan Yüksek Tekniker Okulunu bitirmiş. Sağlığında kimse ilgilenmemiş onunla. Borçla aldığı dairesinin 30 bin liralık borcu sırtında öldü. Sağlığında kimse ilgilenmemiş ya , öldükten sonra da kimse ilgilenmemiş ailesiyle. TÖB-DER ilgilenmemiş. Ailesi "böyle acı günlerde birbirine sahip çıkmak gerekir"diyor acıyla. Sabotaj konusunda hiç bir şey bilmediklerini söylüyorlar! Acımız büyük, başka bir şeyle uğraşamadık".

Recep Akın

31 yıldır öğretmenlik yapıyor. 4 çocuk babası.

Recep Akın'ın hayatı tam bir fedakarlık örneği. Uzun yıllar Anadolu'da gezici kurs öğretmenliği yapmış.

Eşi Recep Akın'ı şöyle anlattı: "Pazar günü emekli olmak için başvuracaktı. Ama Cuma günü hayatını kaybetti. Ben Malatya olaylarından son derece tedirgin olmuştum. Ama o beni teskin etti. Son günlerde hep, "hayırlısıyla okulu bir tatil etsek" der dururdu. Hayatımız hep sıkıntı içinde geçti. İstanbul'dan bir daire aldık ama onun da borcunu ödeyemedik'.

Bugüne kadar Recep öğretmeni yakın arkadaşları dışında meslek kuruluşlarından, TÖB-DER'den arayan soran olmamış.

Emin Ünal

51 yaşında. Denizli doğumlu. 5 yıldır Endüstri Meslek Lisesinde çalışıyor. 32 yıllık öğretmenlik hayatı var. İki çocuk ve eşi kaldı geride.

Eşi şöyle anlatıyor:

"40 öğrencisini kurtardıktan sonra merdivene doğru koşmuş Fakat yangın merdivenine çarpmış başını. Hastanede beyin kanamasından öldüğünü söylediler. Sırtı da yanıktı, kolu da kırılmıştı.

Ticaret Turizm Yüksek Öğretmen okulunda okuyan kızı söze karışıyor. "hep öğrencilerine yardım etmeye çalışırdı. Durumları iyi olsa zaten gece okulunda okumazlardı derdi."

Eşi Kadriye Ünal devamla yangında bir kasıt olduğuna inanıyorum. YIBA'nın önünde bir grup, bırakın da yansın ısınalım' diye bağırmış" diyor.

Mahir Karamuk

48 yaşında. Rusçuk doğumlu. Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Mezunu. Devlet Demiryollarında Teknik Şube Müdürü olarak çalışıyor, YIBA'da da derse giriyordu. 23,5 yıldır çalışıyor. 3 çocuğu var.

Eşi Türkan Karamuk yangını şöyle anlattı: Ben ölüsünü görmedim. Çünkü dayanamayacaktım. Akrabalar kemer tokasından ve diş protezinden tanımışlar. Altı öğretmen bir arada bulunmuş"

Ömer Altınoluk

ÖMER ALTINOLUK

31 yaşında. Karamürsel doğumlu. YIBA'da 7 yıldır öğretmenlik yapıyordu. Öğretmenliğe Rize' de başladı. 1976 yılında Ankara'ya gelerek MEB' nda Şube Müdürü oldu. YIBA'da haftada bir gün derse giriyordu. 19 aylık bir kızı ve 3,5 yaşında bir oğlu var.

Ömer Altınoluk'un Kayınpederi yangını şöyle anlattı: "Olay günü Ömer Yay-Kur'da yapılacak bir sınav için okuldan ayrılmıştı. Yangını görür görmez hemen geri dönerek öğrencileri kurtarmaya çalıştı. 3. defa yanan binaya girip çıkarak öğrencileri özel arabasıyla SSK hastanesine taşıdı. Son girişinde binadan çıkamadı. Biz onu belden aşağısı yanmış bir halde bulduk. Başından da yaralıydı.".

Mevlut Aydın

MEVLUT AYDIN

37 yaşında, Afyon doğumlu. Kars İlköğretmen Okulunu bitirdikten sonra 3 yıl ilkokul öğretmenliği yapmış. Daha sonra Bursa Eğitim Enstitüsünde okumuş. İki erkek çocuğuyla dul kalan karısı Zahide Aydın yangını şöyle öğrenmiş: "Yangın haberini eşimin yeğeninden öğrendim. O, amcasını aramış, bulamamış. Biz de daha sonra hastaneleri gezdik. O gün bulamadık. Ertesi gün Ankara Hastanesinin morgunda bulduk. Çok maddi sıkıntı çekti. Bugün öğretmenlere hiç değer vermiyorlar.

Lise son sınıfa giden büyük oğlu Gökalp, "Aslında babam kurtulabilirmiş dior. Terastaymış, müdür ve öğrencileri uyarmak için geri dönmüş. Terasa ıkanlardan biri hariç hepsi kurtuldu. Babam öğrencilerini kurtarmak için öldü".

Gökalp yangın haberini duyar duymaz. YIBA'nın önüne gitmiş. "Yangın erine vardığımda alevler ikinci kattaydı. İkinci ve üçüncü katta yanıcı eşyalar oktu. Buna rağmen 4. katta okul vardı ve bu katın birdenbire alevler içinde alması, sabotaj ihtimalini çoğaltıyor".

Evlerindeki konuk da Nereden geldi bu kin, bu hırs" diye soruyor.

Mevlut Aydın öğrencileriyle birlikte

BULMACA

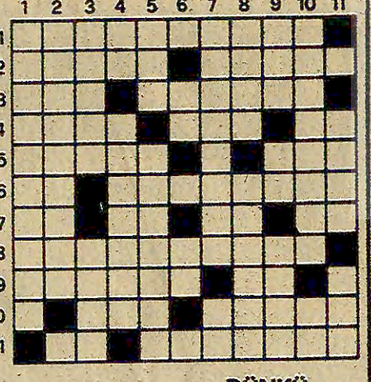

DAN SAĞA. 1) Devletlerin siyari ile coğrafi durumları arasındaki iyi belirten kavram, 2) Tersi kara i bir kuş - Ne iyi, ne kötü, 3) Bektarikatında ayin - Tersi yeti, yatk, 4) Tersi bir yapıştırıcı madde - - Eski Mısır'da bir tanrı, 5) Ternumi - Eşya, mülk, 6) Bir sayı - düf, 7) Hollanda'nın kısa yazılı- Latincede iki - Tersi Kimya'da l'in simgesi - Yayla atılan, 8) Markfelsefenin olgu ve olayları ele alma çıklama ve yönlendirme yöntemi, r mikroskop camı belirti, 10) Tersi müzik aleti - Bir pamuk türü, 11) ada iki - İran'da anti faşist kiteylemlere sahne olan bir şehir.

UKARDAN AŞAĞI: 1) 1916 da ölen Amerikalı ünlü evrimci yazar, 2) Hakimiyet, hükümranlık, 3) Ağaçlarla aplı geniş alan - İlerle anlamında emir, 4) Tersi bir parnin simgesi - Gülgillerden bir meyve ağacı, 5) Tersi mükte yankı - Dertli, 6) Tersi beyaz - Rütbesiz asker, 7) ezelden yapılma gerekliliği - Bağışlama, 8) İkincil - Eski değerli eşya, 9) Şart eki - Kimyada Manganın simgesi - çıklama, 10) Tersi başarmak, bitirmek - Bir nota, 11) ptal, şaşkın - Ün, şan.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

ÇERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞINDAN

1-Fakültemiz Hastanesinin 1978 Mali yılı ihtiyacı için aşağıda dökümü pılan tıbbi malzemeler 2490 sayılı kanuna göre 30.6.1978 günü kapalı rf eksiltmesi ile ihale olunacaktır.

2-Bu işe ait şartname ve diğer evraklar fakültemiz Satınalma bürosunda rülebilir.

3-Eksiltmeye gireceklerin 1978 Mali Yılı Ticaret Odası belgeleri ile nunun tarifine uygun olarak hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale atinden bir saat evveline kadar A.E.F. Komisyonuna vermeleri lazımdır.

4-Geçici teminatlar İstanbul Üniversitesi Muhasebe Müdürlüğü veznene yatırılacaktır.

nsi	Tahmin Bedeli	Geçici Teminat	İhale Saati
az Hydrofil	1.350.000.-	54.250	11.00
atgüt	476.115.-	22.794.60	11 15

(Basın: 17676-465)

Türkiye'de canın kıymeti hiç yok

Mut-İçel'den Nurettin Ateş

Türkiye'de Canın Değeri Hiç Yok:

Türkiye'de canın değeri olsa: En başta evde, okulda, sokakta, iş yerinde gencecik insanlarımız bir kör kurşunla kim vurduya gitmezler. Hükümet hemen işe el koyar. Eli kanlı canileri ve onları yönlendirici Kontrgerilla örgütünü dağıtır. Bu kanlı bireysel teröre son verir. Seyirci kalmaz. CAN GÜVENLİĞİ sağlanır.

Türkiye'de canın değeri olsa: 2,5 milyondan fazla işsiz olmaz. Devlet herkese uygun iş bulur, verir. İnsanlarımız bile bile suça itilmez. Tutukevleri boşuna dolup taşmaz. Ne mahkumları affedeceğim diye hükümet uğraşır, ne de mahkumlar bu düş peşinde koşup dururlar.

Türkiye'de canın değeri olsa: Her yıl üniversiteye baş vuran 300-400 bin öğrencinin tümüne olmasa bile büyük bir çoğunluğuna okuma olanağı sağlanır. Ve okullarda ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ olur. Sonra da okulu bitirenler iş bulabilir. İşsiz kalıp emekleri boşa gitmez.

Türkiye'de canın değeri olsa: Binlerce kırsal kesimdeki çocuklar öğretmensiz, okulsuz kalmazlar. Onlara okul yapılır, öğretmen gönderilir. Kitleler Ortaçağın karanlığından kurtarılır.

Türkiye'de canın değeri olsa: Milyonlarca insan yoz emperyalist burjuva kültürü ile uyutulmaz. Okullarda, basında yaşamla ilgili bilgiler verilir. Genç beyinler ölü bilgilerle doldurulup tahrip edilmez.

Türkiye'de canın değeri olsa: Milyonlarca köylü topraksız bırakılmaz. Onlar ağaların kamçıları altında inim inim inletilmez. Köylülerin toprak talebi karşılanır. Bu Ortaçağ karanlığına son verilir. Köyler de ışığa, suya ve yola kavuşturulur. Emekleri aracılara-tefecilere peşkeş çekilmez. Köylüler binbir hastalıklarla baş başa doktorsuz ilaçsız bırakılıp ölüme terk edilmezler.

Türkiye'de canın değeri olsa: Tüm iş yerlerinde İŞ GÜVENLİĞİ sağlanır. Bir kaç kuruşluk iş güvenliği masrafından çekilip her gün işçinin canına ve kanına girilmez. Çocukları duvar diplerinde perişan ve aç bırakılmaz. İşçilerin emeğinin karşılığı verilir.

Türkiye'de canın değeri olsa: Herkesin başını sokacağı bir konutu olur. Yüksek kiralar karşılığında izbelerde canını hastalıklara kimse terk etmez.

Bu belirgin örnekleri daha da çoğaltabiliriz, uzatabiliriz. Görülüyor ki Türkiye'de canın değeri hiç ama hiç yok.

Peki Türkiye'de canın değeri neden yok? Bu önemli bir soru.

Türkiye'de canın değeri şundan yok: Bırakalım Türkiye gibi yarı-feodal, yarı-sömürge ülkeleri; ABD, Rusya gibi teknikte çok ileri gitmiş emperyalist devletlerde bile canın değeri hiç yok. Peki neden? Çünkü bu ülkelerde kapitalist üretim biçimi egemendir. Üretim toplumun gereksinimleri için değil, kâr için yapılır. Yani eğer herhangi bir mal kâr getiriyorsa üretilir. Yoksa ne denli toplumun gereksinimi olursa olsun üretilmez.

Durum böyle olunca emperyalist ülkelerde cana-insana değil mala önem verilir. Ve canın değil, malın değeri olur.

Gelelim Türkiye'ye: Ülkemiz dışa (emperyalizme) bağımlı, kapitalist ilişkilerin egemen değilde.var olduğu bir ülkedir. Ülkemizdeki insanlar yalnız emperyalistlerle işbirliği yapanlar tarafından sömürülüp ezilmezler. Ayrıca Ortaçağ karanlıklarının temsilcisi olan toprak ağaları tarafından da sömürülüp ezilirler. Bu bakımdan tıpkı emperyalist ülkelerde olduğu gibi ayrı-feodal, yarı-sömürge ülkemizde de cana değil, mala önem verilmektedir. Onun için de yukarda sıraladığımız cana (insana) değer verici önlemler alınmamaktadır. Bu yüzden de tazecik, gencecik canlarımız kar gibi eritilmektedir her gün.

Peki Türkiye'de canın değeri olmayacak mı? Olacak tabi. Ama insana değer vermeyen bu bozuk kapitalist ilişkilerin bulunduğu düzende değil, Türkiye'de canın değeri ancak işçilerin önderliğinde.köylülerin ve milli burjuvazinin müttefikliğinde yapılacak Milli Demokratik Devrimle sağlanır. Ancak o zaman tüm çalışan halkın gereksinimleri için üretim yapılır. Herkese yeteneğine göre, herkese emeğine göre karşılığı verilir.

Öyleyse canın değer bulduğu bu üretim biçimi için çalışalım.

Lockheed rüşveti olayına adı karışmıştı

İtalya Cumhurbaşkanı Leone istifa etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalya Cumhurbaşkanı Giovanni Leone 15 Haziran gecesi istifa etti. İtalyan revizyonist partisinin yayınladığı bir bildiriden 7 saat sonra istifasını Meclis Başkanlarına sunan Leone 1971 yılının Aralık ayında Cumhurbaşkanlığına seçilmişti. Leone'nin istifası siyasi partiler tarafından genel olarak olumlu karşılandı.

Lockheed rüşveti, vergi kaçakçılığı ve emlak spekülasyonu ile suçlanan İtalyan Cumhurbaşkanının, savunmasını özgürce yapabilmesi için görevinden istifa ettiği bildiriliyor.

İtalyan Hıristiyan Demokrat Partisinin bir üyesi olan Giovanni Leone, 1946'dan bu yana iş başına gelen 6. Cumhurbaşkanı idi.

İtalya Cumhurbaşkanı Giovanni Leone

25 Haziranla 1 Temmuz arasında yapılması beklenen yeni Cumhurbaşkanlığı seçimlerine kadar Senato Başkanı Amintore Fanfani, cumhurbaşkanlığı görevini vekaleten yürütecek.

Fransa radyosunun konu ile ilgili yorumunda, Leone'nin istifasının nedenleri tahlil ediliyor. 16 Martta Aldo Moro'nun kaçırılması ile başlayan siyasi bunalım döneminin yeni bir aşamaya ulaştığını söyleyen radyo yorumcusu, Lockheed rüşvet olayının, İtalya'da da kurbanlarını vermege başladığını bildirdi. Radyo, Japonya'nın eski Başbakanı Tanaka, Hollanda Prensi Bernard, ve Alman Savunma Bakanlığından yüksek seviyeli uzmanlardan sonra Leone'nin de bu uluslararası rüşvet ağına takıldığını açıkladı.

Haziran ayı sonunda yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimleri konusunda siyasi çevrelerde şimdiden adaylar üzerine tartışmalar başladı. Hıristiyan Demokrat Partinin Başkanlık için Parti Sekreteri Beningo Zaccagnini'yi göstereceği bildiriliyor. İtalya "Komünist" Partisi bu adaya rıza gösterdiği taktirde, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin kolay bir şekilde yapılacağı sanılıyor.

Roma'daki bazı siyasal gözlemciler ise Cumhurbaşkanı adayları arasında Fangani'yi de görüyorlar.

Carter Panama'ya gitti

ABD Başkanı Panama Kanalı Anlaşmasının imzalanması törenlerine katılacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Carter, Amerika ile Panama arasında yapılan Kanal anlaşmasının imza törenine katılmak üzere Panama'ya gitti.

Panama Kanalı, Anlaşması daha önce de Amerikan Senatosu tarafından onaylanmıştı. Carter ise, anlaşmanın onaylandığını gösteren belgeyi Panama hükümeti Başkanı Torrijos'a bizzat vereceğini bildirmişti.

Bu anlaşma ile, 1903 yılında devrin ABD Başkanı Theodore Roosevelt'in Panama ile imzaladığı, kanalın kullanımı ile ilgili ikili anlaşma lağvedilmiş oldu.

Panama Kanalı Anlaşmasından başka bir de, Panama Kanalının Tarafsızlığı Anlaşması bulunmaktadır. Ne var ki, ABD Senatosu, üyelerinden DeConcini'nin önerisi üzerine bu anlaşmada bazı değişiklikler yapmıştır.

DeConcini yasası diye anılan bu değişiklik, ABD'ye kanala askeri müdahalede bulunma hakkı vermektedir. Panama, bu değişikliği kabul etmemektedir.

Panama Kanalı Anlaşmasının imzalanması ile ilgili törene Carter'den başka Meksika Cumhurbaşkanı Jose Portillo, Kolombiya Cumhurbaşkanı Alfonso Lopez Michelen, Venezuella Cumhurbaşkanı Carlos Andrez Perez, Kosta Rika Cumhurbaşkanı Rodrigo Carzo ve Jamaika Başbakanı Michael Manle katılıyor.

Öte yandan, Carter'ın gelişini protesto etmek amacıyla öğrenciler gösteriler yaptılar. Gösteriler sonunda çıkan çatışmalarda iki öğrencinin öldüğü ve çok sayıda öğrencinin yaralandığı bildiriliyor.

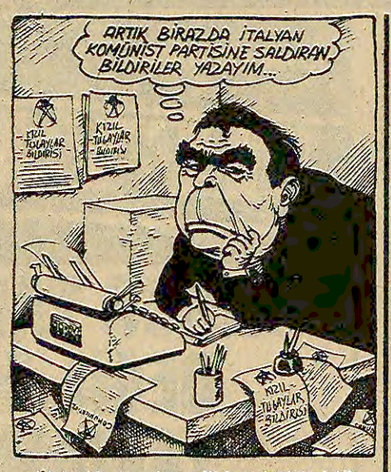

(İtalya'da yayınlanan "Linea Proletariat" dergisinden alınmıştır.)

Kızıl tugayların yeni hedefi: Andreotti ve Berlinguer

ROMA

İtalya'da bir süre önce Hıristiyan Demokrat lider Aldo Moro'yu kaçırarak günler sonra öldüren Kızıl Tugaylar tedhiş grubu bu kez de Başbakan Audreotti ile "Komünist" Patrisi Başkanı Berlinguer'in öldüreceklerini ilan etti. Doma'da yayınlanan "İl Messağero" gazetesine Kızıl Tugaylarca gönderilen bir mesajda, sekiz kişilik yeni bir kurbanlar listesi yer alıyor.

"İl Messağero" gazetesine 20 Mayıs günü giden mesajın şifreli olması nedeniyle ancak çözüldüğünü bildiriyor.

İtalya'daki çeşitli siyasi parti çevreleri ülkede faaliyet gösteren Kızıl Tugaylar örgütünün Sovyet casusluk' Örgütü KGB tarafından desteklendiği konusunda görüş birliği içinde bulunuyor.

Dünya basınında Türkiye

¡Proletarios de todos los paises y pueblos oprimidos, unámonos!
EN LUCHA
Organo del Comité Central de la Organización Revolucionaria de Trabajadores

Madrid cinayetinin arkasında kim var?

"Tedhişçilik demokrasinin düşmanıdır"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya'da çıkan "En Lucha" dergisi, Türkiye'nin Madrit Büyükelçisinin eşi, bir yakın akrabası ve Büyükelçiliğin İspanyol şoförünün bir suikasta kurban gitmesi olayı üzerine bir yazı yayınladı. Derginin 14 Haziran tarihli sayısında yayınlanan bu yazının çevirisini sunuyoruz:

İSPANYA'DA TÜRKİYE'YE KARŞI BİR TEDHİŞÇİLİK EYLEMİ

Geçtiğimiz hafta, güpegündüz, Madrit'in ortasında Türkiye Büyükelçisinin eşi, kayınbiraderi ve şoförü kurşunlanarak öldürüldü. Bu cinayeti bağımsızlıkçı olduğunu iddia eden bir Ermeni grubu üstlendi.

Mahkum edilmesi gereken bu olay, uluslararası alanda sürdürülen tedhiş eylemleri meselesini yeniden gündeme getirdi. Tedhişçilik yarası yeniden açıldı.

Terörizm, İspanya'da siyasi durum istikrarsızlığına doğrudan hizmet ederek demokrasinin gelişmesine engel oluyor.

Her eylemden sonra, tedhiş hareketlerinin beyni olarak bir süper devletin casusluk teşkilatını gösterenler çoğalıyor. Tedhişçiliğin bu bağlarını ilk teşhir eden Partimiz olmuştur.

Madrit'teki Türkiye Büyükelçiliğinin mensuplarına karşı girişilen bu yeni suikast, aynı türden bir saldırıdır. Binlerce kilometre öteden, yabancı bir memlekette, böyle bir eylem gerçekleştirmek, güçlü olanaklar ve koruyucular gerektirmektedir.

İspanya hükümeti Türkiye hükümetinin üç kişinin ölümü ile sonuçlanan cinayetin sorumlularının bulunması yolundaki talepleri karşısında susuyor. Oysa çok çeşitli çevreler, terörist faaliyetlerin uluslararası çaptaki bağlarını açıklıyorlar, ve bu ilişkilerin kamuoyuna yansıtılmasını istiyorlar. Süper devletlerin İspanya'da giriştiği casusluk faaliyetleri ile tedhişçilik arasında bağlar bulunmasına rağmen, hükümet bu konuda tam bir suskunluk içinde. Hükümetin bu tutumu kendi yayılmacı emelleri uğruna tedhişçi eylemler planlayanlara hizmet ediyor. Sonuç olarak bu durum İspanya'da demokrasinin sağlanmasını tehlikeye düşürüyor.

Endonezya Komünist Partisi Merkez Komitesinin bildirisi:

Endonezya Komünist Partisi 1966 yılında kanlı darbe sırasında faşist hükümetin saldırıları karşısında ağır kayıplara uğradı. Parti 23 Mayıs 1966 tarihli Siyasi Büro kararı ile özeleştirisini yaptı ve yeniden inşaya başladı. Endonezya Komünist Partisinin Merkez Komitesi Başkanlığını Yusuf Acitorop yapıyor.

"Faşist diktatörlük seçim sahtekârlığı ile kendini şirin göstermek istedi"

"Suharto, Sovyet sosyal-emperyalistlerinin de desteğini alıyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Endonezya Komünist Partisi Merkez Komitesi Başkanı Yusuf Acitorop, ülkesindeki son gelişmelerle ilgili olarak bir bildiri yayınladı. "Endonezya Halkının Geleceği Aydınlıktır" başlıklı bildiride Suharto'nun Sosyal-emperyalistlerinin de desteğini aldığı belirtiliyor. Ayrıca faşist rejimin geçtiğimiz Mart ayında düzenlediği "seçim sahtekarlığı" teşhir ediliyor. Bildiride şöyle deniyor:

"Demokratik olmayan bir ortamda ve sadece üç partinin katıldığı seçimler ile Suharto, faşist diktatörlüğünü şirin göstermek istedi.

"Suharto rejimi 12 yıldır iki karşı-devrimci taktik uyguluyor; şiddet ve sahtekarlık. Binlerce komünist katledildi, binlerce yurtsever ve demokrat zindanlara, işkence kamplarına gönderildi. Daha sonra eski Başkan Sukarno katledildi. Suharto'nun iktidardaki partisi "Golkar" bütün devlet aygıtlarını eline geçirdi."

Faşist Suharto yönetiminin anayasa aracılığı ile yaptığı baskı ve hileler teşhir edildikten sonra, Endonezya Komünist Partisi son gençlik hareketleri üzerine görüşlerini açıklıyor:

"Son aylarda yoğunlaşan gençlik ve öğrenci hareketleri, Suharto rejimine karşı yükselen muhalefetin bir parçasıdır. Sefalet, baskı ve keyfi yönetimin kurbanı olan halk kitleleri, şiddetli baskılara rağmen kararlı bir şekilde mücadele ediyorlar. Geçmiş tecrübelerden ders çıkaran halk hareketi gelişiyor."

Yusuf Acitorop, bildirisinin sonunda uluslararası duruma değinerek Endonezya Komünist Partisinin tutumunu açıklıyor:

"İki süper devlet, Amerika ve Rusya, dünya hegemonyası için mücadele ederken, biz uyanık olmak zorundayız. Suharto askeri faşist kliği, ABD emperyalizminin uşağı olmasına rağmen, Sovyet sosyal emperyalistlerine de göz kırpıyor ve onların desteğini alıyor. Endonezya halkının geleceği aydınlıktır. Endonezya'nın bütün devrimci, yurtsever ve demokrat güçleri birleşerek bu mücadelede Suharto askeri faşist kliğini yıkacaktır.

Birleşelim ve faşizmi yıkalım!

Milli Kurtuluş, demokrasi, sosyal adalet ve Endonezya halkının refahı için mücadele edelim!

MOSKOVA'NIN SİYASİ BELGE TUZAĞI 3

Sabit Yürürdurmaz

Rusya'nın sömürgeciliğine bir örnek: ANGOLA

Gerçekte ülkeye hakim olan MPLA, değil Sovyetler ve Küba'dır

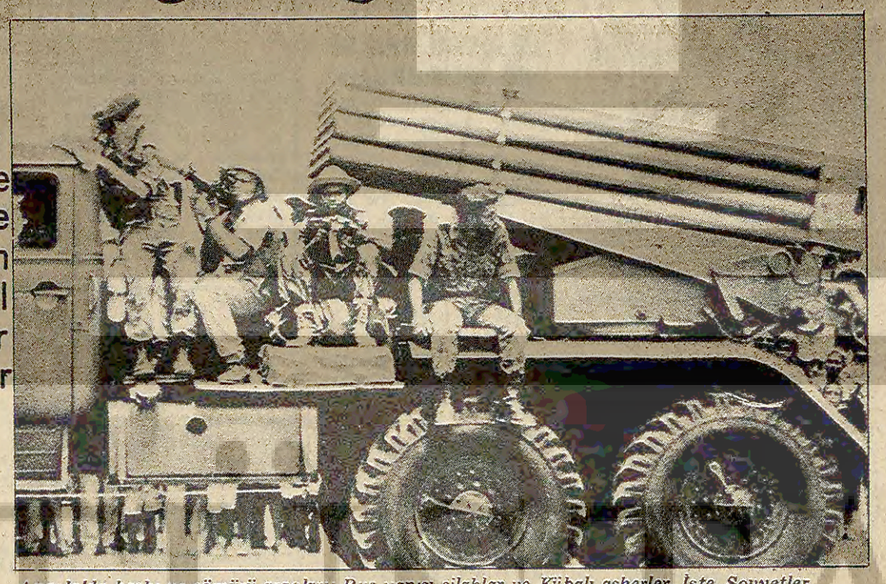

Angola'da baskı ve sömürü araçları: Rus yapısı silahlar ve Kübalı askerler. İşte, Sovyetler Birliği'nin halka getirdiği şey.

Angola, Atlas Okyanusu kıyısında, Afrika'nın orta kesitinde yer alır. Petrol, fosfat, manganez, demir, altın, elmas, uranyum gibi yeraltı zenginliklerine, büyük kahve çiftliklerine, geniş tarım alanlarına sahiptir. Angola, Hint Okyanusundan gelip, Atlas Okyanusundan geçerek Avrupa'ya giden petrol ve hammadde ikmal yollarını kontrol etmektedir. Bu yüzden büyük bir stratejik öneme sahiptir.

Angola 1975'e kadar Portekiz sömürgesi olarak kaldı. Sömürgeciliğe karşı MPLA, FNLA ve UNITA kurtuluş örgütleri silahlı mücadele verdi. Her üçü de Afrika Birliği Örgütünce tanındı. Örgütlerin aralarında bölgesel, kabilesel ayrılıklar vardı. Ama amaçları ortaktı: Portekiz sömürgecilerini kovmak.

ALVOR ANLAŞMASI, ÜÇ ÖRGÜTÜ BİRLEŞTİRMİŞTİ

1974 Nisanında, Portekiz'de Caetano'nun (Kaytano) faşist diktatörlüğü yıkılınca, yeni Portekiz yönetimi bu örgütlerle masaya oturdu. 15 Ocak 1975'te Alvor anlaşmasını imzaladı. Anlaşmaya göre, Portekiz ülkeden çekilecek, 11 Kasım 1975'te bağımsızlık ilan edilecekti. Bu arada üç örgütün temsilcilerinden oluşan bir geçici hükümet kurulacak, seçimler için hazırlık yapacaktı. Genelkurmay başkanlığı, ordu ortaklaşa oluşturulacak, ülke ortaklaşa temsil edilecekti.

ANGOLA'YA SOVYET MÜDAHALESİ

Ne var ki bunların hiç biri gerçekleşmedi. Ülkeye dışarıdan müdahale eden Sovyetler Birliği, aniden MPLA'yı "ilerici", "yurtsever", diğerlerini "gerici" olarak gösterdi. Kısa bir süre sonra MPLA'ya muazzam miktarlarda silah yığdı. Daha Alvor anlaşmasının mürekkebi kurumadan, 1975 Nisanında, MPLA'ya SAM 7 füzeleri, AK 47 tüfekleri verdi. Aynı ay içinde gönderilen silah miktarı 400 tonu aşmıştı.

1975 Mayısında, Doğu Alman bandıralı Elbe gemisi, yine aynı ay içinde Rus bandıralı Joseph Dubrovinski gemisi MPLA'ya tank, zırhlı araç ve savaş malzemesi getirdi. Bir süre sonra, haftada en az iki kez gemiler MPLA'ya silah getirir oldu. Gemileri, uçaklar izledi. AN 12, AN 24 ve İL 18 tipi nakliye uçakları, Mayıs-Haziran ayları boyunca MPLA'ya ağır silahlar taşıdılar.

ANGOLA'YA ABD'NİN MÜDAHALESİ

Bu arada Angola'ya göz diken Amerikan emperyalistleri de boş durmuyordu. Sovyet müdahalesinden doğan yeni ortamda, kimi olanaklar sağladılar. FNLA'ya sızdılar ve ona ağır silahlar verdiler. Cabinda bölgesinde, petrol işleme ayrıcalığını ellerinde tuttular. Böylece iki süper devlet, dolaylı olarak Angola'da çarpışıyordu. Bu halka çok acıya maloldu. Durmadan kardeş kanı akıyordu. Yaralılar, bir yana, altı ayda ölenlerin sayısı yüz bini aşmıştı. Yani Angola halkının, Portekiz sömürgecilerine karşı yürüttüğü silahlı mücadele sırasında verdiği şehitlerden çok fazlaydı bu sayı.

İki süper devletin Angola'ya müdahalesi uluslararası kamuoyunda büyük tepkiler doğurdu. 22 Eylül- 9 Ekim 1975 tarihleri arasında toplanan BM Genel Kurulunda, söz alan bir çok ülke, olaydan duyduğu kaygıyı dile getirdi. ABD de Kremlin yöneticilerine karşı tepki gösterdi. Bu tutuma karşılık Yeni Çarlar, ABD'ye son derece küstahça bir nota göndererek, MPLA'nın tek taraflı bağımsızlık ilan etmesini destekleyeceklerini bildirdiler. Bunun üzerine bir açıklama yapan Zaire Başkanı Mobutu, "Bu, Afrika'ya indirilmiş bir şamardır" dedi.

İÇ SAVAŞ ÜLKEYE YAYILIYOR

Artık 1975 yılının Temmuz ayında, iki süper devletin, özellikle de sosyal-emperyalistlerin körüklediği iç savaş bütün ülkeye yayıldı. Bu sırada Yeni Rus Çarları, ilk kez Kübalı paralı askerleri Angola'ya soktular. Altı Kübalı asker, kısa bir süre sonra dokuz bine, daha sonra da 15 bine çıktı. Öte yandan Moskova'dan gönderilen subaylar harekatı yönetti. Lobito ve öteki limanlarda bulunan Sovyet savaş gemileri, "gerici" dedikleri kurtuluş örgütlerini günlerce top ateşine tuttu.

1975 yazı ile sonbaharında, ülkenin orta bölgelerini Rus ve Küba desteğindeki MPLA, kuzey kısımlarını FNLA, güney bölgelerini ise UNİTA kontrol ediyordu. İki örgütle çarpışan MPLA, kış aylarına doğru etki alanlarını genişletti. 1976 Şubatında çarpışmalar oldukça durgunlaştı. Gerçekte ülkeye hakim olan MPLA değil, Sovyetler Birliği ve onların maşaları Kübalılardı. Bu sırada Angola'da ülkenin havaalanlarını, limanlarını ve öteki stratejik yerlerini denetim altına alan Kübalılara ait bir tank alayı, bir zırhlı birlik alayı, beş roket alayı ve çeşitli askeri birimler bulunuyordu.

ANGOLA'NIN HER YANINDA KÜBALILAR VAR

Günümüzde sayıları yirmi bini geçen Kübalıların ülkeye dağılışı ise şöyledir: Kuzey bölgesinde iki bin, merkezi doğu bölgesinde dört bin, Cabinda'da 3500, doğu bölgesinde iki bin, Luanda'da 2500, diğer bölgelerde altı bin. MPLA Başkanı Agostinho Neto'nun ilan ettiği "Angola Halk Cumhuriyeti"nin yönetim kademelerinde ve ordunun içinde iki binden fazla Rus danışman bulunmaktadır. Şimdi Yeni Çarlar ülkede o kadar etkindir ki, Milli Savunma Bakanlığı Müsteşarlığı görevini, Kuranov Tudor adlı Rus KGB ajanı yürütmektedir. Ayrıca 600 kadar Doğu Alman uzman, çeşitli alanlarda çalışmaktadır.

YENİ ÇARLARIN VURGUNU

Sovyetler Birliği 1976 başlarında duruma hakim olunca, şimdi sıra, evvel eski göz koyduğu bu ülkenin yeraltı zenginliklerini ve doğal kaynaklarını sömürmeye gelmiştir. Sosyal-emperyalistler ilk elde, zengin elmas yataklarını işletme ayrıcalığına sahip oldular. Bu ayrıcalığı korumak için büyük önlemler aldılar. Daha sonra uranyum, özellikle de petrol üretimine ve öteki madenlere el attılar.

Angola dünyada kahve üretimi açısından da önde gelen ülkelerden biridir. Büyük kahve plantasyonlarında, 1975 ve önceki yıllarda, dünya kahve üretiminin dörtte biri elde edilirdi. Ancak bugün üretim, eski yıllara oranla yüzde 35 oranında düştü. Yeni Çarlar kahve alımında eşine az rastlanır vurgunlar vurdular. 1976 yılında Angola'dan, dünya kahve fiyatlarından yüzde 38 düşük fiyatla kahve aldılar. Bugün ise üretilen kahvenin tümünü almayı arzuluyorlar. Ödemenin yarısını traktör vererek, yarısını da Angola'ya verdikleri silahlara sayarak yapmak istiyorlar. Oysa bu, dövize ihtiyacı olan Angola'yı son derece zor durumda bırakıyor.

DENİZ YAĞMASI

Angola kıyıları balıkçılık için oldukça elverişlidir. Angola'nın yer altı, yer üstü zenginliklerini yağmalamakla doymak bilmeyen sosyal-emperyalistler, Angola halkının denizlerine de el attılar. Yapılan bir anlaşmayla Rusların avlanan balıkların üçte biri Angola'ya verilecekti. Ancak Ruslar, Angola'nın "borçlarına" sayarak, bu balıklara el koydular. Aynı durum bugün de sürmekte, halk bu anlaşmadan hiç bir şekilde yararlanamamaktadır. Bundan öncekilerden ve sonrakilerden de yararlanamadığı gibi.

YARIN: ANGOLA II

halkların dünyası

Savaşı ertelemenin yolu

Reha Akbay

Geçen yazımızda Batı Avrupa'da Rusya'ya karşı direnme eğiliminin güçlendiğini ve Amerika'da da aktif politika yanlısı "şahinlerin" yönetimde gittikçe etkinlik kazandığını belirtmiştik. Bugün artık Batıdaki "yumuşama" hayallerinin yerini, yine Batılı hükümet yetkililerinin ifadesiyle, "endişe" almaktadır.

Bu yazımızda "endişenin" nedenlerini ele alacağız.

1956'da karşı-devrimci bir hükümet darbesi ile iktidarı ele geçiren Kruşçev, Sovyetler Birliği'nde proleter sosyalist Ekim Devriminin kazançlarını tasfiyeye girişti. Yeni Sovyet burjuvazisi, adım adım kapitalizmi restore etti.

O yıllarda Sovyet burjuvazisinin, dünya emperyalist sisteminin tek başına jandarması olan ABD ile boy ölçüşecek güçü yoktu. Kruşçev revizyonistleri ABD ile uzlaşıyorlar, bir yandan milli kurtuluş mücadelelerini bastırmada onunla elbirliği yapıyor, diğer yandan da "barış içinde yarış" tezleriyle ABD emperyalistlerine yetişmeye çalışıyorlardı.

Ancak 1970'lere doğru ABD'nin yıldızı sönmeye başladı. Amerikan emperyalizmi, dünya halklarından yediği darbeler sonucu gerileme sürecine girdi. Dünyanın her yerinde güçlükler içine battı.

Sovyet sosyal-emperyalistleri ise, ABD'ye yetişti ve emperyalist talan sofrasına sonradan katılan bir süper devlet olarak, dünyanın yeniden paylaşılmasını talep etmeye başladı.

Emperyalistler arasında dünyayı paylaşmanın tek bir yolu vardır. O da, savaştır. Yeni Çarlar da bu yolu tutmuştur. Klasik silahlar alanında Batıyı üç misli geçmiş, nükleer alanda, dengeyi lehine değiştirmeye başlamış ve Sovyet donanmasını dünyanın bütün denizlerine salmıştır. Bir zamanlar dünyanın tek efendisi olan Amerikan emperyalistleri, şimdi ellerinde kalanı koruma telaşına düşmüştür. Böylece savaşın esas kaynağı değişmiş, sosyal-emperyalistler dünya barışını tehdit eden en tehlikeli güç haline gelmiştir.

İki süper devlet arasındaki hegemonya mücadelesinin odak noktası, Avrupa'dır. Çünkü Avrupa'nın güçlü sanayisini ve yetenekli insan potansiyelini ele geçiren, diğerine karşı da üstünlüğü sağlayacaktır. Sosyal-emperyalistlerin Asya'da Afrika'da ve Latin Amerika'da giriştikleri müdahaleler, yarattıkları karışıklıklar, hep Avrupa'yı ele geçirme hedefine yöneliktir.

Yeni Çarlar, bir yandan çılgınca silahlanırken ve yeni bir dünya savaşına hazırlanırken öte yandan da bütün dünyada "yumuşama" hayalleri yaymaya özel bir önem verdiler. Dünya halklarının savaşa karşı uyanıklığını köreltmeye çalıştılar. "Silahsızlanma" palavraları ile Üçüncü ve İkinci Dünya ülkelerini savunmasız bırakmak istediler.

Ancak şu da bir olgu ki, "yumuşama" hayalleri Batıda oldukça yaygınlık kazandı. Bundan faydalanan Yeni Çarlar, kışkırtıcılık ve yıkıcılık faaliyetlerini artırdılar. Dünyanın her yerinde müdahalelere giriştiler. Nihayet geçen yılın sonları bu yılın başlarında dünya çapında taktik bir saldırı başlattılar.

Avrupa'yı kanatlardan çevirme stratejisinin bir parçası olarak faaliyetlerini özellikle Afrika ve Güney Asya üzerinde yoğunlaştırdılar.

Ancak sosyalist ülkelere karşı saldırılara girişmekten de çekinmediler. Vietnam'ı Çin'e ve Kamboçya'ya karşı kışkırtarak devrimi boğmaya ve Güney doğuda hegemonya kurmaya kalktılar.

Afrika Boynuzu'nda Somali ile Etyopya arasına çomak soktular. Önce Somali'nin daha sonra Etyopya'nın arkasına geçtiler. İki ülke arasındaki anlaşmazlıkları körükleyerek Etyopya'yı denetimleri altına aldılar. Rus, Kübalı ve Doğu Alman askerlerinin desteğindeki Etyopya ordusunu Eritre üzerine saldırttılar. Ne var ki "yumuşama" hayalleri Batının sessiz kalmasına yol açıyordu. Sovyet saldırısı devam etti. Önce Somali'de sonra Afganistan'da, hemen ardından da Şesyel adalarında Moskova yanlısı darbeler tezgahlandı. Somali ve Şeysel'deki başarısızlıklarına rağmen Yeni Çarlar, Afganistan'da Beşinci Kollarını iktidara getirdiler.

Batı, ise hâlâ açık ve kararlı bir tutum almaktan kaçınıyor ve Rusya'ya karşı teslimiyetçi fikirler etkinliğini sürdürüyordu. Ancak direnmeden yana olanların da sesleri artık daha güçlü çıkıyordu.

Tam bu sıralarda Yeni Çarlar yeni bir hamle daha yaptılar. Katanga jandarmalarını Zaire'ye saldırttılar.

İşte bu, bardağı taşıran son damla oldu. Batı, Sovyet yayılmasına karşı etkili tedbirler almaya yöneldi. Batı Avrupa ülkeleri, Rusya'ya karşı açık ve kararlı bir tutum alırken, Amerika'da da "Şahinler" yönetimdeki dengeyi kendi lehlerine çevirdiler. Sovyetler'in saldırısı, tam anlamıyla geri tepmişti. Batıda "yumuşama" hayalleri, artık yıkılmaya yüz tuttu.

Batıda direnme eğiliminin güçlenmesi, dünya halklarının yararınadır. Çünkü bu eğilim, savaşın esas kaynağını tecrit eden ve yeni bir dünya savaşını geciktiren bir faktördür. Sosyal-emperyalistlerin azgın yayılma emellerine gem vurmaktadır.

Şurası da unutulmamalıdır ki, "yumuşama" hayallerinin zayıflaması ve direnme isteğinin güç kazanması aynı zamanda bir başka gerçeğin göstergesidir. Bu gerçek, savaş tehlikesinin hızla yükselmesidir. İşte bunun içindir ki, Batı da artık, savunmasını güçlendirmeye ve Rusya'ya karşı kararlı bir tutum almaya yönelmiştir.

Belçika hükümeti istifasını Krala sundu

HADİ ULUENGİN

BRÜKSEL'den bildiriyor

Belçika Krallık Sarayından yapılan bir açıklamaya göre, Başbakan Leo Tindemans, 15 Haziran günü istifasını Kral Baudouin'e sundu. Bir yıl önce Sosyal-Hıristiyanlarla Sosyalist Partinin ortaklaşa kurduğu koalisyon hükümeti, kamu harcamalarının çoğaltılması için hazırladığı yasa tasarısının reddedilmesinden sonra istifa etti.

AFP Haber Ajansının bildirdiğine göre, Başbakan Tindemans'ı kabul eden Belçika Kralı Baudouin, istifanın kabulü üzerine herhangi bir açıklama yapmadı. Brüksel radyosunun haberinde ise, Kralın Başbakana, "Daha ayrıntılı ve temkinli bir şekilde düşünmesini istediği" bildirildi.

Belçika hükümetinin ülkede hüküm süren ekonomik bunalıma çare bulmak konusunda çıkan ayrılıkların yüzünden istifa etmek zorunda olduğu bildiriliyor. Çarşamba günü yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında kabine üyeleri görüş birliğine varamamışlardı.

Ekonomik bunalımı engellemek için tasarlanan önlemler daha önce de yoğun olarak tartışılmıştı. FGTB Sendikası konu ile ilgili olarak yaptığı bir açıklamada, söz konusu ekonomik önlemlerin kamuoyuna anlatılmasını istemişti. Hükümetin önlemleri arasında yer alan işsizlik sigortasını kısıtlama, yabancı işçileri memleketlerine gönderme özel sektörü destekleme gibi tedbirlere işçiler karşı çıkıyor.

4 partinin bir araya gelerek kurduğu Belçika koalisyon hükümetinin istifasından sonra nasıl bir hükümetin kurulacağı konusunda siyasal gözlemciler değişik görüşler öne sürüyor.

Venezuella Moskova Büyükelçisini geri çekti

MOSKOVA (THA)

Sovyetler Birliği'nde, rejim aleyhtarı aydın çevrelerle dostluğu olan Venezuella Büyükelçisi, Moskova yönetiminin şikayeti üzerine, Venezuella hükümeti tarafından geri çekildi.

Moskova'da bulunan tüm Latin Amerikalı diplomatların en eskisi olan 61 yaşındaki Büyükelçi Reguio Burelli Rivas, Moskova yöneticileri tarafından "Diplomatlığa yakışmayacak davranışlarda" bulunmakla suçlanmıştı.

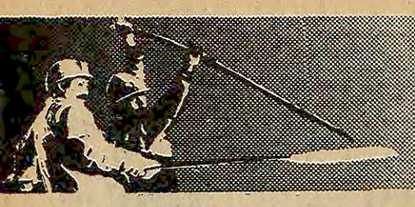

Yanan kömür
Kızan demir
Örse çekiç
Vuran biziz

KÖY-YSE-İŞ Sendikası Diyarbakır şubesi olağanüstü kongresi yapıldı

Genel Merkez'in MHP'li yöneticilerine karşı çıkan yurtsever işçiler listesi seçimleri kazandı

DİYARBAKIR (ÖZEL)

KÖY YSE-İŞ Sendikası Diyarbakır Şubesinin olağanüstü kongresi Şavak Fabrikası salonunda yapıldı. Diyarbakır KÖY YSE-İŞ Şubesi, genel merkez taraftarı eski yönetime karşı olan işçilerin imza toplaması üzerine, olağanüstü kongreye gitti. Olağanüstü kongre sonunda yönetime yurtsever işçiler seçildiler.

Üç yüz kadar işçinin katıldığı kongrede divan başkanlığı için Fethi Sir ile KÖY YSE—İŞ Genel Başkanı MHP yanlısı Sadık Özkan aday gösterildi. İşçilerin ezici çoğunluğu Fethi Sir'i, divan başkanlığına seçerken, MHP yanlısı Sadık Özkan sadece 7-8 oy alabildi.

Kongrede saygı duruşundan sonra YSE Müdürü bir konuşma yaptı. YSE Müdürü konuşmasında işçilerin birlik ve beraberlik içinde bulunmaları gerektiğini, ezilen ve sömürülen bir kitle olduklarını hiç bir zaman unutmamalarını söyledi. YSE Müdürü konuşmasını, tüm sorunları işçilerle omuz omuza çözmeye çalışacağını belirterek bitirdi.

Daha sonra, işçilerden Hüseyin İrenet söz alarak MC döneminde uğradıkları baskıları anlattı. Genel Merkezin kendileriyle ilgilenmediğini belirten Hüseyin İrenet, genel merkez yöneticilerine fasist ve gerici oldukları için karşı çıktıklarını söyledi.

Konuşmacılardan Yunus Bengin ise, sendikanın bugüne kadar işçileri işverene karşı yalnız bıraktığını, işçileri böldüğünü anlatarak yeni yönetimin buna son vermesini ve işçileri komünist- faşist diye bölmemesini istedi.

Yeni Şube Başkanı Ali Kılıç

Yine konuşmacı işçilerden M. Emin Bayram ise şunları söyledi: "Buraya faşist sendika ağalığına son vermek için toplanmışız. Bunu kimse engelleyemez. Faşist MC döneminde işçilerin işten atılması karşısında kılı kıpırdamayan sendika yönetimi, şimdi kalkmış işçi haklarını arayacağını söylüyor. Bu demagojidir. YSE işçisi eğitilmemiştir ama, YSE işçisi yine de faşizmin üzerine yürüyecektir."

Listeler adına yapılan konuşmadan sonra seçimlere geçildi. Seçimler sonunda Ali Kılıç Başkanlığındaki Mustafa İzol, M. Emin Bayram, Yaşar Adsız, Efendi Avcı Nuri Demir ve Ali Bönül'den oluşan yurtsever işçilerin listesi yönetime geldi.

ADANA- MHP'lilerin Çukobirlik'ten attırdığı işçiler geri dönme mücadelesi veriyor

ADANA (ÖZEL)

Çukobirlik'ten MC döneminde atılan 157 işçi, yeniden işe alınmak için mücadele veriyorlar. MHP'li eski müdür Sabri Öge'nin işten attırdığı işçilerden 57'si Çarşamba günü Çukobirlik Fabrikası önünde toplandılar.

İşe alınmak istediklerini belirttiler.

MİSK Bölge Temsilcisi Eren Kaya olayı öğrenince fabrikaya geldi. Önce işten çıkarılanların geri alınmasının mümkün olmadığını söyleyen Eren Kaya, daha sonra işçilerin tepkisi karşısında geriledi ve "Hangi görüşte olursa olsun, hepimiz aynı bayrak altında toplanmalıyız" dedi. Fabrikadaki MHP'li militanlar bu sözlere karşı çıktılar. Komandoların ele başlarından Hanefi Baysal; "Bunu kabul edemeyiz. bizim bayrağımız ayrıdır" diyerek, atılan işçilerin geri alınmasına izin vermeyeceklerini söyledi.

Bir süre kapının önünde duran işçiler daha sonra fabrikanın yemekhanesine alındılar ve paydos saatine kadar orada beklediler. Gazetemize bir açıklama yapan işçiler; "Yeniden işe alınana kadar her gün fabrikaya gelecek ve mücadelemizi sürdüreceğiz" dediler.

Teksif-Yeşiloba şube başkanlığı için ön seçimler yapılıyor

TEKSA ve MENSA'da delege seçimlerini Hüseyin Taşkesen'in listesi kazandı

ADANA (ÖZEL)

Teksif Yeşiloba Şubesi Başkanlık seçimi için Teksa ve Mensa Fabrikalarında delegelik seçimi yaptı. 14 Haziran 1978 günü yapılan seçimler saat. 17.00'ye kadar devam etti. Teksa'dan seçime iki liste katıldı. Hüseyin Taşkesen'in listesi 770 oy alarak seçimi kazandı. AP'lilerin, MHP'lilerin ve revizyonistlerin desteklediği Ahmet Karabudak'ın listesi 217 oy aldı.

Mensa'da da seçime Hüseyin Taşkesen'in listesi girdi ve 700 işçiden 600'ü oy aldı. Seçim sonunda Hüseyin Taşkesen bir açıklama yaparak Temmuz ayı başlarında başkanlık eçimi için kongreye gidileceğini belirtti.

4 bin işçinin çalıştığı fabrikada işçilerin çoğu asgari ücret alıyor. Yarısından fazlası kız işçiler

Fabrikaya alınan işçiye önce hangi partiyi tuttuğu namaz kılıp kılmadığı soruluyor

Her ay fabrikadan onlarca işçi atılıyor. Çimse-İş şube yöneticileri buna seyirci kalıyor

Gencecik kızların gelinlik hayalleri üzerinde dönen bir sömürü çarkı

Çanakkale Seramik Fabrikaları

Hazırlayan:CELAL İMREN

Çanakkale'nin Çan ilçesinde 11800 nüfus, genci, yaşlısı, kızı kızanı boğazlaşır hava kirliliği denen illetle. Bir yandan Vehbi Koçların kömür ocakları, bir yandan Çanakkele Seramik Fabrikalarının dumanı, her bir kişinin yaşamından önce saniyeleri, sonra dakikaları ve giderek saatleri çalar götürür.

Dışarıya zehir püsküren bu fabrikaların bir de içerisi vardır. Televizyonda boy boy reklamları çıkan bu büyük isimli firmaların içerisindeki hayatı acaba kaç kişi bilir? Kaç kişi bilir burada işçilerin hangi şartlar altında çalıştığını?

AHRET SORULARI

Aşağıda anlatacaklarımız, 4 bin işçinin çalıştığı Çanakkale Seramik Fabrikaları üzerinedir. Dilerseniz önce daha fabrikaya iş istemek için gidenlere nasıl ahret soruları sorulur onlardan neler istenir bir araştıralım:

— Hangi partiyi tutuyorsun?

— .....

— Namaz kılıyor musun?

— .....

— Bu saç-sakal ne? Kestirsene!

Şayet bu soruları yanıtlayamaz, ya da olumsuz konuşursanız, Çanakkale Seramik Fabrikasına giremezsiniz.

BODUR'UN NUTUKLARI

Çanakkale Seramik çok ortaklı, ancak bu ortakların sözü geçmeyen bir anonim şirkettir. Ve şirketin yöneticisi yani yüzde 50'nin üzerinde hissesinin sahibi İbrahim Bodur'dur. İbrahim Bodur, uzun konvoyların nezaretinde "bindebir" uğradığı fabrikasında işçilere ilginç nutuklar çeker.

"İşçinin burasını arı kovanı yapacaksınız."

Malum ya, arı, çalışkanlığı ve tatlı balı ile tanınır. Ama arının balı yanında iğnesinin nice kişiye ne acılar çektirdiği de, bir başka gerçektir.

KÖRÜKLENEN HAYALLER

Kale grubunun bir parçası olan Çanakkale Seramik Fabrikalarında çalışan 4 bin işçiden 2300'ü kızdır ve onlarında çoğu ergenlik yaşındadır. Ve bu gencecik kızlar, azgınca sömürüyü değil de, evliliklerini düşünmeye teşvik edilirler. Ve mutluluğu yalnızca beyaz gelinlik olarak tanıyan bu eller, 8 saatlik işten ve mesaiden sonra özenle işlenen çeyizlere uzanır.

Fabrikaya evli kadın işçi alınmaz. Evlenmek üzere olanlar da işten münasip bir şekilde çıkarılırlar.

Çünkü evli kadın işçiye ileride doğum parası verilecektir. Çocuk zammı, mecburi doğum izni... Tabii, çekemez bu kadar ağır yükü fabrika.

NE SOSYAL HAK NE İNSANLIK ONURU

Torna-tesviye, marangozluk pres, inşaat ve fayans bölümlerinde çalışan işçilerden her ay onlarcası işten atılır. Ne kıdem tazminatı, ne sosyal hak, ne de insan onuru... Kim arayacak işçinin hakkını? Sendika mı? Var var ama, danışma bürosu.

Türk-İş'e bağlı Çimse-İş tezgahını kurmuş fabrikaya ve her yanı kâr getiren bu tezgah tıkır tıkır çalışıyor. İşçiden değil patrondan yana. Bodur' dan yana.

1958 yılında kurulan fabrikaya 1965 yılında girebilmiş sendika. Yiğit seramik işçileri aynı yıl içinde greve gitmişler. Davullar, zurnalar, halaylar ve sendika ağalarının "İşçilerin emeğinin sömürülmesine izin vermeyeceğiz" sözleri, tarihi bir anı ve acı dersler olarak kalmıştır.

HAVAYA GİDEN 20 MİLYON

Fabrikanın 20'nci kuruluş yıldönümünde,20 milyon lira fabrika yönetimi tarafından harvurulupharman savrulurken, işçi ücretleri asgari ücretin üstüne bile çıkamaz.

Her yıl 26-27 Temmuz tarihleri arasında, fabrikanın kuruluş yıldönümü kutlanır. Her beş yılda bir de, halka açık "bayram" düzenlenir Çan'da. Geçen yıl, yani 26-27 Temmuz 1977'de yapılan bayramın masrafı tamı tamına 20 milyon liradır.

BİRAZ ŞARKI BİRAZ GÜREŞ

Fabrikada azgın sömürü Bülent Ersoylarla, Nükhet Durularla unutturulmak istenir. Yine aynı tarihler arasında her yıl geleneksel Süleyman Şahin Yağlı Pehlivan güreşleri düzenlenir. Halkın ücretsiz izlebileceği bu güreşlerin spor ahlakı ile zerrecik ilgisi yoktur ve her yıl birincilikleri, ödülleri fabrikanın kadrolu pehlivanları kazanır. Gerçekler biraz şarkı biraz güreşle örtülüp küllenmek istenir.

Evet burası Çanakkale Seramik Fabrikaları, Siz ona "Kale Bodur" deyin. Çünkü burada İbrahim Bodur'un kanunları hüküm sürmektedir. Ama daha ne zamana kadar sürecek?

İLAN
KAĞITHANE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1-Aşağıda müfredatı belirtilen gayrimenkuller, 2490 sayılı kanunun 31. maddesi uyarınca KAPALI ZARF usulü ile satılacaktır.

2-İhalesi 3.7.1978 Pazartesi günü saat 10.00'da Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

3-İhaleye girebilmek için taliplerin geçici teminat yatırmaları ve usulüne uygun olarak hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat öncesine kadar ihale Komisyonu Başkanlığına tevdii etmeleri gerekir.

4-Şartname, mesai saatleri dahilinde Belediye Emlak İstimlak Servisinde görülebilir.

5-Postada vak'i gecikmeler kabul edilmez.

Sıra No:	Ada No:	Parsel No:	m2.si miktar	Muhammen bedeli:	Tutarı Tl.	Şagili	Geçici teminatı:
1-	3125	6	435	121	52635.-	Musa Akbulut-Mehmet Şahin, Ömer Akbulut	3882.-
2-	3135	10	260	143	37.180.-	Bekir-Mustafa-Halit Taştan	2789.-
3-	570	2	90	143	12.870.-	Ramazan Okur-Sadık Okur	966.-
4-	3141	12	184	176	32.384.-	Halil Şimşek	2429.-
5-	3157	13	330	330	108.900.-	Ahmet Yılmaz	6695.-
6-	3086	2	120	165	19.800.-	Hüseyin-Galip Döndü Yıldırım	1485.-
7-	3080	11	225	220	49.500.-	Hasan Akın	3713.-
8-	3071	7	200	165	33.000.-	Hasan Akgül	2475.-
9-	3071	19	230	165	37.950.-	Mehmet Engin	2847.-
10-	3078	6	154	198	30.492.-	İbrahim Aydın	2287.-
11.-	3087	4	145	198	28.710.-	Nafiz Tuncer	2154.-
12-	3095	10	135	275	37.125.-	Hüseyin Koçyiğit	2785.-
13-	584	9	325	253	82.225.-	Remzi ve Aziz Kurt	5362.-
14-	586	3	203	193	39.179.-	Ahmet Erdoğan	2939.-
15-	30 5	1	155	248	38.440.-	Hasan ve Hüseyin Ergül	2883.-
16-	3075	4	160	165	26.400.-	Remziye Altıntaş-İzzet İbrahimoğlu	1980.-
17-	3075	7	90	165	14.850.-	Kadir Kuş	1114.-
18-	3075	1	155	248	38.440.-	Arif-Hüseyin Tayfur	2883.-
19-	3029	13	340	165	56.100.-	Hayri Çakır	4055.-
20-	3006	15	228	132	30.096.-	Hüseyin Karatay	2258.-
21-	3009	7	220	110	42.200.-	Ekrem Tozar-Cemile Karakaya	1815.-
22-	609	3	205	550	112.750.-	Salim Kuru	6888.-
23-	3011	4	610	121	73.810.-	Rıfat Ahmet-Şükrü Erdem, Ahmet Aydın	4936.-
24-	3011	6	240	110	26.400.-	Recep Yalçın	1980.-
25-	3020	19	240	121	29.040.-	Tevfik Gün-Zeynep İnan, Abdullah Altun	2178.-
26-	3062	4	140	110	15.400.-	Saip Türkoğlu	1155.-
27-	3024	1	630	220	138.600.-	İbrahim Kömür-Adıgüzel Karakum Zeki Başkaya-Yılmaz Başkaya	8180.-
28-	621	3	380	176	66.880.-	Şükrü İlhan-Niyazi Karataş Hatice ve Mehmet Kaya	4590.-
29-	3053	4	410	220	90.200.-	İbrahim Çakır-Ali İnce Hüseyin İnce-Mustafa İnce	5760.-
30-	3015	13	336	138	46.368.-	Ali Aydoğdu	3478.-
31-	3097	19	275	220	60.500.-	İbrahim Kolay	4275.-
32-	3055	11	345	303	104.535.-	Mehmet Kurak-Murat İnce	6477.-
33-	3098	9	195	220	42.900.-	Abid Çelik-Veysel Kaya	3218.-
34-	3114	2	135	110	14.850.-	Fatma Koca Kökçen	1114.-
35-	3052	6	182	375	50.050.-	Cafer Demir-İsmet Karasavuran	3753.-
36.-	3061	6	160	248	39.680.-	Hayri Neslitürk	2976.-
37-	3061	7	150	297	44.550.-	Turhan Alsaç	3342.-
38-	3115	9	315	110	34.650.-	Mürsel Tek	2599.-
39-	3116	7	205	110	22.550.-	Yakup Taşkın	1692.-
40-	3060	4	110	275	30.250.-	İsmet Çoruh	2269.-
41-	706	4	120	110	13.200.	Rafet Ediz	990.-
42.-	3128	7	215	143	30.745.-	Ali ve Şerife Kaski	2306.-
43.-	710	8A	145	110	15.950.-	Osman Şahin-Cemile Şahin, Hayri Kılıç	1197.-
44-	3126	6	300	121	36.300.-	Hüseyin Helvalı-Aziz Gül	2723.-
45-	3119	2	615	88	54.120.-	Tevfik Tapan-Celal Bükçüoğlu Fikri Sak	3956.-
46-	3121	4	1015	88	89.330.-	Şükrü Gülçiçek	5716.-
47-	3121	2	560	88	49.280.-	Haydar Budak-Ahmet Demir, Tahsin Akgün-Zeki Gün-Emine Akgün, Halil Koç	3696.-

Basın: 17533-464

SONER YEŞİLOVA

MEYAK soygunu (2)

MEMUR YARDIMLAŞMA KURUMU DEĞİL, HAKİM SINIFLARIN YARDIMLAŞMA KURUMU!

● *Tasarıya göre 10 kişilik MEYAK Yönetim Kurulunda memurlar 3 kişiyle temsil ediliyor*

EMEKLİ SANDIĞI DENEYİ VE MEYAK

Emekli Sandığı da, ilk kurulduğu günlerde büyük vaadlerle kamuoyu önüne çıkarıldı. Memurlar için tüketim pazarları, çocuk yuvaları, dinlenme tesisleri, konut kredileri vs. bu vaadlerin bir kısmı. Bu vaadler yerine getirildi mi? Getirilmediği açık. Bunu küçük bir örnekle görelim.

Emekli Sandığı, sermayesinin büyük bir bölümünü turizm alanına yatırmıştır. Bu alandaki yatırımlarının hiç birinden üyeleri yararlanamamaktadır. Üstelik de bu verimli yatırım alanında sürekli zarar etmektedir. Zararın nedeni ise inşa ettiği turizm tesislerini yabancı şirketlere kiralamasıdır.

HİLTON OTELİNDE YOLSUZLUK

Örneğin Emekli Sandığı'na ait olan Hilton Oteli bir Amerikan şirketine kiralanmıştır. Emekli Sandığı müfettişleri, Hilton Otelinin 1971-1974 yılları hesaplarını incelemişler, sonuçta 150 bin dolar belgesiz harcamanın varlığını tespit etmişlerdir. Ancak bu yolsuzluklar, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve Hilton Oteli yetkilileri arasında yapılan bir "Mutabakat Zaptı" ile örtbas edilmiştir. Böylc Hilton Otelinin Amerika'daki merkezi bürolarının giderleri ve 150 bin dolarlık belgesiz harcama, Emekli Sandığı'nın giderleri arasına alınmış yani memurlara ödetilmiştir.

Şimdi MEYAK Yasa Tasarısı aynı vaadlerle ortaya çıkarıldı. Memurlara konut, dinlenme tesisleri, yurt, kreş vs. inşa etmek görevi MEYAK'a devrediliyor. Memurlardan gizlenerek kurulan Memur Yardımlaşma Kurumu, bütün bu görevleri yerine getirebilecek mi?

Bizce hayır! Memurların yönetiminde olmayan bir Emekli Sandığı nasılsa, Memur Yardımlaşma Kurumu da öyle olacaktır.

MÜEZZİNOĞLU'NUN 8 MİLYARI VAR MI?

En önemli sorun, MEYAK fonunda birikmesi gereken paraların ortada olmamasıdır. Daha önce de deyindiğimiz gibi, bu fonda biriken paralarla holdingler zengin edilmiştir. Şimdi bir MEYAK fonu sözde var, gerçekte ise yoktur. Yaklaşık 8 milyar lira tutarındaki bu parayı Maliye Bakanlığı kuruma ödeyebilecek midir?

Türkiye'de yaşayan ve hazinenin gelirleriyle giderlerini birbirinden çıkarmasını bilen herkes, ödeyemeyeceğini bilmektedir. Anlaşılan odur ki, Ecevit hükümeti, Memur Yardımlaşma Kurumunu "Sen, ben, bizim oğlan" zihniyetiyle yönetmeye hazırlanmakta ve 8 milyarı devlet tahvilleri vs. ile idare etmeyi hesaplamaktadır.

NE OLDUĞU BELLİ OLMAYAN ÖZYÖNETİM BALONU

Ecevit hükümeti kurulduğu günlerde büyük laflar edildi. Bunlardan biri de, ne olduğu bilinmeyen özyönetim teorisi idi. MEYAK yasa tasarısının gündeme gelmesiyle birlikte, özyönetimin ne olduğu ve bu teoriden ne anlaşılması gerektiği de ortaya çıktı. MEYAK konusundaki parlak örnek, Feyzioğlu, Müezzinoğlu ve 3-5 genel müdürle müsteşardan oluşan özyönetim!

Gelelim çıkarılmak istenen MEYAK yasa tasarısında, kurumun yönetiminin oluşturulmasına,. Hatırladığımız kadarıyla 1975 yılında hazırlanan bir tasarıya göre, MEYAK'ın genel kurulu, yönetim ve denetim kurullarında memurların üçte bir oranında temsil edilmesi öngörülüyordu. Bu esas şimdiki yasa tasarısında da benimsenmiştir.

KİMİN YARDIMLAŞMA KURUMU?

Meclislere verilen MEYAK yasa tasarısına göre, MEYAK Genel Kurul delegelerinin üçte biri memurlar tarafından ve kendi aralarından seçilecek. Üçte biri hükümet tarafından atanacak. Geri kalan üçte bir de, hükümetin aday göstereceği kişiler arasından memurlar tarafından seçilecek.

Tasarıya göre, MEYAK Yönetim Kurulu 10 kişiden oluşmakta, bu 10 kişiden Genel Müdür, hükümet tarafından atanmakta ve geri kalan 9 kişi de seçimle gelmektedir. seçim usulü ise, şöyledir: Memurlar tarafından aday gösterilenlerden üç kişi, hükümet adaylarından 3 kişi, hükümet adayı olup memurların seçtiği delegelerden 3 kişi genel kurulca Yönetim Kurulna seçilecektir. 3 kişiden oluşan denetim kurulunun seçim usulü de aynıdır.

İşte Ecevit hükümetinin özyönetim dediği şey budur. Memur Yardımlaşma Kurumunun 10 kişilik yönetiminde memurlar 3 kişiyle temsil edilmektedir.

MEYAK adına memurlardan 8 yıldır yaklaşık 8 milyar lira, hiç bir yasal dayanağı olmadan kesilmiştir. Yukarıda da değindiğimiz gibi, vergi görünümündedir. Ancak Ceza Hukukuna göre, devletin bu konudaki uygulaması gasptır. Şimdi devlet, gasp suçunun sonuçlarını ortadan kaldırmalıdır. Yani bu 8 milyar lirayı, memurlara iade etmelidir. Bunun başka bir çözümü yoktur.

Emekli Sandığı varken bir de MEYAK oluşturmak nedir? Emekli Sandığındaki uygulamaya baktığımızda, bu tek bir sonuca varmaktadır. Emekli Sandığı soygunundan sonra bir de MEYAK SOYGUNU!

SONUÇ: 8 MİLYAR GERİ VERİLSİN!

Sonuç olarak MEYAK yasa tasarısını hazırlayan hükümete şu soruları sormak gerekir. MEYAK yasa tasarısının gerekçesinde, kurumun bir anonim şirket görünümü arzettiği belirtilmektedir. Sermayesinin ve üyelerinin tamamı memurlara ait olan bir anonim şirketin yönetiminde hükümet temsilcisi ne aramaktadır? Örneğin Koç Holding, Eczacıbaşı, Holding ve Has Holding gibi anonim şirketlerin yönetiminde de hükümet temsilcileri var mıdır?

Memurlara ait 8 milyar lirayı şu ya da bu şekilde kullanmak hakkı, yalnız ve yalnız memurların kendilerine aittir. Yoksa Feyzioğlu'na veya Müezzinoğlu'na ait değil

BİNGÖL GAZETESİNDE 4 İŞÇİ DİRENİŞE GEÇTİ

BİNGÖL (THA)

Bingöl'de yayınlanan "Bingöl gazetesi" nde çalışan sendikasız 4 işçi, aldıkları ücretin günün koşullarına uygun olmadığını belirterek direnişe geçtiler.

Güneydoğu'da ilk defa yerel bir gazete işyerinde direniş hareketine girişen 4 işçi, ücretlerinin 5 bin liraya çıkarılması halinde işbaşı yapmayacaklarını açıkladılar. Sendikasız olan 4 işçinin başlattığı direniş nedeniyle Bingöl gazetesinin yayınlanması aksadı. İşveren, Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurarak, işçilerle aralarında ücret anlaşmazlığının giderilmesi maksadiyle bir uzlaştırma kurulunun oluşturulmasını istemiştir.

Bursa Demirtaş Tütün Deposunda baskılar yoğunlaştı

BURSA (ÖZEL)

Bursa Tekel Müdürlüğüne bağlı Demirtaş Tütün Deposunda işçiler üzerindeki baskılar yoğunlaştı. Dün de iki işçi jandarma karakoluna götürüldü.

Demirtaş hamalcıbaşısı Gavur Osman, dün sabah jandarmayı da önüne katarak depoya geldi. Herkesi aradı, yolu kesti, arabaları da aradı ve özellikle iki işçiyi göstererek "Bunlar komünist, maocu, Bunları Tekel Müdürü aldı, o da komünist. Bunlar beni dövdü." diyerek uzatmalı çavuşa şikayet etti. Uzatmalı çavuş işçileri tartaklayarak Jandarma Komutanlığına götürdü. Bunun üzerine 10-15 kadar işçi arkadaşlarının bırakılmasını isteyerek pasif direnişe geçti.

Jandarma Karakoluna götürülen iki işçiden biri o gün serbest bırakılırken, Sedat adındaki diğer işçi ise kararolda tutuldu.

Otomobil-İş Sendikası Chrysler'de sözleşme imzaladı

İSTANBUL (AA)

Otomobil-İş Sendikası, toplusözleşme görüşmelerini sürdürdüğü Chrysler Fabrikasında MESS dışında uzlaşmaya vardı, ve yeni dönem için toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Otomobil-İş Sendikasından yapılan açıklamaya göre yeni sözleşme ile işçilerin saat ücretlerine birinci yıl, 9.50 ikinci yıl 12 lira ücret zammı sağlandı. ikramiyeler ise beş maaşa çıkartıldı. Kıdem tazminatının 45 gün olması, ihbar tazminatlarını yüzde 50 peşin ödenmesi karara bağlandı. Sözleşme ile 3250 lira bayram ikramiyesi 3500 lira izin ve 4000 lira yakacak, 3000 lira evlenme yardımı verilmesi sağlanmıştır.

Sendika Genel Başkanı Aydın Özeren yaptığı açıklamada MESS 'in gerçeği görmesi halinde Otomobil-İş'in MESS'e bağlı işyerlerinde sürdürdüğü uzlaşmazlıkların sona erebileceğini de sözlerine ekledi.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLER ARASINDA EMEKLİLİK KANUNUNA KARŞI TEPKİLER ARTIYOR

Frankfurt Merkez Bürosu bildiriyor.

Yurtdışındaki işçilerin emeklilik sorununu ele alan tasarı geçtiğimiz hafta resmi gazetede yayınlanarak kanunlaştı.

Tasarının kanunlaşmasından hemen sonra, Metin Sirmen başkanlığındaki 8 kişilik Türk heyeti Bonn'da Türk-Alman Sosyal Güvenlik Anlaşmasının ikinci dönem toplantılarına başladılar.

Geçtiğimiz Cuma günü, sona eren toplantıda: Yurtdışındaki işçilerin Türkiye'deki çocukları için çocuk parası ödenmesini Almanlar toplantının hemen başında, reddettiler. Türk heyeti bu konuda sessiz kaldı.

Alman yaşlılık sigortasına kesilen işveren primlerinin işçilere geri iade edilmesi sorunu ise Ankara'da yapılacak üçüncü tur toplantılarına bırakıldı. Bu kararlar heyetin işçilerle ilgili herhangi bir meseleyi esaslı olarak ele almadığını gösteriyor.

Uzun yıllardan beri sözü edilen emeklilik, tasarısı yıldırım hızıyla daha yurtdışındaki işçiler neyin nasıl olacağını anlamadan kanunlaştı.

Bazı işçilerin "Hiç yoktan iyidir. Yıllardan beri bizi ilgilendiren bir kanun ancak çıkabildi" demesine karşılık işçilerin büyük bir kısmı "Hükümet emekliliği hak olarak vermiyor, bize adeta satmak istiyor. Bu kadar parayı taksitle de olsa nasıl öderiz'. diyerek tepkilerini belirtiyorlar.

ANTAKYA HATEKS'TE TEKSİF GREV İŞVEREN LOKAVT İLAN ETTİ

ANTAKYA (THA)

Kısa adı Hateks olan Hatay Tekstil İplik Fabrikasında Teksif Sendikası grev, işveren de lokavt ilan ettiler.

Antakya-İskenderun Karayolu üzerinde bulunan Hateks Fabrikasında çalışan 430 işçinin üye olduğu Teksif Sendikası toplusözleşmeden doğan günlük 15 lira ücret zammının verilmesi üzerine grev kararı alınmış ve 6 işgünlük yasal bekleme süresine geçmişti. Bu arada işveren de lokavt ilan etti.

Teksif Sendikası Antakya Şube Başkanı Vedi Solak yaptığı açıklamada grev kararını uygulanması için genel merkezin talimatını beklediklerini söyledi.

BAYINDIRLIK BAKANI ELÇİ:

"Devlet iş yaptırma konusunda müteahhitlere bağlı duruma düştü"

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'da dün başlayan 1978 yılı Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Bölge ve İl Müdürleri toplantısında konuşan Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, devletin iş yaptırma konusunda müteahhitlere bağımlı duruma düştüğünü belirtti. Elçi bu durumun ortadan kaldırılması için "devlet eliyle iş yaptırma kanununun" hazırlanmakta olduğunu söyledi.

Elçi, Bayındırlık Bakanlığının gelişmesini kısaca özetledikten sonra Bakanlığının işlerini yürütmekte bağlı bulunduğu 2490 sayılı kanunu eleştirdi ve şöyle dedi:

"Bu kanunda devletin kendi işlerini kendisinin yapmasını önleyici nitelikte hükümler de mevcuttur.

2490 sayı yasanın devleti kısıtladığını söyleyen Elçi, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bundan şu kesin sonuç ortaya çıkmaktadır: Devlet kendi ödeneğini kendisi sarfetmek ve kendi olanaklarıyla işe girişmek hakkından bu kanunla mahrum edilmiştir. Kendi yararına olsa dahi bir işi kendi olanaklarıyla yapmadan evvel mutlaka müteahhitlere başvurmaya mecburdur. Bu bakımdan devlet iş yaptırma konusunda müteahhitlere bağımlı duruma düşmüştür."

Toplantıda bir konuşma yapan Yapı İşleri Genel Müdürü Ömer Sayar da Genel Müdürlüğün en önemli sorunun kadrolu istihdam sorunu olduğunu belirtti. Sayar şöyle dedi:

"Genel Müdürlüğümüzde proje çizecek eleman son derece azaldığından devlet yapılarına ait projelerin devletin kendi teknik elemanlarının eliyle elde edilmesi olanağı kalmamıştır. Bu nedenle projeler özel proji bürolarına yaptırılmakta ve kanımca devlete kadrolu personel istihdamından daha pahalıya mal olmaktadır. Örneğin 1978 yılı yatırım programına göre 80 adet proje yapımı için özel mühendislik, mimarlık bürolarına ödenmesi gereken meblağ, 75 milyon liradır."

Adana' daki mitingde konuşan Demirel:

"HÜKÜMET ÜRETİCİLERİ EZİYOR"

KENAN NACIR ADANA'dan bildiriyor

Adalet Partisinin dün Adana'da düzenlediği mitingte konuşan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel daha önce İstanbul, İzmir, Samsun ve Bursa'da söylediklerini tekrarlayarak hükümeti eleştirdi.

Demirel, hükümetin parlamento dışı mihraklara dayanarak ayakta durmaya çalıştığı şeklindeki sözlerini tekrarladı ve ülkenin hiç bir meselesine çözüm getirmediğini söyledi. AP Genel Başkanı, "Bu hükümet tütün üreticisini ezdi, çay üreticisini ezdi, hububat üreticisini ezdi. Şimdi sıra pamuk ve fındık üreticisindedir" dedi. Hükümetin verdiği sözleri tutmadığını söyleyen Demirel, "Milletin artık hani tedbir, hani çare" diye haykırma noktasında bulunduğunu öne sürdü.

Tez Büro-İş Şube Sekreteri Güven Önler:

"Atılan işçilerin Van Diyarbakır ve Muş'ta geri alınacağı sözü oyundur"

ANKARA (ÖZEL)

İmar ve İskan Bakanlığında işten çıkarılan işçiler, Perşembe günü Türk-İş salonunda bir toplantı yaptılar. Toplantıda konuşan Tez Büro-İş Sekreteri Güven Önler şunları söyledi: "Bugün İmar ve İskan Bakanlığında merkez ve taşrada olmak üzere yaklaşık 950 işçinin iş akdi feshedildi. Fesihler devam ediyor. Genelgede odacıların atılmayacağı yazıldığı halde bazı odacıların iş akitlerinin de feshedildiğini öğrendik. Bakan Karaaslan işten atılanların Van, Diyarbakır ve Bingöl Bölge Müdürlüklerinde tekrar işe alınacaklarını söyledi. Bu teklif, toplu-iş sözleşmesinin 13/c maddesinin ihlali demektir."

Daha sonra söz alan işçiler de bu fesihlere karşı mücadelelerine devam edeceklerini belirttiler. Bir işçi şunları söyledi:

"Demokratik kuruluşlar Türk-İş ve DİSK yetkilileri, İmar ve İskan Bakanlığındaki bu işçi kıyımına dur demeyecek misiniz? Somut olarak işçilerin yanında yer almayacak mısınız? Yoksa işverenin ekmeğine yağ sürmeye devam mı edeceksiniz?"

Sükan: "Gayrı meşru kazancı önleyeceğiz"

DEVLET BAKANI FARUK SÜKAN

ANKARA (ÖZEL)

Devlet Bakanı Faruk Sükan, "Hükümet olarak, gayrimeşru kazancı, istifçiliği karaborsayı ve her türlü ahlak dışı ticari yayınları korkusuzca ve pervasızca alışkanlık hale getirenlerden hesap sormak ve gayrimeşru kazancı önlemek amacımızdır" dedi.

İmalat ve pazarlamalarda izlenecek hatalı yollara ve fatura kaçırmaya izin verilmeyeceğini belirten Sükan, spekülatif kazançlara ve stokçuluğa karşı kararlı mücadeleye devam edileceğini söyledi.

Prof. Sevim Görgün:

"Yeni Vergi Tasarısı tarım kesiminin vergilendirilmesinde yenilik getirmiyor"

İSTANBUL (ÖZEL)

İktisat Fakültesi Mezunları Derneğinin çıkardığı Aylık İktisat Dergisinin Mayıs 1978 sayısında yapılan açık oturumda konuşan İktisat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Sevim Görgün, yeni vergi tasarısının tarım kesiminin vergilendirilmesinde hiç bir yenilik getirmediğini söyledi.

Prof. Sevim Görgün bu konuda değil başka bir vergi sistemine geçmek, uygulanan sistemin sınırlarının dahi zorlanmadığını, ücretlerde vergi dışı ücret 40 bin lira iken küçük çiftçi muafiyetinin 60 bin lirada bırakıldığını ifade etti.

"Tarımda yeni vergiler öngörülmediğine göre sanayiye kaynak aktarımı taban fiyatları sistemi ile mi yapılacak?" şeklindeki bir soruya verdiği cevapta; Prof. Sevim Görgün kaynak aktarımının taban fiyatları yolu ile de yapılabileceğini, fakat bu yolla kaynak artarımının vergiler yolu ile yapılandan çok farklı olduğunu söyledi.

Tarımın kamu ekonomisine kaynak sağlamak için vergilendirilmesini, bu kaynakların ülkenin genel iktisat politikasının gereklerine göre kullanıldığını belirten Prof. Görgün, "Eğer iktisat politikasına uygun düşecekse bu kaynakların bir kısmı sanayi kesiminin maliyetlerini düşürecek Subvansiyonlar (desteklemeler) için kullanılabilir. Fakat bu zorunluluk değildir. Çoğu zaman yapılması gereken tarımdan vergiler yolu ile elde edilen kaynakların önemli bir kısmını yine tarım kesiminde, üretimde verimliliği ve o kesimden geçinenlerin refahını artırmak için kullanmaktır" dedi.

Görgün taban fiyatları ile kaynak aktarma politikasının gelir bölüşümü üzerindeki etkisinin de olumsuz olacağını belirtti.

7 ceset çıkarıldı 25 ceset sular altında

GERİYE KALANLAR *Kazada hayatlarını kaybedenlerden Yılmaz Baykal Ordu Lisesini bitirmiş, İstanbul'a üniversite sınavları için gelmişti. Henüz ailesi bulunamayan Recep Kethuda ise geride üzerine "Jeep-kantin" yazılı bir kimlik kartı bırakarak boğazın derin sularına gömüldü.*

Arama ve dalma işlemi durduruldu. Cesetlerin şişerek su yüzüne çıkması bekleniyor

İLHAN SÜRMELİ

Önceki gece 22.00 sıralarında Tarabya yolunda 40 yolcusuyla birlikte denize uçan İETT otobüsü dün sabaha karşı denizden çıkarıldı. İlk anda kurtulan Mustafa Yurtiçi (işçi), Vedat Özaydın (doktor), Muzaffer Küraç (polis memuru), Sadullah Şanlıtürk (belirsiz), İlhami Akçay (futbolcu) ve kurtulduktan sonra olay yerinden kaçan 17-18 yaşlarındaki bir gençten başka bütün yolcular otobüsle birlikte sulara gömülerek hayatlarını yitirdiler.

Dün sabaha karşı bilinmeyen bir nedenle son verilen dalma çalışmalarında da 7 ceset çıkarıldığı bunların İETT otobüsünün şoförü Halil Kuru, biletçi Abdullah Kurt Mehmet Toraman, Dursun Kuldan isimli vatandaşlar olduğu saptandı ve cesetler ailelerine teslim edildi. Bunlardan başka, üniversite imtihanlarına girmek için İstanbul'a gelmiş olan Yılmaz Baykal isimli bir gençle Recep Kethüda isimli Jeep kantin kartı sahibi bir yurttaşın yakınları bulunamadığı için cesetleri İstinye Devlet Hastanesinde bekletildi. Öte yandan kimliği tespit edilemeyen 50-55 yaşlarında bir kadının da cesedi Baltalimanı hastanesinde bekletiliyor. Bu cesedin tanınabilmesi için savcılık cesedin alnında siyah bir ben olduğunu belirtiyor.

CESETLERİN ŞİŞEREK SU YÜZÜNE ÇIKMASI BEKLENİYOR

Bu arada dün sabah da sürdürülmesi gereken dalma ve ceset çıkarma çalışmaları bilinmeyen bir nedenden ötürü durduruldu. Olayın geçtiği yerde hiç bir kurtarma ekibi bulunmuyor. Yakınları sular altında olan vatandaşlar çevrede gezinmekte olan sandallarla pazarlığa girişiyorlar. Savcılık ise konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada cesetlerin zamanla şişerek su yüzüne çıkmalarının beklendiğini belirtti.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR

51

Röportaj: ŞENOL KONUKÇU

Ceyhan' dan seyyar gazete satıcısı

SALİM SALMAN:

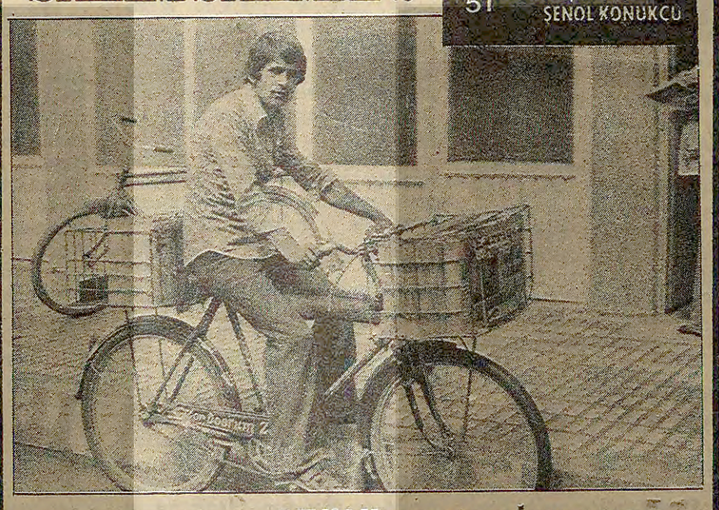

"Bütün sorunlarımıza elbirliği ile çözüm aramalıyız"

Salim Salman 26 yaşında olmasına rağmen 13 senedir gazete satıcılığı yapmakta. Salim Salman "Ben bu işe 13 yaşında başladım" diyor ve şöyle devam ediyor:

"Sabahın 6'sından, akşamın 5'ine kadar, dur-durak bilmeden çalışırım. Bisiklet üzerinde sokak sokak, kapı kapı sürekli dolaşıyorum. Bu yoğun çalışmaya karşılık 100-120 lira arası para geçer elime. Üstelik ne pazar ne bayram tatilimiz var."

Dertleri sorunları anlatmakla bitecek gibi değil. Peki diyoruz, nasıl düzelir bu durum? Bu sorunlar nasıl çözümlenir? Sence yok mu bir mümkünü?

"Elbette var. Diğer meslektaşlarımın söylediği gibi bir sendika çatısı altında toplanmak gerek.

Ailem 8 kişi. Bugün zorda olsa geçinip gidiyoruz. Ya ileride... Daha ne kadar sürdürebilirim bu işi. Hiç bir sosyal güvencemiz yok. Sigorta yok.

İşte bütün bu ortak sorunlarımıza elbirliği ile çözümler aramalıyız" diyerek bitiriyor sözlerini Salim Salman.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Şeytan resmedildiğinden daha karadır

Doğan Yurdakul

Sağırlar diyalogunu belki bilirsiniz. İki sağır yolda karşılaşmışlar. Biri diğerine "Kahveye mi gidiyorsun" diye sormuş. Öteki: "Hayır, kahveye gidiyorum" diye cevaplamış. Bunun üzerineilk soran "Yaa, bende kahveye gidiyorsunuz sanmıştım" demiş.

Televizyonda bir "silahsızlanma" açık oturumu seyrettik. Biraz bu diyalogu hatırlatıyordu. Bugün herkes merak ediyor: "Yahu, bir yandan birçok silahsızlanma toplantıları yapılıyor, barıştan, yumuşamadan dem vuruluyor. Bir yandan da, bu sözleri en çok söyleyen Amerika ile Rusya arasında çılgınca bir silahlanma yarışı sürüyor. Bu işin hikmeti nedir, kerameti neresindedir?" diye soruyor.

TV'deki açık oturumun sunucusu da haklı olarak işe bu sorudan başladı, "Silahlanmanın kaynağı, sorumlusu kimdir?" diye sordu. Doğrusu bu soruya aldığımız cevap bizleri son derece aydınlattı. Meğerse silahlanmanın sorumlusu, bizzat silahlanmanın kendisiymiş! Yani konuşmacılardan Milli Savunma Bakanı ile Prof. Soysal arasında şöyle bir diyalog geçti:

Savunma Bakanı, Prof. Soysal'a sordu: "Silahlanmanın kaynağı silahlanma değil midir?", Prof. Soysal cevap verdi: "Hayır, silahlanmanın kaynağı silanlanmadır." Bunun üzerine birincisi: "Yaa, ben de silahlanmanın kaynağının silahlanma olduğunu sanıyordum!"

* * *

Programda üçüncü konuşmacı olarak buluna Kamran İnan, New York'ta yapılmakta olan Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Özel Oturumuna Carter ile Brejnev'in katılmadıklarını söyledi. Birinin Mondail'i, ötekinin Gromiko'yu yollamalarını, silahlanma konusunda kanalları açık tutmaya çalışmaları olarak değerlendirdi.

Carter ile Brejnev silahsızlanma toplantısına nasıl katılsınlar? Baksanıza çok işleri var! Biri nötron bombası yapmakla uğraşıyor. Öteki geçenlerde bugüne kadarki en büyük yeraltı nükleer denemesini yaptı. İki süper devletin başları silahlanma ile o kadar meşguller ki, aldatmaca olarak kullandıkları silahsızlanmanın toplantısına bile katılamıyorlar!

* * *

Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, silahlanma konusunda sadece karşısındakilerin kusurunu aramak doğru değildir, kendinde de hata aramak gerekir dedi ve bir atasözü söyledi: "Şeytan resmedildiği kadar kara değildir!"

Evet, şeytan resmedildiği kadar kara değildir. Çünkü resmedildiğinden daha karadır. Eğer Savunma Bakanı, şeytanı olduğundan daha beyaz görüyorsa, bu, şeytanın suratına taktığı "silahsızlanma" maskesinden, vücudunu boyadığı "barış" boyasından ileri gelmektedir. Bu maskeyi kaldırıp, barış boyasını silince altından şeytanın bütün dünyayı ele geçirmek için yaptığı nükleer silahlar çıkmaktadır.

Savunma Bakanı hep karşımızdakinin kusurunu aramayalım, biraz da kendi hatamıza bakalım diyor.

Karşımızdakilerin kusuru, emperyalist olmalarıdır. Emperyalist oldukları için dünya hegemonyası mücadelesindeler. Bu yüzden de çılgınca silahlanıyorlar. Sizin hatanız ise, bu silahlanmanın tehdidi altında bulunmamıza rağmen şeytanın beyaz güvercinli maskesine aldanmak, Rusya'ya güven vererek, silahlarımızı azaltarak, saldırıdan kurtulabileceğimizi sanmaktır.

BASINDAN SEÇMELER

Hazırlayan: Mustafa Tütüncübaşı

"Katiller bulunsun, hesap sorulsun"

16 Haziran tarihli Cumhuriyet gazetesinde Uğur Mumcu "Sahip Çıkmak" başlığı altında bir yazısında şimdiye kadar polis ve faşistler tarafından hunharca öldürülen devrimcilerin katillerinin neden bulunmadığını ve hesap sorulmadığını soruyor. Yazıdan bazı bölümler şöyle:

"Daha geçenlerde Pazarcıkta köylü lideri ve Türkiye İşçi Köylü Partisi kurucularından Mehmet Çetin jandarma kurşunuyla vurularak öldürüldü.

İstanbul'da kahveye açılan ateşle öldürülenler, duvar dibinde kurşuna dizilenler, boğazı telle sıkılarak boğulanlar, bunlar gazete sütunlarından öğrendiklerimiz...

Devlet olarak bu olayları önleyebiyor muyuz? Hayır. Önlemek ne kelime, bazı cinayetler, devletle içiçe geçmiş yasadışı örgütlerce işlendi yıllardır.

N'oldu Genelkurmayın önünde ODTÜ servis otobüsünde kurşunlanıp öldürülen Semih Erbek dosyası? Evet ne oldu Doçent Orhan Yavuz'un katilleri? Savcı Doğan Öz'ü vuranlar ne oldu? Pazarcıklı köylü lideri Mehmet Çetin'in katili ne gibi işlem gördü? Taylan Özgür'ü vuran hakkında niçin kovuşturma açılmadı? Koray Doğan'ı öldüren polis memuruna neden kimse ilişmedi? Ve daha nice soru, kanlı tabutların üzerinde ulaşan nice soru

CHP'li parlamenter dostlar, bölgelerinde işlenen cinayetlerin üstüne gidip, herbirini parlamentoda birer sorun yapsalar, kendilerine düşen insanlık görevini bir ölçüde yerine getirmiş olurlar.

Dirilerine sahip çıkamadık, hiç olmazsa ölülerine sahip olalım! Olmaz mı?..."

Politika

Sovyet yanlıları Üç Dünya Teorisini reddedenleri övüyor

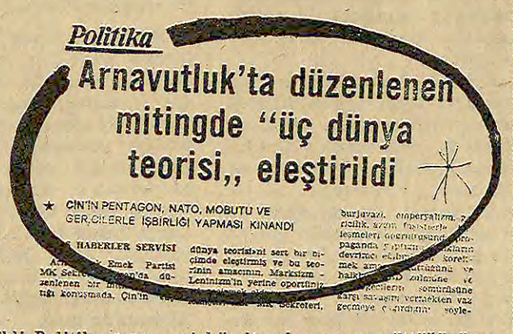

Arnavutluk'ta düzenlenen mitingde "üç dünya teorisi,, eleştirildi

★ ÇİN'İN PENTAGON, NATO, MOBUTU VE GERİCİLERLE İŞBİRLİĞİ YAPMASI KINANDI

HABERLER SERVİSİ

16 Haziran tarihli Politika gazetesinde bir haber yer alıyor: "Arnavutluk'ta düzenlenen mitingde 'Üç Dünya Teorisi' eleştirildi" başlığı altındaki haber şöyle

"Arnavutluk Emek Partisi MK Sekreteri, Tiran'da düzenlenen bir mitingde yaptığı konuşmada, Çin'in "üç dünya teorisi"ni sert bir biçimde eleştirmiş ve bu teorinin amacının, Marksizm-Leninzmin yerine oportünizmi geçirmek olduğunu söylemiştir. AEP MK Sekreteri bu teorinin ulusal bağımsızlığın savunması gerekçesi ile proleterlerin ve halkların burjuvazi, emperyalizm gericilik, azgın faşistlerle birleşmeleri doğrultusunda propaganda yaptığını, halkların devrimci eğilimlerini köreltmek amacını güttüğünü ve halkları ABD zulmüne ve sömürgecilerin sömürüsüne karşı savaşım vermekten vaz geçmeye çağırdığını söylemiştir.

AEP MK Sekreteri "üç dünya" teorisini ileri sürenlerin, teoriyi kendi geçici çıkarları için kullanabileceklerini sandıklarını söylemiş ve bu teori içinde, Pentagon ile NATO'nun, Federal Alman generalleri ile Mobutu'nun, genel savaş cephesine katılmalarının önerildiğine işaret etmiştir. AEP MK Sekreteri, Arnavutluk propagandasında olağan bir şey durumuna gelen Sovyet düşmanı hücumlarda da bulunmuştur."

Dernek kapatmalara dernekler ne diyor?

Dernekler üzerindeki baskılar ve derneklerin kapatılması sürdürülüyor. MC hükümeti döneminde yüzlerce dernek gerekçesiz ve kanunsuz olarak kapatılmış, yöneticileri ve üyeleri tutuklanmıştı. Ecevit hükümeti de, MC'nin bu anti-demokratik uygulamasını devam ettiriyor. Halkın örgütlenmesi üzerindeki baskılar ve özellikle POL-DER'in kapatılması girişimleri kamuoyunda tepkilere yol açtı.

Gazetemiz dernek kapatmalar konusunda bazı kuruluşların görüşlerini aldı. Bu kuruluşların konuyla ilgili açıklamalarını yayınlamaya devam ediyoruz.

1. Son günlerde birçok derneğin kapatıldığını görüyoruz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bu tür uygulamalarla ülkeye huzur gelebilir mi?

2. Derneklerin kapatılmasına karşı bugün nasıl bir mücadele yürütülmeli, neler yapılmalıdır?

Türkiye Ormancılar Derneği Yönetim Kurulu:

"CHP yönetimi faşist demagojiden etkileniyor"

1 - Son günlerde dernek kapatmaların bir hayli arttığı gerçek. Kapatmaların gerekçesi kapatanlarca "Yasa dışı faaliyetlerde bulunmak." Bu yasa dışı faaliyetler konusunda, kamuoyunu tatmin edici olmaktan uzak olmaları dahi bu gerekçenin ne kadar asılsız olduğunu gösteriyor. MC döneminin baskı ve zulüm döneminde bile mücadelesini sürdüren yurtsever-devrimci derneklerin, CHP yönetiminde bu tür gerekçelerle kapatılmaları daha da ilginç olmaktadır. Bu tavrı şöyle açıklamak mümkün; - CHP'nin mevcut sınıfsal yapısından kaynaklanan, olaylara koyduğu yanlış tespit: Ülkemizdeki toplumsal çalkantıların sebebi emperyalist güçlerle ve hakim sınıflarla halkımız arasındaki çelişkilerin keskinleşmesidir. Olaylara polisiye tedbirlerle çözüm bulmaya çalışan ve düşünceyi mahkum etmeye yönelen CHP'nin emperyalistlerle ve faşistlerle uzlaşmacı tavrı bu uygulamaları getirmektedir. Bu yönde CHP yönetimini faşist demagoji de alabildiğine etkilemektedir. Halkımızın Kontrgerilla, Ülkü Ocakları gibi faşist örgütlerin kapatılması taleplerinin karşısında, faşist propaganda ve demagoji yurtsever-devrimci dernek ve kuruluşları hedef almakta ve CHP buna ayak uydurmaktadır. CHP halk düşmanı örgüt ve derneklerle, halkın yükselen devrimci mücadelesinin birer parçası olan devrimci-demokratik dernekleri birbirinden ayırmamaktadır.

MİT ve Kontrgerillanın faaliyetleri; CHP iktidarının sağladığı nisbi demokratik ortamda yurtsever-devrimci mücadelenin yeni mevziler kazanacağı telaşına kapılan MİT ve Kontrgerilla faaliyetleri ve tertipleriyle CHP'yi yanlış hedefe yönlendirmektedirler. Polis örgütünün de tarafsızlaştırılmaması ve olaylara, MİT raporlarıyla bağlantı kurulması da etkili olmaktadır.

Devrimci-demokratik güçler arasındaki dağınıklık ve kargaşalık; günümüzün acil sorunlarından birisi de yurtsever-devrimcilerin birliğinin sağlanmasıdır. Bu birliğin doğru devrimci görüşler etrafında gerçekleştirilmesi zorunludur. Dağınıklık ve kargaşalık halk düşmanlarının işine yaramaktadır. Gücünü halktan almayan ve halka zarar verici eylemler, devrimcilere mal edilerek baskılara meşruluk kazandırılmak istenmektedir. Bu yönde kamuoyu da yanıltılmaya çalışılmaktadır.

2 - Bu tür uygulamalar karşısında demokratik kuruluşların mücadeleyi alabildiğine yükseltmeleri gerekir. Gördüğümüz kadarıyla bu, şu anda yapılmıyor. Bunda demokratik kuruluşlarda reformist-revizyonistlerin etkenliği önemli rol oynamaktadır. Tutarlı bir anti-faşist, anti-emperyalist mücadele doğru-devrimci önderlik etrafında mümkündür. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde devrimci hareket reformist-revizyonist barikatları yıkmak zorundadır.

CHP'nin bütün anti-demokratik ve uzlaşmacı tavırları halkın önünde sergilenmeli, halkımızın yükselen devrimci mücadelesine dayanarak iktidara gelen yönetimin halka zulmeden ve mücadelesine engel koyan uygulamalarının karşısında halkımızı seferber etmeliyiz.

Faşist demagoji mahkum edilmeli. Onların halk düşmanı yüzleri açığa çıkartılmalı. Halkımızın devrimci yurtsever talepleri etrafında kenetlenerek anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleyi güçlendirmeli.

Tüm demokratik kuruluşların baskı ve saldırılara karşı devrimci eylem birliğini sağlamalı. Kitleleri daha bilinçli ve daha örgütlü olarak mücadelenin içine çekmeli.

Tüm provokasyonlara ve tertiplere karşı uyanık bulunmalı. Halktan kopuk ve halka zarar veren tüm eylemler mahkum edilmeli. Bölücü ve kışkırtıcı propagandaya karşı devrimcilerin birliğini kararlı şekilde savunarak, dağınıklık ve kargaşa ortamının kalkmasına çaba gösterilmeli.

Türkiye Ziraatçılar Derneği Başkan yardımcısı Yaşar Özel:

«Derneklerin kapatılması, hükümetin egemen güçlere verdiği bir ödündür"

1. Hükümetin son günlerde bazı demokratik dernekleri kapatması, bazılarını da kapatma hazırlıkları içinde olmasını anti-demokratik bir tutum olarak görüyoruz.

MC hükümetleri döneminde bile, her türlü baskıya karşı en demokratik haklarını kullanarak örgütlenmiş ve egemen güçlere karşı mücadelesini sürdürerek, 2. MC'nin yıkılmasında etkisi olmuş demokratik derneklerin kapatılması girişimlerini hükümetin egemen güçlere verdiği bir ödün olarak değerlendiriyoruz.

Çeşitli faşist örgütlerin halkımızı fişledikleri, düşüncelerine göre ayırıma tabi tuttukları bizzat hükümet üyeleri tarafından bile açıklanırken aynı hükümetin "Sağa da-sola da karşıyız" gibi savlarla hareket etmesi emekçi halkımız tarafından sert tepki görecektir.

Faşizme karşı tarafsız kalınarak faşizm önlenemez. Bu nedenle hükümet demokratik kuruluşlar üzerindeki baskılardan vazgeçip, illegal faaliyetler içersinde bulunduğu bizzat İçişleri Bakanı Sayın İrfan Özaydınlı tarafından söylenen tüm faşist örgütleri dağıtılmalı, cinayet şebekeleri ortaya çıkarılarak işkenceci ve katillerden hesap sorulmalıdır.

2. Durum demokratik kuruluşlar tarafından çeşitli yollarla halkımıza anlatılmalı, kamuoyuna en geniş şekilde mal edilmeli, ve bu tür girişimlere karşı çıkılmalıdır.

12-17 HAZİRAN 1905'DE RUSYA'DAKİ DEVRİMCİ FIRTINA, POTEMKİN ZIRHLISINDA DA PATLAMIŞTI

Devrimci düşünce ile sinema estetiğinin güçlü bileşimi: "POTEMKİN ZIRHLISI"

Nezih Coş

Devrimci Sovyet Sinemasının büyük yönetmenlerinden Sergey Mihayloviç Ayzenştayn, en üstün eserlerinden birini 1925 yılında, 27 yaşındakyen çektiği "Potemkin Zırhlısı" ile verdi. O yıl, 1905'de Çarlığa karşı yükselen devrimci mücadelenin 20. yıldönümüydü. 1905 Devrimini Kutlama Komitesi, o dönem üzerine bir film yaptırtmak için yönetmen arıyordu. Ayzenştayn'ın "Grev" adlı ilk başarılı sinema denemesi, komiteye bu yönetmeni buldurmuş oldu.

Ayzenştayn, bir kutlama filmi olarak önceleri, 1905 Haziranında Çarlığa karşı ayaklanan Potemkin Zırhlısı denizcilerini anlatmayı düşünmüyordu. İlk çektiği sahneler de tarihi Sen Petersburg gösterileri ve Ekim genel greviyle ilgiliydi. Ama Karadeniz'in kıyı kenti Odesa'da gördüğü taş merdivenler bütün planını değiştirmesine yol açtı. Böylece Potemkin Zırhlısı ayaklanması ve Odesa katliamı birlikte, Ayzenştayn'ın çekeceği filmin esasını oluşturdular.

Potemkin zırhlısı denizcilerinin, kıç güvertesinde ayaklanmayı başlatmaları sahnesi.

Odesa merdivenlerindeki katliam bölümünden çoğunu yitiren ana görüntüsü.

1905 DEVRİMİNİN SİMGESİ: POTEMKİN

Rusya'da 1900-1903 ekonomik bunalımı ve 1904 Rus-Japon savaşıyla ülkenin içine sürüklendiği güçlükler, halkın mücadelesini kamçılamış ve 1905 yılında büyük kitle gösterileri, grevler patlak vermişti. Kentlerde işçiler; demokratik hakları için, kırsal bölgelerde köylüler; toprak için yoğun mücadelelere giriştiler. Rusya'nın her yanında bir devrim dalgası esiyordu. İşçi ve köylü kitlelerinin grev, direniş, gösteri ve toprak işgalleri giderek siyasi bir nitelik kazanmıştı.

İşte Haziran 1905'de Karadeniz Donanmasına bağlı Potemkin Zırhlısındaki ayaklanma da, bu devrim fırtınasının bir yansımasıydı. Stalin önderliğinde hazırlanan Bolşevik Partisi Tarihi kitabı, bu ayaklanmaya, Lenin'in büyük önem verdiğini, "Potemkin ayaklanmasının ordu ve donanmadaki ilk ihtilalci kitle eylemi, Çarlık silahlı kuvvetlerinin büyük bir birliğinin devrimden yana geçtiği ilk olay" olduğunu yazıyor.

Ayzenştayn, filminde bu önemli ayaklanmayı, Odesa kentinin Çarlığa karşı genel greve hazırlanan yiğit halkının mücadelesiyle bir arada ele aldı. Potemkin olayının tarihsel gerçeğini sonuna kadar izlemeksizin, onu 1905 devriminin bir simgesi olarak yansıttı.

FİLMİN BAŞKAHRAMANI: KİTLELER

"Potemkin Zırhlısı" filminin en önemli yanlarından biri kahraman olarak kitleyi kullanması, kitlelerin mücadelesini anlatmasıdır. Potemkin gemisindeki isyan da, Odesa halkının akın akın Potemkin'deki direnişle dayanışmaya koşuşu da bu anlayışla ele alınmıştır. Filmde tek tek bazı kahramanlara da rastlanabilir. Gemideki ayaklanma sırasında "Kardeşler.. Potemkin artık bizim" diye bağıran Matuşçenko, ayaklanmanın ilk işaretini veren ve ilk kurbanı olan Vakulinçuk, sahilde halkı Çarlığa karşı silahlı ayaklanmaya çağıran partili denizci Feldmann bunlar arasındadır. Ama bu kahramanlar, kitle mücadelesinin önderleri, temsilcileri olarak yansıtılır ve filmde ön plana çıkmazlar. Filmde bu rolleri paylaşmış birkaç profesyonel oyuncu dışında, Odesa halkı ve Sovvet donanmasının denizcileri rol almıştır. Ayzenştayn, kitlelerin devrimci gücünü, emekçilerin birlikte mücadelesini savunur ve unutulmaz görüntülerle bunu filminde başarıyla işler.

FİLMİN YAPISINDAKİ DİYALEKTİK ANLAYIŞ

"Potemkin Zırhlısı" sessiz sinema döneminin bir devrimci baş eseri olarak, Ayzenştayn'ın sessiz sinema döneminde geliştirdiği diyalektik kurgu anlayışının da eşsiz bir örneğidir. Konuşma, müzik gibi anlatım öğelerinin bulunmadığı bir dönemde, Ayzenştayn, seyirciye düşüncesini iletmenin, sergilemenin tek yolu olarak görüntülerin kurgusuna büyük önem veriyordu. Filmin ritmi, akıcılığı, çarpıcılığı, tüm etkisi kurguya bağlıydı. Ayzenştayn kurguyu kuru, kaba bir ardarda getirme, ekleme olayı olarak gören anlayışları eleştiriyor, bir sahneyi en etkili ve açıklayıcı biçimde yansıtmanın sanatı olarak görüyordu. Ayzenştayn'ın filminde birbirleriyle doğrudan ilişkisi olmayan iki görüntünün ardarda gelmesi (Potemkin'in topları ve kükreyen aslan heykeli gibi), seyircide uyandırılmak istenen düşüncenin daha güçlü bir biçimde ortaya konmasına hizmet ediyordu. Ayzenştayn şöyle diyor: "Eğer kurguyu bir şeye benzetmek gerekirse diyebiliriz ki, çeşitli planların birbiri peşisıra çarpışması, bir otomobil motorundaki peşpeşe patlamalara benzer. Nasıl buradaki hareket arabaya geçiyorsa, kurgunun dinamizmi de filmi ileriye doğru iteler ve onu amaçlanan anlatımına vardırır."

Ayzenştayn, yakın plana da sık sık başvurdu. Yakın plan, yönetmene göre, parçanın bütünün yerini alması ve bütünün vereceği duygusal heyecanı vermesi yönünden önem taşır. Potemkin'de denizcilerin ayaklanması üzerine denize düşen ve çırpınan doktorun yakın planda verilen sallanan gözlükleri, aslında doktorun ait olduğu sınıfın çöküşünün, sallanmasının bir simgesidir.

Ayzenştayn, filmlerinin yapısını kurarken de sahneleri resmetme, parçalara bölme, uzunluklarını hesaplama, etkilerini, önemlerini saptama gibi çalışmalar yapmıştır. Örneğin "Potemkin" ona göre bir tragedyanın beş perdesinden meydana gelir. 1- İnsanlar ve Kurtlar. 2- Kıç Güvertesindeki Facia, 3- Kan "İntikam" Diye Bağırıyor. 4- Odesa Merdivenleri. 5- Filonun Arasından Geçiş. Bu beş bölüm, tek tek kendi içlerinde gelişen bir yapı gösterirlerken, birbirlerine de organik olarak bağlıdırlar. Ayzenştayn'a göre bu beş bölümü birbirine bağlayan, filmin genel teması "devrimci kardeşlik, dayanışma" temasıdır.

Filmin her bölümü de kendi içinde hemen hemen iki eşit parçaya ayrılmıştır. Ayzenştayn, her bölümde önce birikip nitelik değiştirecek nicel olguları sıralar, ardından bir patlama ve nitel bir değişiklik izlenir. Özellikle ikinci bölümden itibaren bu diyalektik yapı açıkça görülebilir. İkinci bölümde askerlerin güvertede toplanması, ateş emrine uyulmayış ve ardından gelen ayaklanma, Üçüncü bölümde devrim şehidi Vakulinçuk için yas tutulması ve onu izleyen öfkeli gösteri, dördüncü bölümde Odesa halkının dayanışması ve Çar askerlerinin yayılım ateşi, beşinci bölümde kaygı içinde filonun beklenmesi ve tüm Çarlık donanmasının onlardan yana çıkması, bu bölümlerin iç karşıtlıklarını oluşturur.

"Potemkin Zırhlısı" nın her bölümünde görülen "karşı niteliğe geçiş" filmin bütününde de gözlenebilir. Vakulinçuk'un cesedini ve sis içindeki rıhtımı anlatan durgun bölüm, filmi adeta ikiye böler. Bu ara bölüm, yeni bir hareketin, filmin ritminde, duyguların düzeyinde yeni bir yükseliş için bir durak bölümüdür. Halkın sahilde toplanması ile ikinci bölüm başlamış olacaktır.

SİNEMA TARİHİNDE BİR DORUK

"Potemkin Zırhlısı" devrimin gerçekleştirildiği bir ülkenin seyircisi için de, tüm ülkelerin seyircileri için de büyük önem taşımış bir filmdir. Film Rus Çarlığının halka zulmünü, halkın birleşme ve mücadele gereğini ve bütün zulme rağmen kararlı direnişin zaferini destanlaştırmaktadır. Ayzenştayn'ın sesli sinema döneminde bile eşine erişilmemiş güçlü anlatımı, filmi, dünya görüşü ne olursa olsun herkes için önemli kılmıştır. Fransa'da 1952 yılına kadar sansür bu filmin gösterilmesine izin vermemiştir. "Potemkin Zırhlısı", Brüksel Dünya Sergisinde 1952'de dünya film yönetmenleri ve 1958'de de dünya sinema tarihçileri arasında "sinema tarihinin en iyi filmi" seçilmiştir.

Potemkin ayaklanmasının ve 1905 Sovyet Devriminin, 73. yıldönümünde Ayzenştayn'ın bu büyük filmi günümüzün devrimci sinemacıları için yol gösterici bir değer taşıyor.

İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği (İFSAK) Kongresi yapıldı

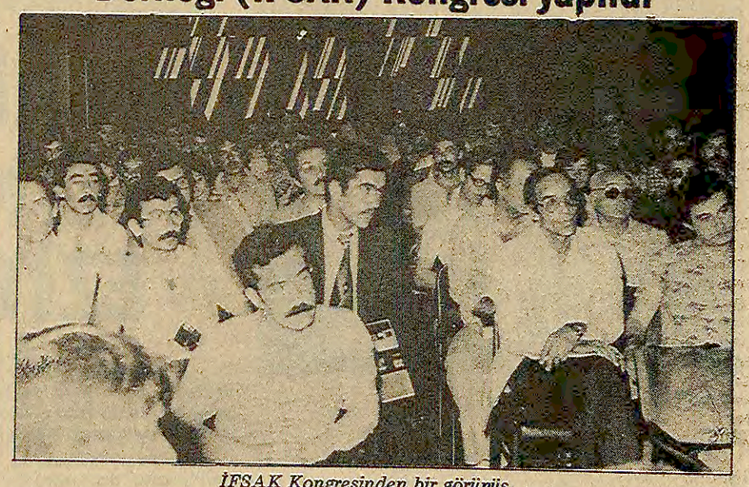

İFSAK Kongresinden bir görünüş.

İstanbul'da yirmi yıldır faaliyet gösteren ve fotoğraf ve sinema ile ilgilenen bütün amatörlere açık olan İFSAK'ın yıllık olağan kongresi, 11 Haziran Pazar günü, Tepebaşı, Etap Oteli'nde yapıldı.

300'ü aşkın üyeli derneğin kongresine 97 üye katıldı. Kongrede bir yıllık çalışmalar değerlendirildi. çalışma tarzındaki bazı hatalar eleştirildi ve dernek tüzüğü daha kapsamlı bir biçimde yeniden onaya sunuldu. Yapılan konuşmalarda dernek başkanı Mehmet Bayhan, "Amatörlerin derneğinde ancak imece ile başarı kazanılabilir" dedi. AFSAD (Ankara Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği) temsilcisi Özcan Yurdalan da "Fotoğraf amatörleri, fotoğraf sanatının gelişmesinde motor gücü oluşturur'. şeklinde konuştu. Kongrede Atatürk ve milli mücadele şehitleri için bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

İFSAK Kongresinde Türkiye'nin sosyal-emperyalist Rusya'yla ekonomik ve siyasi ilişkilerinin geliştirilmesini savunan revizyonist görüşler de bazı kişilerce üstü örtülü bir biçimde savunulmaya çalışıldı. Kongrenin konuklarından Orhan Taylan, derneğin "barış ve demokrasi savaşımı doğrultusunda çalışmasını" diledi. Dernek üyelerinden Hilmi Etikan, geçen yılki dernek yönetimine eleştiriler getirirken nötron bombasına karşı açık bir tavır alınmadığını belirtti. Yönetim Kurulu üyesi İbrahim Akyürek ise önceki yönetim kurulunu savunan konuşmasında bol bol revizyonist Politika gazetesinin sloganlarını kullandı.

Seçimler sonucu, önceki yönetim kurulundan Başkan Mehmet Bayhan ile İbrahim Akyürek yönetim kurulunda yeniden görev aldılar. M. Bayhan Başkan, İ. Akyürek Başkan Yardımcısı, Serpil Atılgan dernek sekreteri seçildiler. Diğer üyeler de söyle belirlendi: Halil Piyale, Doğan Batur, Ahmet Öner Gezgin, Ali Seyit Ak.

İFSAK Kongresinin kabul ettiği kararlar arasında, her yıl yapılan geleneksel fotoğraf yarışmasının uluslararası düzeye çakarılması, fotoğraf ve sinema amatörlerine ucuz malzeme sağlanması için Kültür Bakanlığı ile ilişkiler kurulması, derneğte eğitim, sergi ve gösteri, karanlık oda, basın ve yayın birimlerinin kurulup, derneğin bütün hafta açık kalabilmesi gibi konular var. Ayrıca İFSAK'ın kendisine ve diğer sanat kuruluşlarının üyelerine ve ürünlerine yönelik anti-demokratik uygulamalar karşısında daha kararlı bir tavır alması kararlaştırıldı.

(Büyük İskender Cad. Şişhane Mektebi Sok. No: 40/2. Şişhane-İstanbul) adresinde çalışmalarını sürdüren İFSAK, Eylül ve Ekim aylarında Fotoğraf ve Kısa Film Yarışmaları da düzenliyor.

15. ANTALYA ULUSAL KISA FİLM YARIŞMASINA 8 YAPIT KATILIYOR

15. Antalya "Altın Portakal" Ulusal Kısa Film Yarışmasına katılacak kısa filmler belli olmuştur. Son başvurma tarihi olan 10 Hazirana kadar şenlik komitesine 8 kısa filmin başvurduğu ve yarışmanın bu filmler arasında yapılacağı bildirilmektedir.

Antalya'da 13 kişilik Seçici Kurul tarafından değerlendirilecek olan 8 kısa film şunlardır: LADİK 76 (Güner Sarıoğlu), EKMEK MASALI (Ahmet Soner), URARTU'NUN İKİ MEVSİMİ (Suha Arın), İSTANBUL'UN ÇAĞIRDIĞI SU (Suha Arın), SESSİZ ŞEHİR (Erdoğan Tokatlı), İKİ EYLÜL DİRENİŞİ (İshak Işıtan), İNSANIZ BİZ (Ateş Benice) ve Özcan Arca'nın adı belirsiz yapıtı.

ARJANTİN

FUTBOLA EVET İŞKENCEYE HAYIR

Yarın İTALYA-AVUSTURYA, B. ALMANYA-HOLLANDA, POLONYA-PERU, ARJANTİN-BREZİLYA karşılaşıyorlar

TV B. Almanya -Hollanda maçını 19.45'te, Arjantin-Brezilya maçını 01.10'da naklen veriyor

Almanya karşısında başarılı ama şanssız olan İtalya Milli Takımı.

Alibeyköy' de Kemal Halim Turnuvası yapılıyor

Karadeniz Gücü Kulübünün düzenlediği Kemal Halim şöhretler Turnuvası İstanbul Alibeyköy'de yapılıyor. Bu turnuvaya katılan Karadeniz Gücü Kulübü Kaptanı Ali Kemal Tütüncü turnuva hakkındaki sorularımızı şöyle cevapladı.

AYDINLIK: Bu turnuvaya kaç takım katılıyor?

A.K. TÜTÜNCÜ: Karadeniz Gücü Kulübü, Belediyespor, Balkanspor, Elektrik, Ilgazspor, Doğanay, Örnektepe, Nişanca, katılıyor.

AYDINLIK: Kupayı ne amaçla düzenliyorsunuz?

A.K. T: Amaçlarımızdan biri kulüpler arasında dostluğu kurmak ve daha çok pekiştirmek. Alibeyköy semtinde halkımıza dostluk, dayanışma ve centilmenlik içinde geçen bir futbol turnuvası seyrettirmek istiyoruz. Bu turnuvada hem futbol yönünden çeşitli arkadaşlar edineceğiz hem de bu arkadaşlarla birbirimize ne kadar faydalı olacağımızı anlayacağız. Alibeyköyspora yeni elemanlar kazandırmak amacındayız. Bu turnuvada tek profesyonel kulüp Alibeyköyspor, Çünkü aramızda çok iyi futbol oynayan arkadaşlar olduğu halde bu arkadaşların elinden tutan olmadı. Hiç olmazsa birkaç arkadaş bilimsel spor yapma olanağına kavuşabilir. Turnuva sonunda da dostluğumuz, kardeşliğimiz devam edecektir. Hatta bu turnuvanın her sene daha geniş çevrelere açık yapılmasını istiyoruz.

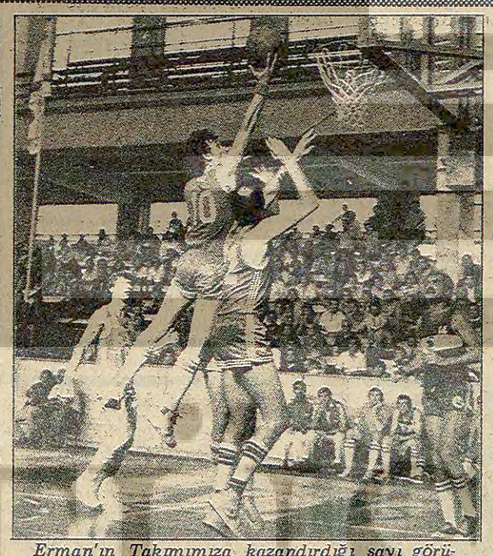

Erman'ın Takımımıza kazandırdığı sayı görülüyor. (Fotoğraf İsmet Hancıoğlu)

TÜRKİYE İSRAİL'E DE YENİLDİ 86-104

İSMET HANCIOĞLU İSTANBUL—

İlk 11. dakikada 33-25 öne geçen takımımız, pres yapan İsrail karşısında savunmadan top çıkartamadı. İlk devrenin sonlarına doğru İsrail'in adam adama savunma yapmasıyla basketçilerimiz çok top kaybettiler. Böylece ilk devreyi 51-52 yenik bitirdiler.

İkinci devrede Erman'ın dışardan attığı şutlarla 17. dakikada 68-67 öne geçtik. 30. dakikadan sonra hata üzerine hata yapan millilerimiz maçı adeta bıraktılar ve İsrail maçı rahatlıkla kazandı (104-86)

Genç yüzücüler Zürih'e gittiler

İZMİR (ÖZEL)

17-18 Haziran tarihlerinde Zürih'te yapılacak yaş grupları şampiyonasına katılmak için, İzmirli yüzücüler son hazırlıklarını tamamlayarak Zürih'e hareket ettiler.

9 kişiden oluşan Türkiye yüzme takımında bulunan İzmirli yüzücülerden Yakut Alça, Bora Mengi, Azim Özbek, Sadri Özün, Ethem Çolak, Sebla Tanık ve Sinan Evgin her gün beş kilometre yüzerek idman yaptılar.

Çalışmalarını Atatürk yüzme havuzunda yüzerek ve kampyaparak tamamlayan yüzücülerin antrenörleri Rauf Sönmezdağ ile Yılmaz Özüak, büyük bir aksaklık olmadığı takdirde altın ve gümüş madalya alabileceklerini belirttiler.

Naili Moran Atletizm Yarışlarına yabancı atletlerde katılıyor

ANKARA (AA)

Uluslararası Naili Moran Atletizm yarışları bugün Ankara'da başlıyor.

Atletizm Federasyonu tarafından 12 bayan 34 erkek sporcunun davet edildiği yarışlara Bulgaristan'dan 8, Libya'dan 3, Kıbrıs'tan 14 sporcu katılacak.

Aktepe Spor Kulübü

H. HÜSEYİN ATALMIŞ

Aktepe Spor Kulübü halkın örgütlenme mücadelesi içinde doğan bir kulüptür. Sportif faaliyetlerinde önce dostluk sonra spor anlayışını ilke edinen bu kulüp ilgisizlikten yakınıyor.

AYDINLIK: Hangi dallarda faaliyet gösteriyorsunuz?

OSMAN KOÇ: Şimdilik sadece futbolda faaliyet gösteriyoruz. Fakat atletizm, voleybol, güreş, masa tenisi dallarında da harekete geçmeyi amaçlıyoruz

AYDINLIK: Kulübünüzün gelirini nasıl sağlıyorsunuz?

OSMAN KOÇ: Mevcut 116 üyemiz var. Spor kulübü adına lokal açtık. Bunun dışında Aktepe halkından aldığımız yardımlarla kulübümüzü yaşatıyoruz. Federasyondan ise hiç bir yardım görmüyoruz.

AYDINLIK: Amatör sporun sorunları hakkında neler düşünüyorsunuz?

OSMAN KOÇ: Bu soruyu bence üç ayrı noktadan değerlendirmek gerekir. Birincisi basının ilgisizliği, Bu amatör spor için önemli nokta. Çünkü yolsuzlukların üstüne gitmek, kamuoyu yaratmak için basının bizimle ilgilenmesi gerekir. İkinci nokta ise federasyonun amatör spora olan ilgisizliği. Üçüncü noktada bölgenin ilgisizliği Bu da bence önemli bir nokta. Federasyon bu işin sömürüsünü yapan kulüplere öncelik tanıyor. Bize üvey evlat muamelesi yapıyor.

Bizler sağlıklı kalmak ve halkın mücadelesine daha aktif katılmak için spor yapıyoruz.

Aktepe Spor Kulübü futbolcuları toplu halde.

Şike 35

arka pencere Mehmet Sakarya

Ziraat Bankası'ndan Giresun'a gelen telgraf: "BU GEMİ BATACAKTIR, FINDIĞI YÜKLEMEYİN"

Vali bey arabulucu

Trabzonspor ile Gaziantepspor bu dönemde ortak faaliyet gösterdiler... Amaçları iki takımdan birinin şampiyonluğa ulaşması... Tabii önce kendisinin!.. Rakip ise Kayserispor'du...

O hafta, Kayserispor, İstanbul'da İstanbulspor ile karşılaşacaktı. İstanbulspor'un galibiyeti elde ederek, Kayseri'den iki puan alması gerekiyordu... Trabzon ve Gaziantep yöneticileri, İstanbul'da Aksaray'daki iki otele yerleştiler ve işbirliğine giriştiler. Sonra her iki kulübün İstanbulspor'a, Kayserispor'u yenmesi için süper prim vermesini kararlaştırdılar. Bu prim 300.000 lira olacak ve iki kulüp bu parayı arasında paylaşacaktı...

İstanbulspor Başkanı Ali Sohtorik, Sarı-Siyahlı takımı Büyükada'da kampa aldı... "Biz mazisi büyük bir kulübüz, hiç bir kulübün teşviki ile oynamayız" dedi ve primi kabul etmedi. Gaziantepspor yöneticileri, Gençlerbirliği maçı için Ankara'da faaliyet gösterirken, Trabzonspor'un temsilcisi Kırali de Sakaryaspor'u ayarlamak üzere Adapazarı'na gitti ...

Özcan Kırali, Trabzonspor'un çantasını Ordu'ya taşıdı. İçinde 300.000 lira vardı... Trabzonspor - Orduspor maçı Ordu'da oynanacaktı... Ordulular: "Ruslara yeniliriz, Trabzon'a asla!.." diyordu... Trabzonspor ise bir Karadeniz takımının lige geleceğini, bu rekabet sonucunun iki kulüp için de kötü olduğunu ve tarafları frenlediğini ileri sürüyordu... Prensipte anlaştılar... Orduspor, Trabzonspor'a iki puanı verecekti. Bu mutlu toplantı, Vali Beyin yanında iki taraf yöneticileri ile yapılmıştı. Anlaşmaya göre, 300.000 lirayı taşıyan çanta, Ordu Lisesi Müdürüne teslim edildi. Her iki taraf da Ordu Lisesi Müdürüne itimat ediyordu...

Ne oldu ise, ertesi gün oldu...

O gün Ordu'ya Samsun'dan bir halı tüccarı geldi... Bu tüccar, Samsunspor kulübü yöneticilerindendi... Kendisi Kayserili idi. Fakat Samsun'a yerleşmiş ve burada iki büyük halı mağazası kurmuştu. Kayseri'nin halılarını Karadeniz'e satıyordu. Kendisi bir yandan Samsunspor'u, bir yandan da Kayserispor'u tutuyordu. Onun Ordu'ya getirdiği çantada tam 650.000 lira vardı. Mor-Beyazlı takım, Trabzonspor'u yenerse, bu para Ordu için iyi bir para idi. Galibiyeti için veriliyordu. Yenerlerse Kayseri'den, yenilirlerse, Trabzon'dan para gelecekti. Hem borçlar ödenecek ve hem de transfere para bulunacaktı. Ve Orduspor, Trabzonspor'u yendi...

Orduspor gelecek yılın şampiyonluğuna hazırlanıyordu. Ordulu fındık tüccarları, kulübe hiç hesapta olmayan bir para armağan etmişlerdi. Bu para nereden geldi?..

Şimdi kısaca bu paranın da hikayesini anlatalım: O tarihte bir gemi Sürmene'ye suni gübre getirdi. Sonra bu gemi, Giresun limanına döndü... Buradan fındık yükleyecekti. Kurallara göre, gübre getiren geminin tahta kısımlarının su çekmemesi için değiştirilmesi gerekiyordu. Fındık bozulmasın diye bir tedbir bu. Tahtalar değişti...

Bu sırada Ziraat Bankasından Giresun'a şöyle bir telgraf geldi: "Bu gemi batırılacaktır. Fındığı yüklemeyin." Gemiye, gemi batırmada usta bilinen bir kaptan tayin edildi ve gemi fındıkla yüklendi... Bu gemi, Almanya'ya fındık götürecekti. Yükünü Bulgaristan'a bıraktı... Bulgaristan fındığı düşük bir ücretle aldı. Gemi, Varna limanından ayrılırken içine taş yüklendi. Zira, Boğazdan geçerken, su kesiminin yüklü imiş gibi görünmesi gerekiyormuş. Boğazdan geçen gemi, Akdeniz'de battı... Gemi, bir de sigorta bedelini aldı, hem de fındık ücretleri ile birlikte... Böylece fındık bir kere Bulgaristan'a, ikinci defa da sigorta şirketine satılmış oldu... Bu işi yapan Ordu fındık tüccarları, Ordu'ya büyük bir teberruda bulundular. Fakat gemi mürettebatı Almanya'da tevkif edildi. Mahkeme karşısına çıkarıldı... Gemi batmış, yanan yanmıştı ama, Orduspor iyi bir teberru almış ve gelecek yılın parasını bir köşeye istif etmeye başlamıştı...

Yarın:
Ligde kalma savaşları

Ankara'da dün POL-DER Genel Merkezi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ceki gece İzmir, Caddesindeki Ülkü arı önünde havaya den bir grup, araba kaçarken yoldan anne ile kızın ölü neden oldular.

ce saat 23.30 da Ül cakları önünde bir havaya ateş ettik onra arabayla hızla ken yoldan geçen ailesinden ikisine . Olayda Nuriye adındaki annç ile şındaki kızı Emel öldüler. Olay ye hızla uzaklaşan ın plakası tespit iedi.

S'TE BİR KÖYLÜ ÖLDÜRÜLDÜ

lis'in Hizan ilçesi Sarpkaya köyünde in Ulucan adlı bir pusuya düşürülerek ca ile öldürüldü. aya yakınlarındaki da konaklayan bir ailesinden olduğu an Hüseyin Ulu katilleri bulunа

ELAZIĞ'DA OKTORLARIN DİRENİŞİ

ağ Sosyal Sigorta astanesinde görevli rlar, lojmanlarının i kurşunlanmasını sto etmek için di geçerek acil olay şında muayene ve yapmadılar. Üç süren direnişi has e görevli sağlık neli de destekledi.

SSK doktorları Fevzi Çakmak Mahallesindeki sağlık personeli loj manlarının sürekli kur şunlanmasını ve satukları nın bugüne kadar yaka lanmamasını protesto ettiler.

Öte yandan Elazığ'da Süleyman Sarıtepe adlı bir emekli öğretmenin evine patlayıcı madde atıldı. Patlamada ev çok hasar gördü.

İSTANBUL'DA OTOBÜS DURAĞINA ATEŞ AÇILDI

Paşabahçe'deki İçki fabrikası önündeki otobüs durağına dün saat 22.00 de bir otomobilden açılan ateş sonucunda durakta bekleyenlerden Niftali Aksu adlı öğrenci yaralandı. Plakası tesbit edilmeyen kırmızı renkli Opel Marka otomobilin ve saldırganların arandığı bildiriliyor.

Aynı saatlerde Çubuklu'da bir lokantayı basan 30 kişilik grup içerdeki masa ve sandalyeleri parçaladılar. Aynı grup lokantanın önündeki bir otomobili de tahrip ettiler.

Güngören semtindeki bir kahveye de dışardan ateş açıldı, olayda ölen veya yaralanan olmadı.

ANKARA'DA

Ankara'nın çeşitli semtlerinde patlamalar oldu. Bu arada Yeşiltepe Mahallesinde evine patlayıcı madde atılan Bayram Kut adlı şahıs, dinamiti duşarı atmak isterken komşusunun evinde hasar meydana getirdi.

Emek Caddesinde Maliye Bakanlığı memurlarından Nuri Hoşgör'ün dairesine de patlayıcı madde atıldı.

Demirlibahçe semtinde de Muhittin Taberе ait dükkana atılan patlayıcı madde camların kırılmasına yol açtı.

Öte yandan, Gülveren Lisesi civarında 06 AT 475 plaka numaralı olduğu öne sürülen bir otomobilden öğrencilerin üzerine ateş açıldı. Olayda Selahattin Yalabıyık adlı öğrenci bacağından yaralandı. Saldırganlardan birinin Ergin Öztaş olduğu iddia edildi.

Anıttepe Lisesinde çıkan olaylarda ise Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Celil Yıldırım ile Cumhuriyet Lisesi öğrencilerinden Mustafa Bilgin başlarından ağır şekilde yaralandılar. Yaralılar tedavi altına alındı.

Kipriyanu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir toplantıda konuştu. Kipriyanu konuşmasında, Kıbrıs sorununa çözüm getirmekte acele etmeyeceğini ve tezlerinde acele etmeyeceğini belirterek, "Zaman uğruna meselenin esasını harcamayacağız" dedi.

Ambargonun kaldırılmayacağı umudunda olduğunu söyleyen Kipriyanu, Kıbrıs sorununun, Güvenlik Konseyinin daimi üyelerince veya Amerika ile Rusya tarafından ele alınmasını önererek, bu iki ülkenin Kıbrıs'ın bağımsızlığı, egemenliği, toprak bütünlüğüne saygı gösterilmesini isteyen Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanmasında işbirliği edebileceklerini belirtti.

Daha önce işçiler üzerinde baskı yaptığını açıklamıştık

Samsun-Gelemen Devlet Üretme Çiftliği Müdürü, Bakanlık emrine alındı

SAMSUN(ÖZEL)

Bir süre önce gazetemizde çıkan haberler üzerine, Gelemen Devlet Üretme Çiftliği Müdürü Cengiz Cangir Bakanlık emrine alındı. Gazetemiz, Müdür Cangir'in işçilere ağır baskı yaptığını ve haklarını vermediğini işçilerin dilinden açıklamıştı.

Yayınımız üzerine Bakanlıktan gönderilen iki müfettiş çiftlikte araştırma yaptılar ve gazetemizde yer alan haberlerin gerçeklere dayandığını saptadılar. Müfettişlerin araştırma sonunda idari tedbirlere başvurmasından sonra işçilerin bugüne kadar ödenmeyen paraları ödendi.

Ecevit yarın Doğu Anadolu'ya hareket ediyor

ANKARA(ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit yarın sabah beraberindeki büyük bir heyetle birlikte Doğu Anadolu'ya gidiyor. Yarın sabah Ankara'dan hareket edecek olan heyet önce Van'a gidecek. Yüksekova'daki bir toplantıya katılacak olan Başbakan Ecevit daha sonra gene helikopterle Şemdinli'ye geçecek. Şemdinli'de başlatılacak olan "Köye açılış projesi" için yapılacak törene katılacak olan Ecevit'e bu gezisinde Devlet Bakanları Hikmet Çetin, Ali Rıza Septioğlu Salih Yıldız, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, Köy işleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, İmar İskan Bakanı Ahmet Karaaslan ve Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur eşlik ediyor.

Heyet törenin yapılmasından sonra Hakkari'ye geçecek, Hakkari'de düzenlenecek açıkhava toplantısına katılacak aynı gün öğleden sonra Van üzerinden tekrar Ankara'ya dönecek.

İran aleyhtarı kampanyanın ardındaki gerçek

(Baştarafı 1. Sayfada)

karak "KİKO" adlı bir örgütü söz konusu etti.

Düne kadar sayfalarını İran Şahı'nın saraylarının renkli resimlerine ayıran bu gazete, aynı sayfalarda bu defa İran aleyhinde çok sayıda yazıya yer verdi.

Bu ilgi çekici yayının ardında yatan nedir? Konu, Temmuz başında, muhtemelen 12 Temmuz'da sonuçlanacak olan MİT içindeki çelişmelerle ilgilidir. Hükümetin Rusya'ya teslimiyet politikasına paralel olarak MİT içinde de teslimiyetçi bir eğilim gelişiyor. Bu eğilim karşıt tarafı zayıflatmak için çeşitli yöntemlere başvuruyor. Birincisi, Rusya'yı bir tehdit olarak gören ve buna karşı uyanık davranan güvenlik politikasına saldırmaktır. Onlar, bu yöntemi uygularken KAVA'dan ayrılan grup, TİKKO, KİKO gibi, bugüne kadar etkinlik sağladıkları ve yönlendirdikleri bazı örgütlere hücum etmeye de başladılar. Rusya'ya teslimiyeti savunan eğilim bu yolla karşı tarafı yıpratmak ve insiyatifi ele geçirmek istiyor. Aynı eğilim, Doğu bölgesinde faaliyet gösteren Sovyet beşinci koluna dokunulmasını istemiyor ve onu himaye ediyor. Bu eğilim, Türkiye-İran ve Irak arasındaki ilişkileri ve her üç ülkedeki gelişmeleri çarpıtmaktan da çekinmiyor. MİT içindeki Rusya'ya teslimiyet eğilimi, Doğu'da Kürt halkı üzerindeki baskıların artması için ortam yaratıyor.

Gazetenin İran aleyhindeki yayınını, Ankara'dan tanınmış bir gazeteci yönetiyor. Elindeki hazır yazıları, gazeteye gün be gün geçiyor. Emperyalistlerin ve Şahların sofrasında çöplenenler, 12 Mart işkencelerine alkış tutanlar, şimdi Şah'ın gaddarlığıyla mücadele eden kahramanlar olduklarını iddia ediyorlar. İran'la Türkiye arasında yoğun bir TIR trafiği ve kaçakçılık olduğu da biliniyor. Bu gazetenin İran meselesinde TIR konusuna da önem vermesi dikkat çekici ve düşündürücüdür. Sonuç olarak, bu ilginç gelişmeler MİT içinde bir eğilimin diğer eğilime karşı çıkış yapması ve bir gazetenin de çeşitli nedenlerle buna alet olmasıdır.

Sovyetler Birliği ise, bu gelişmeleri Türkiye hükümeti ile beraber MİT'in de "yumuşama"sı olarak değerlendiriyor. Bu gelişmeler Rusya'nın MİT'i parçalaması, Türkiye'yi "silahsızlandırma"sı ve bu örgüt üzerinde egemenlik kurması için elverişli şartlar yaratıyor. Rus beşinci kolunun adamları ise Politika gazetesinde, Hürriyet'in yayınından güç alarak İran düşmanlığı yapıyor, devrimcileri ve yoksul Kürt halkını hedef gösteriyor. İşte Rus sosyal-emperyalistlerinin, MİT içindeki dostlarına ve Türkiye hükümetine gösterdiği hedef de budur.

Türkiye-Sovyetler kültür programı görüşmeleri Moskova'da başlıyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında kültür mübadele programı için görüşmeler bu hafta Moskova'da başlıyor. Bu amaçla Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürü Ertuğrul Çırağ'ın başkanlığında bir heyet dün Moskova'ya hareket etti. 23 Hazirana kadar Moskova'da kalacak olan heyet, 1978-1980 yılları döneminde geçerli olmak üzere iki yıl süreli üst kültür mübadele programının görüşmelerini yapacak. Bu görüşmeler sonunda ortaya çıkan metnin Başbakan Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği'ne yapacağı resmi ziyaret sırasında imzalanması bekleniyor. Dışişleri çevreleri bu programın, daha önceki programa oranla daha geniş ve kapsamlı hükümler içereceğini belirtti.

İran...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Tahran'ın Güneyindeki "Kum" kentinde meydana gelen ayaklanmalar sırasında ölenlerin anısına, ölümlerinin 40. günü olan bugün, sürgündeki Şii Lider Ayetullah Homeydi ve diğer Şii liderler halkı "Bir gün yas tutmaya ve düşünmeye" çağırdılar.

İran'daki muhalefetin çekirdeğini oluşturan "Ulusal Cephe"nin ve Tahran Büyük Çarşısının sözcüleri, muhalefet liderlerinin bu çağrısına uyacaklarını bildirdiler.

Geçen 9 Mayısta ikinci kez ayaklanmalara sahne olan "Kum" kentinde 22 kişi, Şah rejiminin kolluk kuvvetleri tarafından katledilmişti.

Doğu Almanya...

(Baştarafı 1 Sayfada)

mik santrallarının kurulması ve teçhizat temini, liman gereçleri ve çeşitli haberleşme gereçleri temini gibi alanları kapsıyor. Anlaşmanın uygulanması için kurulacak karma komisyonun en kısa zamanda çalışmalarına başlanması konusunda anlaşmaya varıldığı öğrenildi. Karma komisyonun Eylül ayı içinde toplanacağı bildiriliyor.

SATILIK ARSA

Gaziantep-Karşıyaka Mahallesi Cinderesi mevkiinde 100 metrekare arsa satılıktır. Müracaat: Yıldız Kitabevi Eyüboğlu Mahallesi Eyüboğlu Cad. Eski Vali Konağı. Bedeli: 35 bin lira.

LALAHAN ZOOTEKNİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Teknik Şartnameye uygun olarak 8 adet Biçerdöğer satın alınması 2490 Sayılı kanuna istinaden 23.6.1978 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf usülü ile yapılacaktır.
2- İhale Lalahan Zootekni Araştırma Enstitüsü Müdürlük Binasında olacaktır.
3- Muhammen bedeli 6.080.000.00 Tl.
4- Geçici teminat 196.151.00 Tl.
5- İsteklilerin geçici teminatını Ankara Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğüne alacakları makbuzu veya limit içi teminat mektubu ile 1978 yılı Ticaret Odası belgesini ihale günü ve saatine kadar komisyon Başkanlığına vermeleri gerekmektedir.
6- Şartnamemiz Lalahan Zootekni Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile İstanbul-İzmir-Ankara ve Adana Veteriner Müdürlüklerinde bedelsiz olarak görülebilir.
7- Telgrafla yapılan müracaatlar ve Postadaki vaki gecikmeler kabül edilmez.
8- Durum ilgililere duyurulur.

Basın-18004

Kölece çalışma koşullarında hükümlü...

(Baştarafı 1. Sayfada)

mahkum için tam iki yıl ediyor, 30 yıla hükümlü bir kişiye aylarca "çalışırsan 14 yıl yatıp çıkacaksın" denildi. Şimdi "16 yıl yatacaksın" deniliyor. Mahkumlar açıkça "yanıltıldı" boş, yere umutlandırıldı. Adalet Bakanı sözünde durmadı. "Bu yeni infaz yasasının çalışmayı teşvik edeceği ileri sürülüyor. Bu konunun öteki yönlerini bir yana atalım. Yalnızca son nokta üzerinde, hesap üzerinde duralım. Çalışmayan hükümlü 30 yılda zaten 10 yıl kazanıyor. Ona diyorsunuz ki "çalışırsan sana 6 yıl daha vereceğiz." Hükümlü bunu zaten az bulmaktadır. Şimdi birden "Çalışırsan sana sadece 4 yıl vereceğiz" deniliyor. Çalışmazsa 10 yıl, çalışırsa 14 yıl. Kölece çalışma şartlarında bu hükümlü neden çalışsın? Bu mudur çalışmaya teşvik?

"Bazılarımız Niğde Kapalı Cezaevinde yıllardır halı dokuyoruz. Sabahtan akşama kadar göznuru, alınteri döküp, insanların genellikle nasıl dokunduğunu düşünmeden üzerinde gezindiği halılara kahrımızın ilmeğini atıyoruz. Elimize geçen para ayda eskiden 50 -60 liraydı. Şimdi ücretler sözde yükseltildi, elimize geçen ayda 261 lira. Bu, alabileceğimiz en yüksek ücret. Günde enaz 5500 ilmek atarsak, elimize ayda 261 lira geçiyor. Çırakların da para alabilmesi için bunun çok üzerinde ilmik atmamız gerek. Günde 5500 ilmik atınca çıraklar beş para almıyor. O zaman biz kediliğimizden 261 liradan onlara da pay veriyoruz. Hakları bize geçmesin diye.

"Varın düşünün, ayda 261 liraya (mahkum da olsa insan olan) insan nasıl geçinir? Bunun adı kölelik değilmidir? Üstelik bir de infaz yasası ile aldatıldık. 9 yıla hükümlü çalışmazsa 6 yıl yatacak. Çalışırsa 14 ay 12 gün daha eksik yatacak. Bu hükümlü neden çalışsın?

"TBMM'den geçen ve Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulan yasa metni uygulama konusunda açıklık getirmiyor diye duyduk. Duyduğumuza göre ayda 6 günün, cezasının bütünü üzerinden mi, yoksa 1/3 çıktıktan sonra kalan cezadan mı hesaplanacağı Adalet Bakanlığının yorumuna bağlıymış. Ve 6 Haziran tarihli gazetelerden birinde Adalet Bakanı Mehmet Can yeni indirimin 1/3 çıktıktan sonra kalan cezadan hesaplanacağını açıklıyor. Aylarca gazeteler radyo ve TV aracılığıyla ve cezaevlerini gezerek tersini söylemiş olduğu halde şimdi birden bakanın yorumu değişti. Nedendir?

"Biz yorumun neden değiştiğini yorumlamayı bir yana bırakıp, sayın Mehmet Can'ın verdiği sözü tutmasını bekliyoruz. Sayın Bakan 30 günde 14 gün yatılacak dedi aylardır. Yasa metninde bunu engelleyen birşey yok. O halde verilen söz tutulmalıdır.

Niğde Kapalı Cezaevi Kadınlar Koğuşundan: Besime Avcı, Hatice Özçelikçi, Hatice Sucu, Zeliha Türkcan, Fatma Özdemir, Menekşe Yıldırım, Kıymet Ayyıldız, Naciye Altıntaş, İlkay Demir, Süreyya Yılmaz, Emine Temur, Ayçe Çelik, Zahide Bozok, Emine Koçoğlu, Kudret Sofracı, Dilber Aydoğan, Türkan Bür, Dudu Göçmen, Döne Bişir, Telli Çetin, Nazmiye Akkoyun, Sabriye Çalışkan.

Sahte TKP...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ağızlarca açıklanıyor. Tehlikenin NATO'dan emperyalizmden geldiği açıkça görülüyor. Komünistlerle öteki yurtsever demokratik güçleri bölmeye yönelik anti-komünist savlar teker teker yıkılıyor."

Bildiride daha sonra, Ecevit hükümetinin NATO'dan, CENTO'dan çıkma ve Batı ile ilişkilerini kesme önerisi getirilerek şöyle deniyor:

"Sovyetler Birliği, öteki sosyalist ülkelerle ekonomik işbirliğini geliştirmek ve kendi kaynaklarımıza dayanmak yoluyla ulusal ağır endüstri kurmak ülkeyi kalkındırmak olanaklıdır."

Sahte TKP'nin bildirisi şu çağrıyla son buluyor:

"TKP, tüm ulusal demokratik güçlere, partilere, örgütlere, tek tek kişilere, yurtsever bilim adamlarına, sanatçılara, yazarlara, saylavlara(milletvekili), subaylara sesleniyor. TKP, UDC birliğine temel olacak platformu oluşturmak ve cephe birliğinin örgütsel sorunlarını görüşmek için bir araya gelmeyi, bir forum toplamayı öneriyor."

POL-DER'e...

(Baştarafı 1. Sayfada)

aynı şekilde yakılmıştır. Merkezimize giren kişiler 16 binden fazla üyemizin dosyalarını, fihristleri, 12 Marttan beri derlediğimiz bilgi ve belgeleri dolapları kırarak almışlar, olaya yangın süsü vermişlerdir".

Önceki gün Site Yurdu'nda yapılan aramaya da değinen Özgen, Emniyet Müdürlüğü'ne ait çok gizli istihbarat raporlarının ele geçirildiğini belirterek şunları söyledi:

"Ülkü Ocakları Başkanlarının 'bizim istihbaratımız devletin istihbaratından daha kuvvetlidir' sözleri hatırlardadır. Doğru söylüyorlar. Devletin istihbarat örgütlerine ait belgeler bütün faşistlerin ellerine geçmiştir."

Yeni hükümetin POL-DER üyelerine karşı yapılan haksızlıklara yeni halkalar eklediğini belirten Özgen, devamla şunları söyledi:

"Bütün demokratik kuruluşlar ve POL-DER'e karşı faşist saldırı çok yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bütün bunlara İçişleri Bakanı'nın yanlı tutumu yolaçmaktadır. MC döneminde POL-DER'e karşı hiçbir saldırı yapılmadı."

"Emniyet Teşkilatı, siyasi polis, MİT ve Genelkurmay'ın bazı birimleri içinde yuvalanan faşizan ve darbeci etkin bir örgüt çalışması içindedirler" diyen Özgen, devamla şunları söyledi:

"Bugün ısrarla örtülüp küllendirilmek istenen bazı karanlık güç odakları devlet örgütü içinden tasfiye edilmedikçe, illegal faşist hareket yok edilmedikçe, bugünkü hükümetin varlığını sürdürme şansı yoktur."

Demirci köylüleri: "Jandarma...

(Baştarafı 1. Sayfada)

kimin tarafından vurulduğunu bilmediklerini, köylüler tarafından vurulmuş olabileceğini beyan etmişlerdir. Yine Mehmet Çetin öldükten iki gün sonra Yüzbaşı, Pazarcık Cumhuriyet Savcılığında maktul Mehmet Çetin'in kimin tarafından atılan silahla vurulduğunu bilmiyorum. Köyün içersinde birçok yerden silah sesi geliyordu. Bu silahlardan birinden atılan kurşunlarla öldürülmüş olabilir. Bizden, jandarma erlerinden atılan ihtar ateşiyle vurulmuş olabileceğini tahmin etmiyorum."

Yüzbaşının ifadesine yakın şekilde Fikret Özdemir ve Hüseyin Tosun da ifade verdiler. Bu ifadelerden iki gün sonra Mehmet Çetin'in babası olayla ilgili şikayette bulunup dava açtı. Şikayet üzerine altı köylü tanık olarak ifade verdiler. Köylüler ifadelerinde, Köprüağzı Karakol Komutanı Hüseyin Tosun'un Mehmet Çetin'i kasten vurduğunu, köylülerin jandarmaya karşı koymadıklarını da belirttiler. Haklarında cinayet davası yürütüldüğü halde Hüseyin Tosun ve Yüzbaşı İbrahim Günseren hemen tutuklanmamışlardır.

YÜZBAŞI YENİ BİR TERTİP SAHNELİYOR

Daha önce suçluluğunun telaşı içinde 300 silahlı köylü, taş ve sopayla jandarmaya karşı koyup, mahkumu elimizden kaçırdı deniyordu. Sonra beş köylü olayla ilgili kasıtlı olarak tutuklandı. Delil ve tanıklarla cinayetin sorumluları ortaya çıkınca telaş başlıyor. Yüzbaşı cinayeti oldu-bittiye getirmek için beş köylüye baskıya girişti. Tutuklu köylülerin karşısına geçip şöyle dedi: "Siz Mehmet'in davasında, Mehmet'i vuranı görmedik. Kimin vurduğunu bilmiyoruz deyin, biz de sizin hakkınızdaki davadan vazgeçelim!" Köylülerin tepkisiyle karşılaşan Yüzbaşı,bu kez de şöyle dedi:

"Mehmet'i bir jandarma eri vurdu. Assubay Hüseyin Tosun vurmadı deyin yeter." Köylüler, yüzbaşının bu oyununa yanaşmadı. Köylüler Mehmet Çetin'in ölümünden tam 16 gün sonra erlerden Mesut Bulut mahkemeye bir dilekçe verdi. Yusuf Bulut dilekçesinde Mehmet Çetin'i kendisinin vurduğunu söylüyor. Oysa bu er, daha önceki ifadesinde Mehmet Çetin'in kimin tarafından vurulduğunu görmediğini söylemişti. 14.6. 1978 günkü duruşmada, yüzbaşı da 180 derece dönüş yaparak, er Yusuf Bulut'un dilekçesinde yazılı olan ifadeye yakın ifade verdi. Yüzbaşıya erlerden Abdullah Çetiner ve Ali Rıza Tekin de katıldı. Yüzbaşı ve erler verdikleri yeni ifadede şöyle diyorlar: "Er Yusuf Bulut, Mehmet Çetin'le boğuşurken silahından çıkan mermi isabet etmiş olabilir. Bu zatların 300 silahlı köylünün taş ve sopayla kendilerine karşı koymadığını da verdikleri ifadede anlaşılmıştır. Bu ifadelerin sonucu 5 suçsuz köylü serbest bırakıldı.

Tüm bu çabaların ve tertiplerin nedeni Mehmet Çetin'i öldüren Hüseyin Tosun'un ve olayda ihmali bulunan Yüzbaşı İbrahim Günseren'in cinayeti örtbas etmek istemesidir. 300 silahlı köylünün taş ve sopayla jandarmaya karşı koyduğu iddialarının uydurulduğu anlaşıldı. Köylülerin jandarmaya karşı koymadığına göre Mehmet Çetin'in öldürülmesi, kanuna göre meşru olmaktan çıkıp, kasıtlı cinayet oluyor. Yusuf Bulut'un mahkemeye verdiği dilekçeden sonra iki kişi hakkında cinayet davası açılmış oluyor: Hüseyin Tosun, Yusuf Bulut.

Kanada Dışişleri Bakanı 24 saatlik bir ziyaret için Ankara'ya geldi

ANKARA (ÖZEL)

Kanada Dışişleri Bakanı Vanex Jameisson, 24 saatlik bir ziyaret için dün akşamüstü Ankara'ya geldi. Jameisson, 1970 yılında Türkiye Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in Kanada'ya yaptığı ziyareti iade etmek üzere ülkemize geldiği bildirildi.

Konuk bakan, Dışişleri Bakanı ve Başbakanı ziyaret etti. Kanada ile Türkiye arasında hiç bir sorunun bulunmadığını belirten yetkililer, resmi görüşmelerde çeşitli uluslararası sorunların ele alındığını, Ökçün'ün Türkiye, Yunanistan, AET ve Kıbrıs meselelerine ilişkin Türk tarafının görüşlerini açıkladığını bildirdiler. Ayrıca iki ülke arasındaki ticaretin güçlendirilmesi de görüşmelerde ele alındı.

Çankırı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

daka niteliğindeki bu yasa onlarca yıl hapis cezaları için devede kulaktır.

2. İdam ve müebbet cezalarına da yeni İnfaz Yasasından yararlanma hakkının sağlanması.

3. Müebbet hapis cezasından hüküm giymiş olanlardan 1803 sayılı af yasasının uygulanmasında büyük haksızlığa uğramışlardır. Bu haksızlıkların ve bunlardan doğan yanlış uygulamaların giderilmesi.

Mahkumlar ayrıca Genel Af çıkartılmasını da istiyorlar.

Türkiye solu niçin parçalandı ve niçin birleşiyor?

(Baştarafı 1. Sayfada)

temel hazırladı.

Aslında bütün bu mücadeleler, bizim yazımızda özetlediğimiz, dünya çapındaki revizyonizme karşı yürütülen mücadelelerin bir parçasıydı.

Kruşçev-Brejnev revizyonizminin Türkiye'deki tahribatı başka ülkelerde görülmemiş derecede ağır oldu. Çünkü Kruşçev revizyonizminin ortaya çıktığı 1956 yılında, Türkiye Marksist hareketi hakim sınıflar tarafından hemen hemen tamamen bastırılmıştı. Bayar-Menderes faşizminin anti-komünist saldırısı ile Kruşçev revizyonizminin anti-komünist saldırısı aynı yıllara rastladı. Türkiye Marksist hareketinin kendini toparlaması işte bu yüzden hayli zaman aldı. Her türden revizyonist ve oportünist fikir bu şartlardan yararlanarak Türkiye'de cirit atabildi. Ta ki Türkiye devrimcileri 1969 sonundan itibaren revizyonizme karşı açık ve kararlı bir mücadele başlatana kadar.

Bugün Türkiye'de Marksizm ile revizyonizm arasındaki mücadele, Türkiye halkı ile Sovyet sosyal-emperyalizmi arasındaki mücadele ile birleşmektedir. Çünkü Türkiye'de revizyonizmin merkezini oluşturan sahte TKP, aynı zamanda Sovyet sosyal-emperyalizminin beşinci koludur. Revizyonistlerle belli çelişmeleri olan maceracılar ise birçok konuda revizyonist tezler savunmakla beraber orta yolcudurlar. Bunlar Marksizmle revizyonizm arasında bir ara güç oluşturuyorlar. Sürekli olarak bölünmeleri ve bir kanadıyla Marksizme, diğer kanadıyla revizyonizme yönelmeleri de buradan gelmektedir.

Türkiye solundaki bölünmeler, dünya çapında Marksizmle revizyonizm arasındaki bölünmenin kaçınılmaz bir sonucudur. Bu bölünme, aslında sol ile sağ arasındaki bölünmedir, proletarya ile burjuvazi arasındaki bölünmedir, ezilen milletle sosyal-emperyalizm arasındaki bölünmedir.

Revizyonistlerin bazı devrimcileri aldatmaları geçicidir. Onların "sosyalist" maskesi düştükçe herkes kendi yerini daha kolay bulacaktır. Bu nedenle Marksizmle revizyonizm arasındaki bölünme ve mücadeleyi söndürmeye çalışmak, devrime hizmet etmez. Tam tersine revizyonizme karşı kararlı mücadele dışında solu birleştirecek bir yol bulunamaz.

Nitekim artık soldaki parçalanma dönemi son bulmuş, iki yıldan beri birleşme dönemi açılmıştır. Revizyonizme karşı çıkan bütün gerçek Marksistler hızla TİKP saflarında toplanıyorlar. En son Halkın Yolu dergisi çevresinde toplanan 1000'den fazla devrimcinin TİKP saflarına katılması, bu süreci daha da hızlandırmaktadır.

Kendisini sol olarak gören her örgüt ve her insanın önüne şu soru önümüzdeki dönemde defalarca çıkacaktır: Ya sahte TKP'nin temsil ettiği revizyonizm safında yer alacaksın veya TİKP'nin temsil ettiği bilimsel sosyalizm safında yer alacaksın. En aşırı sağ ile gerçek sol arasındaki bu kutuplaşma, ikisinin arasında durmaya çalışan bütün orta yolcu güçleri zamanla ortadan kaldıracaktır. Revizyonizmin merkezi olan Sovyet sosyal-emperyalizminin dünya hakimiyeti için giriştiği saldırgan faaliyetlerin gün geçtikçe daha çok devrimci tarafından görülmesi, solun birleşmesi sürecini daha da hızlandıracaktır.

Solun birliği, bölünmelerden yakınarak gerçekleştirilemez, Solu birleştirmenin bir tek yolu vardır: Revizyonizme karşı kararlı mücadele. Bu mücadele bütün gerçek devrimcileri, devrim isteyen herkesi birleştirmek amacıyla yürütülmelidir. Esas vuruş, Sovyet sosyal-emperyalizminin beşinci kolu olan İ. Bilen kliğine yöneltilmeli, arada kalan bütün güçlerin Marksizme kazanılması için mücadele edilmelidir. Ama unutmamak gerekir ki, Marksizmle revizyonizm arasındaki bu güçleri kazanmak için de onlarla mücadele etmek gerekir. Tabii birlik amacıyla ve arkadaşça yöntemlerle.

İran 100 milyon dolarlık...

(Baştarafı 1. Sayfada)

malları başta olmak üzere bazı sanayi ürünlerini İran'a satma olanağına kavuşacak.

ANLAŞMA KİMLERİ RAHATSIZ EDİYOR

Türkiye bugüne kadar batılı petrol tekellerinden, Libya ve Irak'tan petrol ithal ediyordu. Ancak ATAŞ anlaşmazlığı ve döviz transferinde karşılaşılan güçlükler nedeniyle Batılı petrol tekelleri Türkiye'ye petrol ihraç etmekte isteksiz davranıyorlar.

Irak, Petrol Boru hattından kaynaklanan fiyat anlaşmazlığı yüzünden zaman zaman Türkiye'ye petrol sevkini ya durduruyor, ya da yavaşlatıyor.

Libya ise çoğu kez petrol satma konusunda özellikle Rusya'nın da ekkisiyle Türkiye'yle uzlaşmaz tutum takınıyor.

Bu durumda petrol üretimi ihtiyacını karşılamaya yetmeyen ve döviz sıkıntısı nedeniyle petrol ithaline imkan vermeyen Türkiye zaman zaman petrol sıkıntısına düşüyor. Bu ise çeşitli yollardan Türkiye'ye baskı yapma olanağını arayan Rusya için bulunmaz bir fırsat oluyor. Rusya şimdiye kadar yapılan bütün görüşmelerde petrol konusunu bir siyasi taviz isteme aracı olarak kullandı. Rusya aynı silahı bu kez de bir siyasi belgenin imzalanması söz konusu olan Moskova'da kullanmaya hazırlanıyor.

Başbakın Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği gezisi öncesinde İran'ın böyle bir öneriyle ortaya çıkmasının Sovyetler Birliği'ni çok tedirgin ettiği ve Sovyetler'in ellerindeki bütün olanaklarla bu anlaşmanın önüne geçmek için seferber olduğu bildiriliyor.

Üniversite...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ilde polis, jandarma ve komando jandarma birlikleri görevlendirildiler. Gençlik ve Spor Bakanlığınca sınava katılacak öğrencilere yardımcı olmak amacıyla oluşturulan danışma büroları önünden otobüs servisleri düzenlendi.

Adalet Bakanlığınca olay çıkaranlar hakkında yasal işlemlerin süratle sonuçlandırılması için sınavların yapıldığı illerin özelliği gözönüne tutularak, her ilde 3 ila 10 savcı görevlendirildi.

TELEVİZYON

.30 LASSIE
zi filmin "Şanssız" adlı bölümü yayınlanacak.
.00 ÇOCUK OYUNU
.30 İSVİÇRELİ ROBENSON
'nin yeni çocuk filmi dizisinin ikinci bölümü rana gelecek.
.30 HABERLER
.05 BEŞ DAKİKA(Tatil Hakkı)
ulacak.küçük oyunda çalışanların tatil hakkı tatil olanağı üzerinde duruluyor. Özellikle r ve sabit gelirli çalışanlar, tatil hakları oldunu, ancak olanaksızlıklar nedeniyle tatil klarından yararlanamadıklarını belirtiyorlar. eyici mektuplarından, aşırı fiyatların ve kontsizliğin pek çok memurun tatil olanağını ıtladığı ya da tümüyle ortadan kaldırdığı ayışılıyor. Bu küçük oyunda tatile çıkmak n çırpınan iki memur ailesini izleyeceğiz. pım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Ayhan rapars.
.10 CUMARTESİ GECESİ
ograma katılan sanatçılar: Mehmet Pekün, dip Boransu, Nil Burak, Nilüfer, Neşet Ertaş, etin Güver, Samime Sanay. Güldürü oyununda an Erbulak, Füsun Erbulak, Ersun Kazançel, rüvvet Sim, Feridun Karakaya ve Hülya Tuğ oynuyorlar. Yapım-yönetim: Özkan Yeğen.
.10 TV'DE SİNEMA (Gemimi Terkedemem)
netmenliğini Norman Taurog'un yaptığı, şrollerini Jerry Lewis, Dina Merril, Diana ncer'in paylaştıkları 1959 yapımı bir Amean güldürüsü.
.40 GÜNE BAKIŞ

RADYO

RT1

05	Günaydın	17.02	Dilek Kutusu
02	Köye Haberler	17.50	Hafif Müzik
30	HABERLER	19.00	HABERLER
40	Bölgesel Yayın	19.30	Bölgesel Yayın
01	Arkası Yarın	20.15	Konuşa Konuşa
21	Oyun Havaları	20.35	Şarkılar ve Saz Soloları
30	Hafta Sonu (1)		
00	HABERLER	21.00	Kısa Haberler
05	Oyun Havaları	21.02	CBSO Kuruluş Yıldönümü Özel Programı
30	Bölgesel Yayın		
01	Şarkılar	21.17	Şarkılar
20	Türküler	21.30	Dinleyici İstekleri
40	Silahlı Kuvvetler Saati	22.00	Kısa Haberler
00	Bölge Haberleri	22.02	Şarkılar Geçidi
05	Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu	22.30	Klasik Batı Müziği
		23.00	HABERLER
20	Halk M. Sanatçılarımız	23.10	Cumartesiden Pazara
30	Tangolar	00.55	Kısa Haberler

RT2

00	Gün Başlıyor	15.00	Çağdaş Turk Sanat Müziği
00	Sabah Konseri		
00	Türküler Geçidi	15.30	Trafik
20	Şarkılar	15.50	Türküler Geçidi
40	Sularımızdaki Servet	16.20	Arkası Yarın
00	Çağdaş Türk Sanat Müziği	16.40	Caz Müziği
		17.00	Saz Musikimiz-Şarkılar
40	Yazılarda Şiirlerde Yaşama Sevinci	17.30	Yurttan Sesler
00	Taş Plaklarda	18.00	Bestenin Saati
20	Türküler	18.45	Türküler
55	Başlangıçtan Bugüne Türk Edebiyatında Çocuk	19.30	Hafif Müzik
		19.45	Beraber Şarkılar
		20.15	Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
55	CBSO Kuruluş Yıldönümü	20.30	Haftanın

- *Sn. Ali Yazıcı-Solhan:Köy İşleri Bakanlığına vermiş olduğunuz dilekçenize cevaptır... toprak ve tarım reformu ön tedbirler kanunu uygulaması durdurulmuş olduğundan dileğinizin yerine getirilmesine imkan yoktur...*
- *Kış Beritanlılar için binlerce koyunun ölümü insanların açlığa boğulması demektir*
- *Beritanlıların "giden evrak" dosyası Cumhurbaşkanından kaymakama kadar verilmiş binlerce dilekçe ile dolu. Sonuç ne?*

❷ 40 yıldır Beritanlılar yerleşecek bir toprak parçası arıyor

Beritanlı at üstünde doğar, at üstünde ölür denirse doğru olmaz mı?

Kış Beritanlı için ne demektir? Kar yağınca Beritanlı ne düşünür? Binlerce koyunun ölümü, insanların açlığa boğulması demektir. İşte aşağıda okuyacağınız tutanaklar da böyle bir yılın dosyaları arasında ve beritanlıların yüreğinde, beyninde kalan izlerdir.

"Aslen Elazığ ve Bingöl ile kazaları ve Muş kaza ve nahiyelerine mensup nüfusuna kayıtlı olup Beritan göçebelerinden, hayvancılıkla iştigal eden:

1— Kavak köyünden Ali oğlu Ali Yazıcının Altı yüz baş koyunundan hiç birisi kalmamış, hepsi telef olmuştur. 3.2.1968 (Viranşehir Gölbaşı Mahallesi muhtarı Şıhali Özüpek.)

Aynı aşiretten Mehmet oğlu Ayüp Ercan, Mehmet oğlu Ahmet Batarya'nın 9000 baş hayvanından ancak 700'ü kalmıştır.

Viranşehir Sergili Köyü Muhtarı
Seydo Çekin... (.. 2.1968)

Ali oğlu Zekeriya Yazıcı, Mehmet Oğlu Sıddık Demirkapı ve Mehmet oğlu Feyzullah Yazıcı'nın 8998 baş hayvanından 690'ı ancak kurtulmuş, diğerleri telef olmuştur..

Viranşehir Kasaba Köyü Muhtarı
Sinan Duygu (8.2.1968)

Aynı aşiretten
Mehmet oğlu Nasrettin Yazıcı ve Hüseyin Kandemir'in 12.000 baş koyunlarından 900'ü kurtulmuş, diğerleri telef olmuştur. 12.2.1968

Ve böylesi onlarca tutanak. Bunlar, dosyaların arasıda girebilenleri, hatta gazete sayfalarına yansıyanları. Ya bilinmeyenleri veya sadece Beritanlının bildikleri...

Yazının başında da belirttiğim gibi Beritanlının yaşamı kolayca anlaşılabilir bir şey değil. Ancak, an be an arkalarından kameralar, ses makinalarıyla yürümeli ki bu yaşantıyı ortaya serebilsinler.

İster istemez bütün bunlardan sonra Beritanlının bu yaşamdan kurtulmak için ne yaptığı merak edilecektir. Beritanlı ne yaptı? Eli kolu bağlı durup "Kadere razı"mı gösterdi? Hayır?

Beritanlı için yaşamak demek güçlüklerle mücadele demektir

1930'ların sonlarına doğru Beritanlılar artık göçebe olarak yaşamanın güç olacağını anlamaya başlarlar. Fakat toprağa kavuşmaları için çalışacak kimseleri yoktu. 1940'a böyle gelindi. Gittikçe sürüm alanları genişledi, meralar daraldı.

Derken, Beritan aşireti 1940'ta yeni askerden dönmüş, Türkçe konuşabilen ve okuma yazması olan MAHMUT YAZICI'yı kendine önder seçer. Mahmut Yazıcı'nın en büyük görevi göçebe aşiretin tarımsal iskanını sağlamak olur.

Mahmut Yazıcı bu görevi üstlendikten sonra Urfa Valisine bir dilekçe yazarak; "Aşiretinin 800 aileden oluştuğunu, 300 bin baş havvanı göçerek besleyebildiklerini" bildirir ve "Ceylanpınar'da geniş bir alanı kapsayan hazine toprakları bize satılsın" der.

Mahmut Yazıcı'nın istediği topraklar aşiretine verilmeyip Devlet Üretme Çiftliği olunca, Beritanlının mücadelesi de yıldan yıla yankılayarak gelişir.

Tam 30 yıl sonra, Mahmut Yazıcı yaşlandığını belirterek yeni bir önderin seçilmesini ister. Enerjik ve girişken bir Beritanlı görevi üstlenir: ALİ YAZICI. İşte o gün bu gündür Ali Yazıcı gece demez, gündüz demez, binlerce Beritanlının çileli yaşamdan kurtulması için çalışır.

Beritanlı örgütleniyor

Ali Yazıcı tek başına sağa sola koşmak ve dilekçeler yazmakla bir şeyler elde edemeyeceğini anlayınca, örgütlenmenin gereğini de kavrıyor. 1976'da kurulmasına önderlik ettiği BERİTAN GÖÇEBELERİNİN TARIMSAL İSKANINI GERÇEKLEŞTİRME VE DEVAM ETTİRME DERNEĞİ, herhangi bir devlet dairesininkinden daha zengin bir arşive sahip. Derneğin dosyaları "giden evrak", "gelen evrak" ve gazete küpürleriyle dolu...

Bu dosyalara goz atacak olursanız göreceksiniz ki, bir kasabanın karakol komutanından Cumhurbaşkanına, vali ya da kaymakamdan Başbakan ve çeşitli bakanlıklara, kooperatiflerden gazetelere kadar yazıp durmuşlardır... Binlerce dilekçe bir arada, birer tarihi belge olarak duruyor. Bir kez yazdıkları mercie bir daha, bir daha yazmışlardır...

12 Mart Beritanlıya zulüm getirdi

Fakat bu belgelerden anlaşıldığına göre, devletin kapıları hiç bir zaman 12 Mart faşist diktatörlüğü dönemindeki gibi Beritanlıların yüzüne kapanmamışlardır. Bu belgeler aynı zamanda faşizmin gerçekten halk yığınları için zulüm, sömürü, açlık ve yokluk olduğunu göstermesi bakımından da çok öğreticidir.

KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI
TOPRAK VE İSKAN İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
77 NO'LU TOPRAK KOMİSYON BAŞKANLIĞI

BİNGÖL
21.8.1972

Sn. ALİ YAZICI
SOLHAN

Köy İşleri Bakanlığına vermiş olduğunuz 10.7.1972 tarihli dilekçe Valiliğime havale edilmiş olup dilekçeniz 77 No'lu toprak Komisyonunca incelenmiştir.

"19.7.1972 tarihli toprak ve tarım reformu ön tedbirler kanunu ile bütün Türkiye'de toprak dağıtımı durdurulmuş olduğundan şimdilik dileğinizin yerine getirilmesinin mümkün olamayacağı dilekçenize cevaben tebliği olunur.

FEVZİ ÇOBANLI
VALİ V.

Daha önceki bölümlerde örneği yazılan ve "..çocuklarınızın kaydı cihetine gidilmesi sözkonusu olamaz" seklinde biten yazının da 12 Mart'ın eserlerinden biri olduğunu belirtmekte yarar var.

Aşağıda okuyacağımız yazı da aynı dönemin:

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

18.8.1973

Sn. Ali Yazıcı
SOLHAN

"Bölgenizde vukubulan affeten zarar gördüğünüzden bahisle öncelikle yurt dışına gönderilmenizi talep ettiğiniz 13.8.73 tarihli dilekçeniz incelenmişti.

"Daha önce doğal olaylar sebebiyle ilinize tanınan bütün öncelikler kaldırılmış ve felaketzedelerin kayıtları normal sıralarına aktarılmıştır.

GENEL MÜDÜRLÜK
İMZA

Sıkıyönetim döneminde Beritanlıların bir dilekçeleri olsun olumlu şekilde cevaplandırılmamıştır. Hangi kapıyı çalmışlarsa o kapı mutlaka yüzlerine kapanmıştır. Yukarıdaki örnekleri de, söz konusu yılların bu tür cevaplarla geçtiğini göstermek açısından verdim. Yüzlerce dilekçeye aynı tür cevaplar yazılmıştır.

Ama Beritanlılar ve Ali Yazıcı boş dururlar mı? Zulüm ne kadar büyük ve yenilmez gibi görünürse görünsün, hiç bir zaman insanların yaşama umudunu ve bu umuttan doğan mücadele azmini bastıramıyor. 12 Mart zulmü de Ali Yazıcı ve aşiretinin azmini hiç mi hiç engelleyememiştir...

Yüzlerine her kapanan kapının ardından bir daha bir daha haykırmışlardır: Toprak demişler, okul demişler, ev demişler, doktor veteriner demişler ve yaşayabilmek için zorlu bir kavga vermişlerdir.

Beritanlıların Dernek yöneticileri... Elinde gazete olan Dernek Başkanı Ali Yazıcı. Yıllardır çalmadık kapı bırakmadılar Bir parça toprak bulmak için.

YARIN: Beritanlı hâlâ eşkiya,jandarma korkusuyla yaşıyor.

❿

yazan
Ümit Kaftancıoğlu
DESEN: Sevinç Altan

Oltu kolu

Ustalardan çıraklara, dağlardan, tepelerden çoraklara, ülkeden ülkeye, yıldan yıla, kulaktan kulağa, ilden ile, dilden dile ulaşan söylentiye göre, rivayete göre Köroğlu önemli uğraşlarının, başarılarının arkasından uzun süre dinlenirmiş. Çardaklı Çamlıbel denen dağda, dem odasında kırk gün kırk gece eğlenirmiş. Dem odası eğlencelerine yiğitlerinin tümü katılırmış. Kırk günün arkasından da hanımlarını yanına alırmış, onlarla yer içer eğlenirmiş.

Silistreli Hasan Paşa karşısında çok büyük ve çok ünlü başarısını elde ettikten sonra Çardaklı'da dem odasına çekilmiş, kırk gün kırk gece eğlendikten sonra, birkaç gün de hanımlarıyla eğlenirmiş, eğlenmekteymiş. Sağında Peruzat hanım, solunda Dağıstanlı Telli Nigar.

Telli Nigar'ı sol yanına alırmış. Telli Nigar'dan çok sevdiği oğlu Hasan Bey doğduğu için onu çok severmiş, kadınlar erkeğin sol yarısıdır diye de Telli Nigar'ı sol yanına alırmış. İşte bu iki hanımı arasında kahvesini içer, tütünü çekermiş... Köroğlu demine devranına baka dursun, biz kimden söz edelim. Kale gözcülerinden. Kale gözcüleri sağı solu, yeri göğü gözetlerken bir de bakıyorlar ki, ayaklarının ucunda, yanı başlarında bir derviş. Gözcüler gülüyorlar, gülüşüyorlar. "Yahu diyorlar, şuraya bak. Köroğlu bizi bine parçalasa hakkıdır. Gözlerimizi göklere dikiyoruz, yanımıza yanaşanları göremiyoruz.. Acemi müneccimlere döndük. Gökte yıldız arırız, önümüzdeki kuyuyu görmez olduk..."

Böyle söyleşip gülüştükten sonra dervişi yaka paça ediyorlar.

"Bire densiz adam, dur bakalım. Burasını yol geçen hanı mı sandın? Nereye gidersin, ne yaparsın, nereden gelirsin?"

Derviş ezilir büzülür..

"Bire yiğitler yaptıklarınızı Köroğlu duyarsa sizden hesap sorar. Bu yaptığınız Köroğlu'nun şanına şöhretine sığar mı? Ben duymuşum ki Köroğlu yaşlılara, kimsesizlere, yoksula, düşküne el uzatır, korur, besler, ağırlar. Siz zalimlik yapıyorsunuz. Ben bunları Köroğlu'na söylersem, arkasını siz düşünün" der...

Gözcüler derlenip toparlanırlar:

"Aman baba, söyle ne istersin, ne yapmak istersin?"

"Ben Köroğlu'nun yanına gideceğim. Beni ona götürün" deyiverir.

Gözcüler dem odasını gösterirler:

"İşte kapı, git oradadır" derler.

Derviş baba hemen ilerler, kapıyı açar, içeri girer. Bakar ki Köroğlu iki güzel sultanın arasına oturmuş, önünde kahvesi, elinde iki okka tütün olan Galyan Durupka. Gün de Köroğlu'nun, devran da. Derviş baba içeri girdiğinde, Köroğlu bir o yanındaki hanıma bakar, bir bu yanındaki hanıma bakar, başını sallar. Derviş hiç bozuntuya vermeden:

—Selamünaleyküm Köroğlu, der.

—Aleykümselam derviş baba, diye karşılık verir Köroğlu. Sonra sorar:

—Eh baba söyle bakalım, kimsin, ne istersin, nerden gelirsin, anlat.

—Köroğlu! Oltuluyum, Oltu'dan gelirim. Kılığımdan kıyafetimden anlaşılacağı üzere dervişim. Adım İmdat, Derviş İmdat derler. Adıma yakışır bir iş için geldim sana. Ancak üç bacalı, beş direkli çardak altında, Çamlıbel başında, iki güzel sultanın arasında, kahve bir yanda, tütün bir yanda, bekçilerin, kolcuların bir yanda beylik yapmak, Köroğlu geçinmek kolay. Ben de Köroğlu olsam ad yaparım, ün yaparım. Eğer sende yiğitlik varsa, merdlik varsa ezilen insanları kurtarırsın. Oltu paşası bizim sırtımızdan çarıklık deri çıkarır, emeğimizi, toprağımızı, varımızı, kazımızı, karımızı elimizden alır. Ne günümüz gün, ne gecemiz gece... Bunca yiğidin var, bunca atın, silahın, gücün var.Bizi bu kötü durumdan kurtarsan olmaz mı? Yiğitlik nedir, ezileni kurtarmak! Yiğitlik, böyle dem odalarında sultanlar arasında kahve tütün, keyif bütün sürdürmek midir?

Köroğlu'nun elinden fincan yere düşer...

—Derviş baba size bu kötülüğü yapan kimdir, neler yapar, iyice anlat hele! deyince, derviş baba der ki:

—Köroğlu, Oltu beyliğinin başında Tamara adında bir kadın vardır. İşi aslında yapan, yürüten odur, paşa rütbesinde olan bu kadının oğlu Kenan Sancaktardır.

Köroğlu hemen bağırdı:

—Ayvaz!

—Buyur baba.

—Köse Kenan'ı çağır bana.

Ayvaz hemen koştu Köse Kenan'ı çağırdı:

Köse Kenan ırgalana ırgalana içeri girdi:

—Buyur Köroğlu hayır mıdır şer midir, söyle dedi.

—Köse emmi, dedi Köroğlu, bilesin ki kılıç kuşanacağız, haksızlık edenlere ders vereceğiz, mazlumları kurtaracağız.

(Devamı var)

Meclis zabıtlarından Doğu ve Güneydoğu Anadolu

4 Mayıs 1978 tarihinde Millet Meclisinde Urfa Milletvekili Salih Özcan ve dokuz arkadaşının isteği ile, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin geri kalmışlığı üzerine bir genel görüşme açılmıştı. Millet Meclisinde bulunan 450 milletvekilinden sadece 50'sinin katıldığı Genel Görüşmeyi Meclis tutanaklarından kısaltarak yayınlıyoruz.

"DOĞU VE GÜNEYDOĞU GERİ KALMAMIŞTIR. ÖZELLİKLE GERİ BIRAKTIRILMIŞTIR"
Nurettin Yılmaz
(Mardin Milletvekili)

"Genel görüşme önerisini tetkik ettim, geri bırakılmış nedenini soruyor ve bunu araştırıyor. Oysa ben bu kelimeyi yanlış buluyorum. Doğu ve Güneydoğu özellikle geri bıraktırılmıştır.

"Görüyoruz petrol Doğuda çıkıyor. Doğunun yolları tamamen toz ve çamur içersinde. Doğu yolsuz, Fosfat Mazıdağ'da, Doğuda çıkar. Bakır Doğuda çıkar. Demir ve linyit Doğuda çıkar; Doğuda fabrika yok ve Doğulu işsiz ve aç sefil. Enerji Doğudan çıkar, Keban'dan Doğunun büyük ekseriyeti karanlıkta.

"Türkiye'nin en büyük nehirleri Dicle, Fırat, Aras Doğuda, Doğu halkı çamurlu ve kurtlu sular içmekte. Toprakları hep kurak, susuzluktan Doğu halkı sağa sola göç etmektedir.

"Büyük tarihi Mezapotamya ovası Güneydoğu'da; ziraat ilkeldir. Halkı açtır ve sefildir. Doğu ve Güneydoğu Türkiye'nin bir parçası olduğu halde neden geri bıraktırılmıştır? İşte sorun buradadır. Kasıtla bıraktırılmıştır.

DOĞU'NUN GERİLİĞİNİN NEDENİ ETNİKTİR

"Tek neden arkadaşlarım, Doğu ve Güneydoğu'nun geri bıraktırılmışlığının tek nedeni etnik nedenlerdir. Eğer bu etnik nedenler olmasaydı, bu büyük potansiyele sahip olan Doğu ve Güneydoğu'nun geri kalmışlığı burada sorun olmazdı. Onun için bu etnik nedenlerden korkmayınız; bu bölücülük laflarından korkmayınız ve çekinmeyiniz."

Kurtuluş Savaşı sırasında İsmet İnönü ve Mustafa Kemal'in Kürtlerin milli mücadeleye katkıları konusunda yaptığı konuşmalardan örnekler veren Nurettin Yılmaz,o dönemde Kürt halkı üzerinde oynanan oyunların bugün de oynanmak istendiğini söyleyerek, şöyle devam etti:

"Kürtlerden bahsedilmek sureti ile, Kürt isyanından bahsedilmek sureti ile Doğuda ve Doğu halkı üzerinde faşizan bazı baskıların yaratılmak istendiğini görüyoruz. Savaş yıllarında titizlikle üzerine eğilinen ve Kurtuluş Savaşının kazanılmasında en büyük etken olan Türk ve Kürt kardeşliğinin, günümüzde "Kürt yok" şekline dönüşmesi ve Kürt olmaktan dolayı insanların horlanması, baskı görmesi, Kürtlerin varlığından söz edenlerin işkence görerek ve suçlanarak yargılanması, affedilecek bir olay değildir. O günlerde birliği korumak için üzerinde özellikle durulan Kürt-Türk kardeşliğinin bugünlerde inkar yoluna gidilmesini, egemen sınıfların tezgahladığı bir oyun; faşist ve şovenist bir düşüncenin mahsulü olarak ancak kabul edebiliriz.

"Halkımıza kuşku ile değil, inanç ve güvençle, kin ve nefretle değil, sevgi ve şevkat duyguları ile bakan, halkımızı Türkiye'den ayrılmaya hazır değil, ayrılmaz bir parçası sayan ve bu duyguları taşıyanlar, ancak ve ancak Doğu ve Güneydoğu bölgesine bakabilirler ve onun geri kalmışlığına çözüm yolu getirebilirler."

"GÜNEYDOĞU VE DOĞU ANADOLU TÜRKİYEMİZİN EN GERİ KALMIŞ İKİ BÖLGESİDİR"

Genel görüşme açılması için önerge verenlerden MSP Malatya Milletvekili Recai Kutan da, Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinin Türkiye'nin en geri kalmış iki bölgesi olduğunu söyledi. Kutan konuşmasında şunları söyledi:

"Muhterem milletvekilleri, bugüne kadar büyük ve güzel imkanlara rağmen, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Türkiye'nin en geri kalmış iki bölgesidir. Alt yapı bakımından çok geridir. 60 metre derinlikten, elle kazılmış olan kuyulardan su çeken vatandaşlar, 20 kilometreden sırtlarıyla tulumlar içerisinde su taşıyan hemşehrilerimizi hep Güneydoğu Anadolu'nun üzülerek, ıstırapla hatırlamaktayım.

"ÖZEL İTİNA GÖSTERİLMELİDİR"

"Biz önerge sahipleri olarak diyoruz ki, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun meseleleri özel bir proje olarak alınmalı ve bu bölgenin ekonomik kalkınması yine devletin özel ilgisi ile mutlaka sağlanmalıdır. Alt yapısı süratle ikmal edilmelidir. Kalkınması için özel bir ilgi gösterilmelidir.

"MAYINLAR MUTLAKA SÖKÜLMELİ ZİRAİ SAHA OLARAK TESPİT EDİLMELİDİR"

"Yine, Güneydoğu Anadolumuzun en ciddi meselelerinden bir tanesi, hudut boyunca yapılmış mayınlamadır. Bu bölgelerde bir merkebin dahi Suriye ve Irak hududundan öbür tarafa geçilmesine müsaade edilmezken ve bunun yanısıra, Bulgar hududundan birkaç milyon marklık TIR kamyonları rahatça girip çıkabiliyorken, yapılan bu işlemlerde eşitlik ve adaletten söz etmek elbette ki mümkün değildir. Dolayısıyla bu mayınların mutlak sökülmesi ve bunların Türkiye milli ekonomisine katkıda bulunmak üzere, zirai saha olarak tespit edilmesini hükümetten talep ediyoruz.

"DIŞ TAHRİKLER VAR"

"Doğu ve Güneydoğu Anadolumuzda çeşitli dış mihraklar tarafından yapılmak istenen çeşitli tahrikler vardır. Bu tahrikler az da olsa çeşitli bölgelerimizde taraftar topladığını üzülerek müşahade etmekteyiz. Bu itibarla diyoruz ki, devlet olarak, millet olarak bu bölgelere özel bir ilgi gösterilmeli ve bu bölgemizin ekonomik kalkınmasını en süratli bir şekilde sağlamalıyız."

DOĞULUYA BİR ŞEY VERİLMEDEN İSTENDİ
Ali Haydar Veziroğlu
(CHP Tunceli Milletvekili)

"Değerli milletvekilleri, Doğuluya hiç bir şey vermeden, köklü bir hizmet götürmeden Doğudan daima istemişiz, daima almışız. Bunun sonucu olarak da önemli sosyal ve ekonomik sorunlar çıkmış, doğudan göç başlamış. Doğu kültürel yönden, ekonomik yönden sıkıntıya düşmüş. Bu sözlerimi birkaç örnekle belgelemek istiyorum:

"İstanbul'da kişi başına düşen 1222 liralık yatırıma karşılık, Bingöl'de kişi başına düşen yatırım 437 liradır.

"Doğunun on bin köyünde elektriğin gerçekleşme oranı yüzde 3 iken, batıda bu oran yüzde 90'dır. Urfa'nın 692 köyünün ancak birine elektrik veren hükümetler, Batıda ve kalkınmış yörelerde bunu yüzde 90 oranında gerçekleştirmişlerdir.

"Bilecik'in 3 köyünde okul yok, Siirt'in 280 köyünde okul yok. Van'ın Muradiye İlçesinin 139 köyünün 96'sında okul yoktur.

"Sayın milletvekilleri bu yokları, çelişkileri, Doğu-Batı arasında dengesizlikleri günlerce saysak bitmez. Hakkari ilinde 126 bin insan yaşamaktadır. 6 adet doktoru vardır. 21 bin kişiye bir doktor düşmektedir. İstanbul'da ise 416 kişiye bir doktor düşmektedir.

"YATIRIMLARIN YÜZDE 78'İ BATIYA YÜZDE 3'Ü DOĞUYA"

"Yatırımların yüzde 78'ini kalkınmış bölgelerde toplayan iktidarlar, Doğuda bu oranı yüzde 3 olarak gerçekleştirmişlerdir. Bu oran 1972'de daha da küçülmüş ve yüzde 1,8'e düşmüştür.

"DOĞUYA JANDARMA DİPÇİĞİ DEĞİL, YOLLA, IŞIKLA, SUYLA GİDİLMELİ"

"Doğuya sözde değil, işle gideceğiz. Hükümetimiz Doğuya, Güneydoğuya, mayınla, jandarma dipçiği ile, komando birliği ile değil, yolla, ışıkla, suyla, içinde öğretmeni bulunan okulla, tüten fabrika bacalarıyla gitmelidir."

Daha sonra MSP adına Fehim Adak, MHP adına Nevzat Köseoğlu ve AP adına da Bahri Dağdaş konuştular. Bahri Dağdaş'ın konuşması sırasında laf atmalar, karşılıklı konuşmalar sürer:

— Erzincan-Erzurum hattının dışında Güneydoğu'ya ve Doğuya şu çiviyi çaktık, çıkın deyin.

— Elazığ'da hava meydanı var Sayın Dağdaş.

— Onu da gördük Sayın Ertuğ.

— Sayın Dağdaş 30 yıl evvelini konuşuyorsun.

— Vatan Caddesini kim açtı?

.....

— Yapacağız, yapacağız, desen de demesen de yapacağız.

— Çık da buraya, çık taahhüt et.

— Siz 317 milyonluk baraja 10 bin lira koydunuz üç yıldır, evet üç yıldır.

— Ha, ha... Açtırma kutuyu söyletme kötüyü.

TARTIŞMALAR SÜRER DOĞU'DA HAYAT AYNEN DEVAM EDER.

Tartışmalar sürer, tartışmalar biter. Çeşitli milletvekillerinin dile getirdiği Doğunun sorunları, bu hayhuy içinde kaynar gider. Meclis'te verilen bir görüşme önergesi üzerinde konuşulurken Doğu'da, Güneydoğu'da yaşam yine aynı devam eder. Binbir dert binbir çile. Üstüne üstlük Doğu halkı üstünde oynanan oyunlar, tertipler, provokasyonlar da cabası. Nusaybin'de, Bitlis'te köylüler, sırt hammallarını kurşuna dizilir. Mehmet Çetinler vurulur. Topraksızlar, az topraklılar toprak için mücadele eder, toprak ister. Doğu'da, Güneydoğu'da mücadele, köylülerin hayat mücadelesi sürer.